

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

ՎԻՆՉՈՐՑԻ ՈՒՐՄԽ ԿԱՆԱՅԻԸ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆ ՇԵՔՍՊԻՐԻ

Թարգմանություն

ՎԱՐԳԻՆՍ ՍՈՒՐԵՆՅԱՆՑԻ

Տեխաթ պատրաստեց

ԲՅՈՒՐԱԿՆ ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆԸ

«Շեքսպիրականի» նախորդ համարում տպագրված էր մեր հաղորդումը «Վինձորցի ուրախ կանաչը» կատակերգության Վարդգես Սուրենյանցի թարգմանության մասին: Այժմ ընթերցողի ուշադրությանն է ներկայացվում այդ թարգմանությունը, որը մի յուրահատուկ գրվագ է Շեքսպիրի ստեղծագործությունները հայերեն թարգմանելու պատմության մեջ:

Թարգմանության ձևադիրը պահվում է նրանի շեքսպիրյան գրադարանում: Նկարչի այլ թարգմանությունների հետ միասին կատակերգության ձևադիրը գրադարանին է նվիրել արվեստարան Վահան Հարությունյանը:

«Վինձորցի ուրախ կանաչը» կատակերգության Սուրենյանցի թարգմանության ձևադիրը Վ. Հարությունյանը ձևոր է բերել 1949-ին Լենինգրադում՝ նկարիչ Կոմիտցից, որը Սուրենյանցի մահվանից հետո պահպանել է նրա ձևադրերը:

Բարրառային բառերն ու ձևերը թողնված են անփոփոխ: Կատարված են միայն կետադրական և ուղղագրական մասնավոր շտկումներ (ժամանակակից գրության կանոններին համապատասխանեցնելու տեսակետից):

Սուրենյանցը իր ձևադրում մատիաով գրել է 44 ծանոթագրության նշան, սակայն ծանոթագրությունները չկան: Դրանք Շեքսպիրի կատակերգության այն հրատարակության (Globe-Edition կամ The Cambridge Shakespeare) ծանոթագրություններն են, որից Սուրենյանցը կատարել է թարգմանությունը: Այդ նշանները ավելորդ համարեցինք թողնել թարգմանության մեջ, Իսկ ծանոթագրություններն այստեղ զննել անիմաստ է, քանի որ գրանք, երբեմն որոշ տարբերություններով, կարելի է գտնել «Վինձորի...», ինչպես անգլերեն, այնպես էլ թարգմանական բազմաթիվ հրատարակությունների մեջ: Խաչիկ Դաշտենցի թարգմանության (տե՛ս Վ. Շեքսպիրի «Ընտիր երկերի» 1953 թ. հայերեն եռահատոր հրատարակության 2-րդ հատորը) ծանոթագրությունների մի մասը համընկնում են Սուրենյանցի օգտագործած հրատարակության ծանոթագրություններին:

ՎԻՆՁՈՐՅԻ ՈՒՐԱԽ ԿԱՆԱՅՔԸ

Ա Ն Զ Ի Ն Ք

Սիրո Զովն Ֆայլսթաֆ

Ֆինտոն, աղնվական

Շալո, տեղային հաշտարար դատավորը

Սլենդեր, Շալոյի ազգականը

Փեն
Ֆորդ } Վինձորցիք

Վիլիամ, Փենի մանուկ որդին

Հայր Հուգ Իվենս, վալիսեցի քահանա

Դեկտոր Կայուա, ֆրանսիացի բժիշկ

Պանդակապետը «Մեկակապի» հյուրանոցի

Նիմ
Պիսթոլ } Լտեկածներ Ֆայլսթաֆին ծառայող
Բարդոլֆ }

Ռ Ե Ր Ի Ն, Ֆայլսթաֆի մանկավիճիկը

Ս Ի Մ Փ Լ, Սլենդերի սպասավորը

Հոոգբա, դոկտոր Կայուաի սպասավորը

Տիկին Ֆորդ

Տիկին Փեն

Աննա, Փենի դուստրը

Տիկին Քվիլի, դոկտոր Կայուաի տանտիկինը,

Փենի, Ֆորդի և ալոց ծառաները

Գործողությունը Վինձորումն է և նորա շրջակայքում:

Ա Ր Ա Ր Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն

Ա. Երևայր: Փենի տանը առաջ:

Մտնում են՝ դատավոր Շալո, Ալեքեյ և հայր Հուզ Իվենս:

Շալո—էլ խոսիլ մի, հայր Հուզ, ես-ես չեմ, թե էդ գործը Աստեղասարհը չհասցնեմ: Թող նա քսան սիրտ Զովն Ֆայլսթաֆ ըլնի—էլի իրավունք չունի էդենց վարվի Հոսրերտ Շալոյի դեմ, որը տոհմական ազնվորդի է:

Ալեքեյ—Գլոստր նահանգում թե՛ հաշտարար է, թե՛ դատավոր:

Շալո—էնպես է, Ալեքեյ եղբայր, և ատենապահ:

Ալեքեյ—Հա. թե՛ ատենապահ, թե՛ մատենապահ: Մի տոհմական ազնվականի դեմ, հայր Հուզ, որը իրան ստորագրում է «և Զինակիր», ամեն մի վկայականի, դրավականի, ստացականի և կամ պարտամուրհակի տակին՝ «և Զինակիր»:

Շալո—Հա, էդպես եմ ես իմացել և, էս է երեքհարյուր տարի է, որ ամենքս էլ տնով-տեղով, պապերով ու թոռներով, էդպես ենք իմացել:

Ալեքեյ—Նրա բոլոր ելնող սերունդները, որոնք իրանից առաջ են ապրել, էդպես են իմացել և նրա բոլոր իջնող նախնիքները, որոնք իրանից ետո են ապրելու, էդպես թող իմանան: Նրանք ամարձակ, առանց քաշվելու կարող են իրանց տոհմական նշանագրողմի տասներկու տառերները արծաթաջիլ կարեն իրանց վերարկնին ու հագնեն:

Շալո—էդ վերարկուն շատ հին պատմական վերարկու է հա՛, և հագնողին տաք է պահում:

Իվենս—Անոր միջի տասներկու արծաթ օջիլներն ալ լավ տաքցնին կը վերարկուն, ատոնք բարեհոգի անասուններ են ու սիրտ նշանաբան:

Շալո—Արծաթ օջիլ չէ ասում—արծաթաջիլ տառերն է ասում. էդպես հին տոհմական նշանաբանի համար մենակ շորացրած լավ դիմացող ձուկն էր արմարվելու:

Ալեքեբե—Չե՞մ կարա որդեգրվեմ, դրա շարեկն էլ է ես առնիմ, քեռի:

Շալո—Հա, ինչի չէ, թե ջուխտ դառնաս:

Իվենս—Ջուխտ օր դառնա, էտե քեզի ի՞նչ կմնա:

Շալո—Ո՞նց թե ինչ կմնա:

Իվենս—Աստվածածի՞ն. ջուխտ օր դառնա, մեկ շարեկ մալ մեկալին հասնի պիտի, էտե, շորս բաժին օր էնե, էրկուսը իրենք առնին, քեզի մեկ թերմաշ շուլըմ կմնա իմ կարճ խելքովս: Է՛հ, ինչո՞ւս է պետք, թե օր սիրը Ջովն Ֆայլսթաֆը գլխուդ ադպես բան մ'է էկել, ես սըբ էկեղեցու մարդ եմ—պիտի քրիստոնական սերս բանեցնեմ ու ձեր մեջ սեր ու խաղաղութեն հաստըտեմ:

Շալո—Ինչի՞, Գաղտնի խորհրդարանը թող իմանա նրա արարմունքը, դա ըմբոստութուն է:

Իվենս—Արմարավոր բան չէ, օր ըմբոստութանդ լուրը Գաղտնի խորհրդարանին հասնի. ըմբոստութեն էղած տեղը աստվածվախութեն չկա: Գաղտնի խորհրդարանը, օրենքն ան է, պիտի աստվածվախութենդ իմանա, քու ըմբոստութենդ անոր ինչո՞ւն է պետք: Ատիկ լավըմ բաղդըտե:

Շալո—Կյանքս վկա, ջահել ըլնեի, էդ գործը թրով պտի պրծնեի:

Իվենս—Լավ չէ՞, օր բարեկամ ըլլիք, թուրը թողնեք՝ չէ թե սրով, սիրով պրծնիք: Էտե ես իմ գլխուս մեջ մե ուրուշ բաղդատում մ'ալ ունիմ. կըլլի, օր անով ալ խելոք բանըմ էնինք: Ըսելըս Աննային, Փեճին աղջկանը համար է: Տեսքով, պոյով-պուսով, անարատ աղջիկ մ'է:

Ալեքեբե—Ախ, օրիորդ Աննա Փեճը: Օ՛, նա թուխ մաղեբրով է ու էնպես փստիկ ձենով է խոսում, որ ասես իստակ ջահել կնկա ձեն ըլնի:

Իվենս—Ղորդ է, գտար, ըսածս ա ադ քո իշածդ անձնավորութենն է: Յոթը հարուր օսկի ինքը ունի պապեն մնացած ու արծաթն ու օսկեղենն ալ ջոկ: Ատոնց պապը հոգեվարք պառկած էր, աստված օղորմի հոգո՞ւն, անոր անունովն էր էրե ու գրեի էր օր տասնյոթը լրացողին պես իրեն ըլլի: Է, բանն օր հիմի աղթին ծռավ, արի լավութեն մ'ա էրած ըլլինք. թողնինք մեր հարայ-հուրոցը. էկեք պսակըմ էնինք—Ափրհհամ վարպետին ու օրիվորդ Աննա Փեճին իրար հետ կարգենք:

Շալո—Պապը նրան յոթհարյուր օսկի է թողել, հա՞:

Իվենս—Հպա՞. հորն ունիմ-շունիմն ա անորն է:

Ալեքեբե—Ես էդ օրիորդին ճանաչում եմ, շատ շնորհքով աղջիկ է:

Իվենս—Յոթհարուր օսկով ու ադպես մենծ-մենծ ույսերով շատ շնորհքով կըլլի: Հպա ի՞նչ կըլլի:

Շալո—Դե, որ բռնեց է, գնացինք զոչաղ պարոն ֆեճին տեսութան։
Ֆալսթաֆը ընտել հո չէ՞։

Իվենս—Ձեզի սո՛ւտ պաի խարեմ։ Ես սրտողին ատողն եմ, ինչպես օր
ատեմ կը կեղծավորիմ կամ թե չէ անիրավիմ։ Սիրո Զովն ասպետն
անտեղ է, բայց աղաչեմ կը անկաճ էրեք, բարի ցանկացողիմ։ Է՛,
ես պարոն ֆեճի զուր ծեծեցի։ (Մեծում է)։ Հեյ, վե՛լ կա։ Աստված
տունդ օրթնե։

Փեճ—(Ներսից)։

Ո՞վ է։

Մտնում է ֆեճ

Իվենս—Աստծու օրթնութենն ու լավ բարեկամներ՝ դատավոր Շալոն է,
էրիտասարդ պարոն Սլենդերն է։ Անիկ բեզի մե ուրուշ տաղ մ՛ալ
ունի երգելու, թե անկճիդ անորժակովն բլլի։

Փեճ—Շատ ուրախ եմ ձեր հրամանոց սղ առողջ տեսնելու։ Շնորհակալ
եմ ձեր որսին համար, պարոն Շալո։

Շալո—Պարոն ֆեճ, ուրախ եմ ձեր տեսութանը, ողջ ըլնիք, առողջ ըլնիք։
կուգեի, որ էն որսը ավելի լավն ըլներ՝ նա լավ չէ դարկած։ Ինչպե՛ս
է սիրելի տիկին ֆեճը։ Սրտանց շնորհակալ եմ ձեզ ամեն ժամանակ,
սրտանց։

Փեճ—Շնորհակալ եմ ձեր հրամանոց։

Շալո—Ես եմ շնորհակալ ձեր հրամանոց. ձեր այտիցն էլ եմ շնորհակալ,
ձեր ոչիցն էլ։

Փեճ—Ձեր տեսությանն էլ եմ ուրախ, իմ քաջ Սլենդեր։

Սլենդեր—Ի՞նչ է անում ձեր էն սպիտակ շլնքով սրսի շունը, լսած եմ
վերջերումս կոթակումը ետ էր մնացել։

Փեճ—Այդ գեռ չեն կարողացել որոշ կերպով հաստատել։

Սլենդեր—Հա, չեք ուղում խոստովանվել, խոստովանվել չեք ուղում։

Շալո—Դրա խոսքն էլ չկա. մեղքը քոնն է՝ շունը լավ շուն է։

Փեճ—Անպետք շուն է, տեր։

Շալո—Ձէ, շատ բարի շուն է, շատ սիրուն շուն է. կարամ ավել ասեմ,
բարի է, սիրուն է։ Սիրո Զովն Ֆալսթաֆը ստե՛ղ է։

Փեճ—Այո, ներսն է, ես կարող եմ մի բարի գործ ունեմ ձեր երկուսի
միջին։

Իվենս—Քու ադ խոսքըդ էրկուղած քրիստոնալիմ խոսք էր։

Շալո—Նա ինձ անպատվեց, պարոն Փեն:

Փեն—Մի որոշ չափով ինքն էլ արդեն խոստովանվեց:

Շալո—Խոստովանվիլը արդարանալ չէ. էնպես չէ՞, պարոն Փեն: Նա ինձ անպատվել է. խոսք եմ տալիս, որ ինձ անպատվեց, խոսքիս հավատա՛. Հոռերեւ Շալո, ազնվորդին իրան անպատված է ճանանչում:

Փեն—Ահա սիրո Զովնը ինքն էլ եկավ:

Մտնում են սիր Զովն Զայլսթաֆ, Բարդոլֆ, Նիմ և Պիսթոլ:

Զայլսթաֆ—Ապա տեսնենք, պարոն Շալո, թագավորին ինձ վերա դանգա՞տ ունես:

Շալո—Այ, ասպետ, դու իմ մարդոց բռնեցիր թալեցիր, իմ հավերս ու թռչուններս զարկիր սըպանեցիր, իմ աչդու տաղավարս շուռ տվիր քանդեցիր:

Զայլսթաֆ—Բայց այգեպանիդ աղջկանը պաշել չեմ:

Շալո—Հանաքի ժամանակը չէ. դրա պատասխանը կտաս:

Զայլսթաֆ—Պատասխանատվությունս վերջացավ:

Շալո—Գաղտնի խորհրդարանին պոտի այտնեմ արարմունքդ:

Զայլսթաֆ—Լավն էն է, այդ խորհուրդդ Գաղտնի խորհրդարանից գաղտնի պահես, Գաղտնի խորհրդարանում վրեժ կծիծաղեն:

Իվենս—Դուլդն բան ինչ, սիրո Զովն, խոսքըդ բարի:

Զայլսթաֆ—Խոսքըս բարի՞: Խոս ու գարի: Սլենդեր, քո գլուխդ էլ եմ ջարդել, դու ի՞նչ ունես ինձ դեմ:

Սլենդեր—Ախ, պարոն, գլխումս ձեր հրամանոց դեմ շատ բան ունիմ ու գրպան կտրող անամոթ լոթիններիդ դեմ՝ Բարդոլֆին դեմ, Նիմին դեմ, Պիսթոլին դեմ: Նրանք ինձ քաշ տվին տարին գինետուն, խմացրին, ետո գրպաններս դարտկեցին:

Բարդոլֆ—Օ, խեղճ չորաթան:

Սլենդեր—Դե, լավ, լավ:

Պիսթոլ—Ի՞նչ կասես, Մեփիսթոփոլոս:

Սլենդեր—Դե, լավ, լավ:

Նիմ—Շատ մի տաքանալ, դուլդն ինչ, դուլդն ինչ. էդ իմ քեֆն է:

Սլենդեր—Սիմփլը ո՞ւր է, ո՞ւր է իմ մարդը, չե՞ս իմանում, քեռի:

Իվենս—Խաղաղութեն, աղաչեմ կը: Հիմի իմ հասկնալովս մենք աստեղ

երեքս ձեզի, երեք դատաւոր՝ մեկը պարոն Փեճը՝ ձեզի հաւատարմատար, մեկը ես՝ ձեզի հաւատարմատար ու վերջապես ու վերջնականապես մեկն ալ պարոն «Մեկակապի» գինեատերը:

Փեճ—Մենք երեքով դործը լավ մտիկ կտանք ու դատաւճիւրը կկայացնենք:

Իվեճ—Շատ լավ կըլլի, ես անոր համառոտարանութան թուղթը ծոցիս մատչանին մեջը գրեմ կը, որ էտե մենք ազ րանք լավըմ խճմտանքով, ինչպես օր պետք է, քրնքնենք:

Ֆայլսթաֆ—Պիսթոլ:

Պիսթոլ—Ականջներովը լսում է:

Իվեճ—Գրողը տանի: Ազ ի՞նչ նախադասութեն է, «անկճմտեքովը լսում է»: Ազ ծրուկըթիլ է:

Ֆայլսթաֆ—Պիսթոլ, դու պարոն Սլենդերի քսա՛կն ես թոցրել:

Սլենդեր—Հա, էս ձեռնոցներս վկա, թոցրեց: Իմ մենծ սենյակիս դռանը չհասնեմ, թե նա չէ թոցրել՝ յոթը արծաթ կար կիսարծաթանոցներով, երկու հատ էլ մենծ ծանր Եզվարդ թագաւորի արծաթ գրամներից, երեք ու կես արծաթ արծեր ամեն մեկը ջաղացպան Ֆադի մոտին, էս իմ ձեռնոցները վկա:

Ֆայլսթաֆ—Պիսթոլ, իրա՞վ է:

Իվեճ—Ձէ, անիրավ է, թե գրպանն է կտրել:

Պիսթոլ—Լավ. լեռնարնակ օտարական: Սիրոր Զովն, տե՛ր,

ես կովի եմ արճիճ թըրով սրան կոչում:

Խոսքըդ ետ ա՛ռ, պոռըդ քա՛ց:

Խոսքըդ ետ ա՛ռ, գարու փըրփուր, խաբում ես:

Սլենդեր—էս ձեռնոցը վկա, ուրեմն սա էր:

Նիս—Խեղբդ գլուխդ հաւաքիր, պարո՛ն, խաղ ես ուղում, լավ: Խաղեր խաղա՛: Մին էնպես կլմրոց կտամ, որ քամին քեզ կառնի կտանի. թե դու ջարդիչի քեֆով ես ուղում գաս վրես, պատասխանդ կտամ:

Սլենդեր—էն ժամանակ, էս իմ գդակը վկա, սա էր, էս կարմիր ռիսավորը: Թե ամեն բան միտս մնացած չըլնի էլ, երբ որ ինձ հարեցրիք, չկարծեք թե ես բոլորովին էջ եմ:

Ֆայլսթաֆ—Ի՞նչ կասես դու, պղնձերես իմ Օհան:

Բարդոլֆ—Իմ կողմից ես կասեմ, որ էդ պարոնը իր բոլոր հինգ զգացմունքները գինու հետ խմել-պրծել էր:

Իվեճ—Հինգ սքայարանք կրսեն: Ա՛ս ինչ անուսումնականութեն է:

Բարդոլֆ—Եվ երբոր արդեն գինով լցված էր ու, ոնց որ ասում են, անվա-

վերացյալ էր, նրա բոլոր հասկացողութիւնն էլ շորերի ծակերովը
վերացյալ էր:

Սլենդեր—Հա, դուք լատիներենն էլ էիք խոսում: Դեհ, լավ, մնա, էլ ես
կյանքումս խմելու չեմ. հա՛, աղնիւմ, քաղաքավարի մարդավարի
ընկերների հետ, ինչի՞ չէ. հմի ես փորձվեցի: Թե խմելու ըլնիմ,
էնպես մարդոց հետ պտի խմեմ, որոնք աստվածվախութիւն ունեն,
ոչ թե էդպես հարբած ճորտերի հետ:

Իվենս—Աստված օրթնե, տեսա՛ր, ադ միտքդ առաքինի միտք մ'էր:

Ֆայլսթաֆ—Դուք ինքներդ լսեցիք, ինչպես ամենքն էլ այդ ուրացան, սլա-
րոնեն՛ր, ինքներդ լսեցիք:

Մտնում է Աննա Փեն գիւնն ձեռքը, տիկին Ֆորդ և տիկին Փեն նորա ետեից:

Փեն—Ոչ, աղջիկս, գինին ներսը կըերես՝ մենք ներսն ենք խմելու:

Աննա Փենը գնում է:

Սլենդեր—Ախ, երկի՛նք, սա է օրիորդ Աննա Փենը:

Ֆայլսթաֆ—Տիկին Ֆորդ, կյանքս վկա, բարի ժամուն տեսնվեցինք: Ձեր
թուլտուլությամբը, տիկին:

Համբուում է նորան:

Փեն—Այ կնիկ, խնդրի՛ր պարոններին ներս հրամայեն: Հրամայեցեք՝
այսօր ճաշին մենք մի տաք կարկանդակ էլ ունենք որսի մսով: Ներս
գնանք, պարոններ: Աստծով մեր բոլոր անհամությունները գինին որ
խմենք կմարսենք:

Ամենքը գնում են բացի Շալոյից, Սլենդերից և Իվենսից:

Սլենդեր—Քառասուն արծաթս չէի խնայիլ, որ նրդարանս մոտիս ըլնի:
Այ Սիմփլ, էս ո՛ւր ես կորել, ես ի՞նքս եմ ինձ ծառայելու:

Մտնում է Սիմփլ:

Ես ինքը՛ս, էնպես չէ՛: Հանելուկների գիրքս մոտի՛դ է, մոտի՛դ է,
թե չէ:

Սիմփլ—Հանելուկներիդ գի՛րքը. դու չէի՛ր, որ նրան Ալիսին տվիր՝

Շորդկարճի աղջկանը, Ամենայնհոգոցի օրն էր՝ սուրբ Միքայելին երկու շաբաթ մնացած:

Շալո—Ապա մի արի՛, եղբայր, եկ, եղբայր, քեզ ենք նայում: Քեզ հետ եմ, եղբայր: Խոսք եմ ասում, էստեղ նայիր, եղբայր, ստեղ մին առաջարկութան պես բան կա. հեռվանց հայր Հուպն է սարքեր: Հասկանո՞ւմ ես ինձ:

Ալենդեր—Հա, քեռի, կտանես, որ խելքս պլուխս է, թե բանն ըզտեղ հասա՞մ, ես էնպես եմ վարվելու, ինչպես իմ խելքը կարու՞մ է:

Շալո—Ձէ, մեկ առաջ ինձ հասկացի՛ր:

Ալենդեր—Դե, իմ ասածն էլ էդ է:

Իվլենս—Գուն ինոր առարկային լավըմ անկա՞ն դիր, պարոն Ալենդեր, էտե ես քեզի անոր էղելութենը տեղովը բացատրեմ կը, օժար օր ըլլիս:

Ալենդեր—Ձէ. ես էն եմ անելու, ինչ որ իմ քեռի Շալոն ասե: Չնեղանա՞ս վրես՝ նա էս երկրի հաշտարար դատավորն է, ինչքան էլ ես ստեղ անօգնական կանդնած ըլնեմ:

Իվլենս—Խոսքը հիմի ատոր վրա չէ. խոսքը քու պատկիդ առարկային վրա է:

Ալենդեր—Հա, բանն էլ հենց էդ կետին վրա է:

Իվլենս—Շիտակ է, ազ կետին վրա է ու օրիվորդ Աննա Փենին վրա է:

Ալենդեր—Լավ, թե ըտենց է, ես նրան կառնեմ, ինչպես որ խելքս կըտրում է:

Իվլենս—Գեպի ազ աղջիկը հականք կամ թե չէ համակրանք կրնա՞ս ունենա: Թող մենք ալ ազ բանը լսենք բերնեղ, կամ թե չէ քու պոկընքեղ, որովհետեւ հին ժամանակները եղել են փիլիսոփաներ, որոնց բսելով պոկներն ա բերնին կտարն են: Հիմի դուն մեզի տեղովն բսա՞ կրնա՞ս ազ աղջկանը սեր կապի:

Շալո—Եղբայր Արրահամ Ալենդեր, կարա՞ս նրան սիրես:

Ալենդեր—Հույս ունեմ, քեռի, էնպես վարվեմ, ինչպես որ խելքով գործ տեսնող մի մարդ վարվի:

Իվլենս—Ախ, տեր ասաված, դուն որոշութենով խոսիս պիտի. կրնա՞ս բանն անտեղ հասցնե, օր ցանկութենդ անոր վրա ընկնի:

Շալո—էդ բան չէ. կառնե՞ս նրան, մի լավ բաժինք որ բերե:

Ալենդեր—Ես դրանից շատ ավելին էլ կանեմ, թե դու պահանջես, քեռի. ե թե խելքիս պառկի:

Շալո—Ձէ. լա՛վ հասկացիր ինձ, լա՛վ հասկացիր, Ալենդեր եղբայր: Էն

ինչ որ ես անում եմ, քո սիրուդ եմ անում, եղբայր, կարա՞ս էն աղջկան սիրես:

Սլենդեր—Ես նրան կարող եմ առնեմ, ոնց որ դու պահանջում ես, քեռի: Թե սերս սկզբից շատ մենժ չըլնի էլ, ի՞նչ կա, լավ որ ծանոթանանք, աստված օգնական է. մեր սերն էլ կաճի, հույս ունեմ որ, իրար որ ընտանի ըլնինք, մեր արամարանքն էլ կավելանա, բայց թե ասես՝ «առ նրան» ես նրան իսկույնեթ կառնեմ. էդպես եմ ես հալվել ու ցնդել և էն էլ օժարակամ ու ամենայն անառակութամբ:

Իվենս—Ադ ճառախոսութենը գեշ չէր: Մենակ ան «անառակութամբ» խոսքը «անարատութամբ» փոխես սլիտի խելքովս: Բայց միտքը գեշ չէր, ապրիք:

Շալո—Հա՛, ես էլ եմ ընենց կարծում, որ եղբայր Աբրահամի միտքը վատ միտք չէր:

Սլենդեր—Իմ արեւը ըտենց է:

Շալո—Ա՛յ, սիրուն օրիորդ Աննան էլ եկավ: Ախ, հոգուդ մեռնեմ. ինչի՞ ես ջահել չեմ, օրիորդ Աննա:

Վերադառնում է Աննա ֆեն:

Աննա—Կերակուրը բերել են. հայրս ձեր հրամանոցն է սպասում:

Շալո—Գալիս եմ, սիրուն օրիորդ Աննա:

Իվենս—Աստծու սրբ պատվիրանքը, ադոնց պատիվներեն ես ալ ետ չեմ՝ մնա:

Գնում են Շալո և Իվենս:

Աննա—Խնդրեմ ներս հրամայեք:

Սլենդեր—Ոչ, շնորհակալ եմ, իսկ եմ ասում, ես էսպես էլ գոհ եմ:

Աննա—Ծաշը ձեզ է սպասում:

Սլենդեր—Ես սովածացել չեմ, շնորհակալ եմ, իսկ եմ ասում: Գնա՛, տղա, չնայած որ դու իսկապես իմ փոքրավորն ես, դնա՛ Շալո քեռուս ծառայութուն արա սեղանին:

Սիմփլ գնում է:

էհ, բան չկա, հաշտարար դատավորը էնպես մին մարդ է, որին կարա նրա բարեկամի փոքրավորն էլ ծառայութուն անի: Ես երեք ծա-

ուս եմ պահում ու մի տղա, քանի մայրս ողջ է, ինձ բավական է։
Բան չկա, ես մի աղքատ տոհմական ազնվականի պես եմ ապրում։
ԱՆՆԱ—Ես առանց ձեր հրամանոց ետ չեմ դառնալ, նրանք առանց ձեզ
սեղան չեն նստիլ։

Ալենդեր—Իսկ եմ ասում, ես սկի ոչինչ ուտելու չեմ։ Շնորհակալ եմ ձեզ-
նից, էնպես խմացեք, որ կերել պրծել եմ։

ԱՆՆԱ—Խնդրեմ, պարոն, ներս քայլեցեք։

Ալենդեր—Ես լավ է ստեղ ետ ու առաջ կբալլեմ, շնորհակալ եմ։ Ես անց-
յալ օր մենամարտի վարժապետիս հետ սրով ու թրով խաղացած
ժամանակս, ծնկիս ոսկորը ցավեցրի՜ր Երեք զարկ մեկ աման փուռը
դրած սալորի համար ե, խոկ եմ ասում, էլ էն օրից չեմ կարող տաք
կերակրի երես տեսնեմ։ Ինչի՞ ես ձեր շները բահնց ոռնում։ Չբլնի՞
բաղաբումը արջեր կան։

ԱՆՆԱ—Այո, կարծեմ որ էդպես է։ Էդպես մի բան լսել եմ։

Ալենդեր—Արջերի հետ ընկնելը իմ ամենասիրած գործն է։ Բայց, հայտնի
բան է, դրա համար կարող եմ էնքան կոխվների մեջ ընկնել, ինչքան
ոչ մեկ մարդ ամբողջ Անգլիայում։ Դուք արջին ազատ որ տեսնեք,
կվախենաք, էնպես չէ՞։

ԱՆՆԱ—Այո, ճշմարիտ է։

Ալենդեր—Իսկ ինձ համար էդ ուտել-խմելու պես բան է։ Ես Սաքերսոնին
բռն անգամ ազատ տեսած կըլնեմ և ամեն անգամ նրա շղթայիցը
բռնել եմ։ Բայց հավատացնում եմ ձեզ, կնանիք էնպես էին ճվճվոցը
զցել, որ ասելու բան չէ։ Բայց հայտնի բան է, կնանիք էդպես բան
չեն կարող տեսնեն՝ դրանք շատ անճոռի՜ վայրենի գազաններ են։

Անադառնում է ՓԼԵ։

ՓԼԵ—Ե՛կ, ազնիվ պարոն Ալենդեր, ե՛կ, մենք քեզ ենք նայում։

Ալենդեր—Ես ոչինչ ուտելու չեմ, շնորհակալ եմ ձեր հրամանոց։

ՓԼԵ—Էն հացը վկա, պտի դաս մեզ հետ ճաշես։ Դե արի՛, արի։

Ալենդեր—Ձե, խնդրում եմ առաջ դուք գնացեք։

ՓԼԵ—Դե ե՛կ։

Ալենդեր—Օրիորդ Աննա, դուք առաջ պտի գնաք։

ԱՆՆԱ—Ոչ ես, պարոն, դուք եկեք առաջ։

Ալենդեր—Իսկ եմ ասում, ես ձեզնից առաջ չեմ գնալ։ Իսկ եմ ասում, չեմ
ուզում, որ ետո նեղանաք։

Աննա—*Խնդրում եմ ձեզ:*

Ալեքսեյ—*Ես լավ է անքաղաքավարի ընեմ, քան թե մեկին նեղացնեմ:
Բայց դուք ձեզ ինքներդ եք նեղացնում, իսկ եմ ասում:*

Գնում են:

Ք. Երևույթ: Նույն տեղում:

Մտնում են հայր Հուզ Իվենս և Սիմփլ:

Իվենս—*Գնա՛, հարցուր, իմացի, թե դոկտոր Կալուսի տունը վե՛ր ճամ-
փովը կերթըցվի: Անտեղ տիկին Քվիբլին կենա կը. ասիկ անոր
քովը ծըծմոր պես բան մ'է. կամ թե չէ դահիկ մ'է, կամ թե չէ անոր
կերակուր էփողն է. ալ ես ի՞նչ գիտեմ, անոր լվացք էնողն է, ությու
էնողն է, լվացք քամողն է:*

Սիմփլ—*Շատ բարի, տեր:*

Իվենս—*Ձէ, մըմ կեցի, լավ կըլլի օր աս նամակն ալ տանիս իրեն տաս:
Անիկ օրիվորդ Աննա Փեճին լավ բարեկամն է. նամակին մեջն ալ
գրած է, օր անիկ քու տիրոջդ խնդիրքը օրիվորդ Աննա Փեճին հասց-
նե: Դե, շուտ էրա, շուշանաս: Էրթամ հացս պրծնեմ, պտուղս ու
պանիրս կիսատ մնաց:*

Գնում են:

Գ. Երևույթ: Մի սենյակ «Մեկակապի» պաեղովում:

Մտնում են՝ Ֆայլսթաֆ, պաեղակապետը, Բադդլֆ, Նիմ,

Պիսթալ և Ռարին:

Ֆայլսթաֆ—*Իմ սիրելի տեր «Մեկակապի»:*

Պաեղակապետ—*Ի՞նչ կասես, Գոմշի-բերդս. խոսի՛ր ուսումնականութենով
ու իմաստութենով:*

Ֆայլսթաֆ—*Ճշմարիտ որ, սիրելիս, ես իմ շքադիր պաշտոնյաներից մի
քանիսին պիտի արձակեմ:*

Պաեղակապետ—*Հրաժարականը տուր. Գոմշի-Հերկլենդ, արձակի՛ր, թող
վազեն՝ հոպ-հոպ:*

Ֆայլսթաֆ—*Ես ինձ տասը ոսկի եմ նստում շաբաթը:*

Պաեղակապետ—*Դու, դու տիրապետ ես, դու կալսր ես, Կեսար ես ու Ժեռ-
սար ես: Ես Բարդոլֆին կվերցնեմ: Թող ձագարը ձեռին գինին քամե:
Հիմա գո՛հ ես, իմ Գոմշի-Հեկտոր:*

Ֆայլսրաֆ—էդպես արա՛, իմ սիրելի պանդուկապետ:

Պանդուկապետ—Ես իմը ասացի. թող նա էլ իրանն անի (Բարդուլֆին):

Գեհ, քեզ տեսնեմ. հմի որքան կուզես փրփրվիր ու քրքրվիր դարեշորի մեջին: Խոսքս-խոսք էլ Արի ինձ հետ:

Գեում է:

Ֆայլսրաֆ—Բարդուլֆ, դեա՛ նրա հետ Գինետեսի արհեստն էլ լավ արհեստ էլ Հին կապայից հո նոր բանկոն կրդուրս գա՛, էդպես էլ կարող է քրքրված ծառայողից մի նորոգված մատուլակ դուրս գա: Գեա՛, տերը քեզ հետ բնի:

Բարդուլֆ—էդ իսկ իմ ուզած կյանքն է, էդ շատ լավ բան դուրս եկավ:

Պիսրուլ—Օ՛, ցածհոգի բոշա լակոտ, զնում ես կարասի բերնին իշխան դառնաս:

Բարդուլֆ զնում է:

Նիւմ—Նա խումի մեջեն է աշխարհք եկել ու լույս տեսել: Մի՞թե դա մարմնացյալ քեֆ չէ՞:

Ֆայլսրաֆ—Ուրախ եմ, որ էդպեսով էդ կայծքարից, էդ ումբից պոկ եկանք: Նրա զողովթյունները արդեն չափազանց ակներե էին դառնում. բանը որ թոցնելու հասնում էր, նա կատարյալ անփորձ երգիչ էր դառնում, չափը կորցնում էր:

Նիւմ—Քեֆի լավն էն է, որ մարդ կարենա հենց էդ չափի ամենափոքր մասումը թոցնի:

Պիսրուլ—Կրթված մարդը «սեփականել» դրան կասե, ոչ «թոցնել», էդ ի՞նչ խոսք է, ամո՛թ քեզ:

Ֆայլսրաֆ—Այո, սիրելիներ, տապաններս մաշվել են:

Պիսրուլ—Տուրտը տանի ոտներդ:

Ֆայլսրաֆ—էլ ճար չկա, պետք է մի խաղը մտածեմ, մի շարաճճի բան հնարեմ:

Պիսրուլ—Ագռավի ձագը ուտել ուզեց:

Ֆայլսրաֆ—Ձեզանից ո՞րն է ճանաչում էս քաղաքումը Ֆորդին:

Պիսրուլ—Ես էդ անիրավին ճանաչում եմ, նա լավ նյութից է շինված:

Ֆայլսրաֆ—Իմ ազնիւ, առաքինի տղերք, ես ձեզ ուզում եմ պատմեմ, թե ինչ բանի վրա եմ հիմա:

Պիսթոլ—Երկու կռան ու մի բան էլ ավել:

Ֆայլսքաֆ—Երկդիմի խոսքերի ժամանակը չէ, Պիսթոլ, ես հմի իսկ որ երկու կռան ու փորի վրա եմ, բայց խոսքը կռան ու փորի վերա չէ՝ խոսքը բռան ու փողի վերա է: Կարճ, ես ուզում եմ Ֆորդի կնկա հետեիցն ընկնիմ: Արդեն հաջողության հոտը առնում եմ՝ նա ինձ հետ երկար ու բարակ խոսակցության է նստում, հանաքներ է անում, սոված աչքեր է շինում: Նրա մտերիմ խոսույն ռճից, նրա վարմունքից ու ձայնի եղանակից ես կարող եմ կազմել էնպես մի հասկացողություն, որը անգլերեն որ թարգմանվի, կգառնա՝ «Ես սիրո Զովն Ֆայլսթաֆինն եմ»:

Պիսթոլ—Ի՞նչ լավ է ուսումնասիրել նրա կամքը և ինչ ճիշտ է նրան թարգմանում պարկեշտերենից անգլերեն:

Նիմ—Խարխալը խոր է ցցված. քեֆն ուզում է հանի:

Ֆայլսքաֆ—Լուրին նայած, իր մարդու քսակը ինքն է կառավարում, հրեշտակների գնդեր ունի ձեռքին տակ:

Պիսթոլ—Սատանաներդ հավաքի, որդիս, ու գնա՛ վրեն:

Նիմ—Քեֆը եկավ. էդ լավ է. էդ հրեշտակներին էլ քեֆովացրեք տեսնեմ:

Ֆայլսքաֆ—Ես մի նամակ եմ գրել նորան և էս մեկ նամակն էլ Փեճի կնկան. նա նույնպես վերաս քաղցրիկ աչքերով էր նայում ու ինձ զննում էր դիտող հայացքով: Նա իր աչքերի լույսովը մեկ ոտներս էր ոսկեղօծում, մեկ իմ վայելչակազմ իրանս:

Պիսթոլ—Ուրեմն աղբանոցի վրեն էլ արեգակ փայլեց:

Նիմ—էդ էլ վատ չէր. ապրես:

Ֆայլսքաֆ—Օ, նա իմ հասակը էնպես էր լավում իր ագահ հայացքովը, որ, ասես իր սոված աչքերը խոշորացույցներ դարձրած, դառն էր ինձ ուզում նորանցով: Էս նամակն էլ նորա համար է. նա էլ է ոսկի բանալիներ կրում, նա կատարյալ Գվիանայի ափերն է՝ ոսկով ու ամենայն առատութենով լի: Ես երկուսի ավագ զանձապետը կղանամ, նորանք էլ իմ զանձարաններս: Թող ինձ համար երկուսով Արևելյան ու Արևմտյան Հնդկաստան լինեն, ես երկուսի միջին առևտուր եմ սկսելու: Գնա՛, տար այս նամակը տիկին Փեճին, իսկ դու այս՝ տիկին Ֆորդին: Մենք դեռ բախտի երես կտեսնենք, իմ ղռաղ տղերքս, բախտի երես դեռ կտեսնենք:

Պիսթոլ—Ե՛ս պիտ դառնամ պարոն Պանդար Տրովացին, որովհետև ձեռքիս սուր կա: Գրո՛ղը տանի:

Նիմ—Ես ստոր քեֆեր հաջողեցնող չեմ: Ե՛տ առ քո քեֆի նամակդ: Ես չեմ ուզում անունս կոտրեմ:

Ֆայլսրաֆ—(Ռորինին): Դու տար, տղա՛, այս նամակներն հասցրո՛ւ:
Բա՛ց առագաստ, նավըդ բշիւր ոսկի ափ:
Դո՛ւրս, լակոտներ, կարկուտի պես հալվեցե՛ր.
Պակըվեցեր, որ ձեր հոտն էլ չըմնա:
Ֆայլսթաֆն հիմա պիտ սովորի նոր ճաշակ՝
Նուրբ շարժումներ, մանկավիճին էլ նույն տեսակ:

Ֆայլսրաֆ և Ռորին զեռւմ են:

Պիսքոլ—Յինք ու բաղեք աղիքներդ զրդզրդեն.

Խարդախ խաղովդ աղքատ-հարուստ խաբեցիր.

Ես լիբ-զըրպան քեզ կարոտյալ պիտ տեսնեմ,

Փռչուզիացի թուրք ցածհոգի:

Նիմ—Ես գլխումս էնպես հաշիվներ ունեմ, որոնց զիմաց սխ հանելը
քեֆ է:

Պիսքոլ—Մի՞թե սխ կա մտքումդ:

Նիմ—Վկա են երկինքն ու աստղեր:

Պիսքոլ—Խեղճով կուզե՞ս, թե թրով:

Նիմ—Երկու տեսակ քեֆով էլ:

Նրա սիրտ քեֆն ես Փեճին եմ հայտնելու:

Պիսքոլ—Իսկ ես երթամ Ֆորդին պատմեմ,

Թե ինչ հույսեր է տածում՝

Հեղ տատրակին ու գույքին դեմ

Ինչ շարիք է մըտածում:

Նիմ—Իմ քեֆը սառելու չէ, ես Փեճին էնպես բորբոքեցնեմ, որ նրա լեղին
պատտի, էն ոռւմբը, որ իմ մեջ պայթելու է, շատ վտանգավոր է
լինելու էդ է հիմա իմ քեֆը:

Պիսքոլ—Հիմա տեսնում եմ, դու կատաղել ես ինչպես Արես, երբ որ
բարկացնում են նորան: Ես քեզ օգնելու եմ: Դե, գնանք:

Գնում են:

Դ. Երևույր. մի սենյակ ղոկտոր Կայուսի տանը:

Մտնում են՝ տիկին Փվիլի, Սիմֆլ և Հոգրա:

Փվիլի—Ապա, Զուլն Հոգրա, խնդրում եմ մեկ զնաս լուսամուտից մտիկ
տաս. տե՛ս, թե տերս, պարոն ղոկտոր Կայուսը գալիս է, թե չէ: Թե

դա ու տեսնի, որ ստեղ օտար մարդ կա, վայն է եկել սաստծու համ-
բերությանն էլ, անգլիերեն լեզվի գլխին էլ:

Հոռոգրա—Գնամ տեսնեմ:

Քվիֆլի—Գնա՛, որ էս գշերն էն մնացած կրակի վրեն էլի փարեջուր ենք
պատրաստելու տաք-տաք:

Հոռոգրա գնում է:

Խոնարհ, բարեհոգի, խոսք լսող տղա է, էդպես տան ծառա քիչ կը-
պատահի և, իսկն ասած, լուր տանող-բերող էլ չէ: Դրա ամենամենժ
պակասութունը էն է, որ աղոթքի հմար մեռած է, էդ թուլութանը
ճարը չկա, էհ, պակասութուն չունեցող մարդ կա՞: Դրա հմար էլ սկի
ուշք չենք դարձնում: Պետրոս Սիմփլ է ասում ես անունդ, հա՛:

Սիմփլ—Ի՞նչ անեմ, դրանից լավը չունեմ:

Քվիֆլի—Տերդ էլ պարոն Սլենդերն է, հա՛:

Սիմփլ—Հա, իմ արևը:

Քվիֆլի—էդ էն մենժ կլոր միրուքավորը չէ՞, միրուքն էլ ասես կաշեգործի
դանակ ընի՛:

Սիմփլ—Չէ, իմ արևը, նա նիհար փոքրիկ երեսով է ու դեղին սուր միրու-
քով: Էն, որ թատրոնում Կայենին չէ խաղում, հենց իստակ էն դույ-
նին է միրուքը:

Քվիֆլի—Եվ շատ հեղ ու բարեսիրտ մարդ է, էնպես չէ՞:

Սիմփլ—Հա, իմ արևը, բայց մին մին ընենց է քաջութունը բռնում, որ
սկի խելք կտրելու բան չէ: Նա մին անգամ մին ալափստրակ պահո-
ղի հետ կռվել էր:

Քվիֆլի—Ի՞նչ ես ասում: Հմի միտս է գալիս, դա նա չէ՞, որ գլուխը ետ
զցած է ման գալիս ու ման եկած ժամանակն էլ ոտները ընենց
հպարտ-հպարտ է գցում:

Սիմփլ—Հա էդպես է:

Քվիֆլի—Դե, աստված տա: Աննի բախտը դրանից պակաս հո ընելու չէ:
Հայր Իվենսին ասա՛, ինչ որ կարենամ կանեմ քո տիրոջդ հմար:
Աննեն շատ բարի աղջիկ է ու ես կուզեմ որ...

Մտնում է Հոռոգրա:

Հոռոգրա—Վայն է եկել մեր գլխին: Տերս գալիս է:

Քվիֆլի—Դե հմի կտեսնես ոնց է մեզ վրա տրաքվելու: Էստեղ վազի՛ր, հոգուդ մատաղ, մաիւր էս սենյակը, նա երկար մնալու չէ: (Սիմփլին կոխում է սենյակը):
 Հե՛յ, Զովն Հոոգրա, Զո՛վն, Զո՛վն, քեզ եմ ասում, տղա, գնա՛, Զովն, արօշոյ հարցրու, վախենում եմ, կընի հիվանդացել է, որ տուն չէ գալիս:
 Երգում է՝ Գընաց, գընաց ու գընաց...

Մտնում է դոկտոր Կայուս:

Կայուս—Ի՞նչ ի կերիքես, շեմ սիրեր ատանկ զոռս: Քընթրեմ, քնա՛ իմ սեյնյաք, փեր un boitier vert տուփ, կանանչ տուփ մ՛է: Իմազա՛ր, ինչի կըսեմ, տուփ մի կանանչ:

Քվիֆլի—Հա՛, իմ արեր, հմի կըրեիմ: (Մի կողմ): Լալ որ ինքը չէ գնում բերի, թե նա էն ջահել տղին էստեղ գտել է, կկատաղի:

Կայուս—Fe, fe, fe, fe! ma foi, il fait fort chaud. Je m'en vais á la cour-la grande affaire:

Քվիֆլի—Սա՞ է, պարոն:

Կայուս—Qui, mette le á mon քրրան, dépêche ժարպիք. ո՛ւր է անիրավ Հոոկպա:

Քվիֆլի—Հե՛յ, Զովն Հոոգրա, Զո՛վն:

Հոոգրա—Էստեղ եմ, տեր:

Կայուս—Թուն, Ժոն Հոոկպա, թուն Օան Հոոկպա, էկո՛ւր, առ բու սուր և էտես էկուր ի բակ:

Հոոգրա—Պատրաստ է, տեր, էստեղ է, էս դրսի սենյակում:

Կայուս—Իմ արե, շատ ուշազա: Տես քիշ մնազ. Qu ái-jónblie, իմ սեյնյաք քանի մի թեղեր ու ամեմներ կա, աշքարք տան օն շեմ թողներ:

Քվիֆլի—Վա՛յ ինձ, նա հմի էն ջահել տղին էստեղ կթթնի ու կգժվի:

Կայուս—O, diable diable! Ինչ կա իմ սեյնյաք: Villain, larron! Քաշա-բաշ դուրս է բերում Սիմփլին): Հոոկպա՛, իմ սուր:

Քվիֆլի—Բարի տեր, հանգստացեր:

Կայուս—Ինչո՞ւ պիտոր անգիսթանամ:

Քվիֆլի—էդ տղեն պարկեշտ մարդ է:

Կայուս—Ի՞նչ բորդ ունի պարկեշտ մարթ իմ սեյնյաք, նա շե պարկեշտ մարթ, որ իմ սեյնյաք միտավ:

Քվիֆլի—Խնդրում եմ ձեր հրամանոց միք բղենց շվարիլ: Դրա շիտակը

լսեցեք՝ նա մին անձնարարութունով է եկել քահանայի մօտից, հայր
Հուգի մօտից:

Կայուս—Փարի:

Սիմփլ—Հա, իմ արևը, ինչ է նրանից խնդրեմ, որ...

Քվիֆլի—Սո՛ւս արա, խնդրում եմ:

Կայուս—Քու լեզու սուս արա: Քոսե քու էքիաթ:

Սիմփլ—Որ էս պատվելի նաղիկ օրիվորդից խնդրեմ օրիվորդ Աննայի
առաջին բարեխոսութուն անի իմ տիրոջս հմար հարսանքի խնամու-
թան վրով:

Քվիֆլի—Հա, էդ ամենը ուղիղ է, էդպես է: Համա ես իմ մատներս կրա-
կին չեմ տալ, կարոտ չեմ:

Կայուս—Այր Օ՞գ քեզի քուլրեզ. Հոռկպա, baille moi քիշ մի թուղթ:
Սպասե սակավիկ:

Գրում է:

Քվիֆլի—(Մի կողմ Սիմփլին):

Ինչքան ուրախ եմ, որ հանգիստ է, թե նա օրինավոր նեղացած ըլ-
նեի, ինքդ կտեսնեիր, ոնց էր կանչ ու ճիհը գցելու, ինչպես էր նա
տխրվելու: Համա դրա շնայած, սիրելիս, քո տիրոջ հմար ինչ լավու-
թուն որ կարենամ կանեմ և բանը հմի էն է, որ ֆռանկ դոկտորը, իմ
տերս, ես նրան տերս եմ ասում նրա համար, որ, տե՛ս, ես նրա
տունն եմ կառավարում՝ լվացքը անում եմ, լեղկում եմ, օշալտում
եմ, եփում եմ, թխում եմ, նրա ուտել-խմելն եմ պատրաստում, տե-
ղաշորն եմ գցում և էդ ամենը ես ինքս...

Սիմփլ—(Մի կողմ Քվիֆլուն):

Մենժ ծանրութուն է մեկի տակին ըլնելը:

Քվիֆլի—(Մի կողմ Սիմփլին):

Դո՛ւ էլ ես էդ օրին, հա՛: Հա, լավ ես իմացել՝ մենժ ծանրութուն է և
դրանից ջոկ՝ վաղ վեր կաց, ուշ պառկիր, համա, դրա շնայած, անկա-
ճիդ եմ ասում, մեր մեջ մնա, չեմ ուզում որ ետո դրա խոսքն ըլնի,
իմ տերը ինքն էլ է զարնված օրիվորդ Աննա Փեճին. համա դրա շնա-
յած, ես լավ եմ իմանում օրիվորդ Աննի մտքումն ինչ կա, դրանից
սկի բան չի դուրս գալ ոչ ստեղ, ոչ ընտեղ:

Կայուս—Թուն, քելառ Օան, տուր այս նամակ տեր Օգին, իմ արև, սա
կոշ է, մենամարտի կոշ. նորա բուկ պիտ կիտրեմ պարեաեկ մեջ.

ես ան քելառ Օան տերիտեր զույգ պիտոր տամ, ինչ է քորզի մեշ
բառնվիլ, Կրնաս երթալ, աղեկ շե ուշանաս: Իմ արե, նորա երկու բա-
րեր ալ կիտրեմ, իմ արե, քար շունենա շունի զարնել:

Սիմիլ գնում է:

Քվիֆլի—Տեր աստոծ, նա մենակ իր բարեկամին համար է խոսում:

Կալուս—Վինաս շունի. թուն ինք ասիր Անն Փաժ ինչի ամար է: Իմ արե,
ես պիտոր մեռզնեմ աղ տերիտեր էլ ես ասի տեր de la Jarretière
մեր զենք շափել: Իմ արե, ես պիտոր առնեմ Անն Փաժ:

Քվիֆլի—Աղջիկն էլ ձեզ է ուզում. ամեն բան լավ է պրծնելու: Մարդիկ
ինչ ուզում են խոսեն, մեզ ի՞նչ, հերն անիծած:

Կալուս—Հոռկպա, էկուր բակ ետեես, իմ արե, թե Անն Փաժ իմ շե, քեզի
թոնես թուրս կիվոնտեմ. ետես էկուր, Հոռկպա:

Կալուս և Հոռգրա գնում են:

Քվիֆլի—Անն իմը չէ. հենց էդ էր պակաս: Էն դարտակ գլուխդ է քոնը, ոչ
թե Աննեն: Չէ, ես Աննի միտքը լավ եմ իմանում. սկի ոչ մեկ կնիկ
ողջ Վինձորում էնքան չէ իմանում Աննի միտքը, ինչքամ ես. և սկի
ոչովի խոսքին էնքան նա չի անկաճ դնում, ինչքան իմին: Փառք քեզ,
տեր աստված, որ բառնց է:

Ֆիեռոն (Ներսից): Հե՛յ, ո՞վ կա ալդտեղ:

Քվիֆլի—Ու՛լ է, մարդ իմանա, ներս արեք, խնդրում եմ ձեր հրամանոց:

Մտնում է Ֆիեռոն:

Ֆիեռոն—Ինչ կա ինչ չկա, բուրիկ, ո՞նց ես:

Քվիֆլի—Կարա՞մ վատ ըլնեմ, քանի որ ձեր հրամանքը հարցնում ես:

Ֆիեռոն—Ի՞նչ նորություն, ո՞նց է սիրուն օրիորդ Աննայի առողջությունը:

Քվիֆլի—Ուղիղ ես ասում ձեր հրամանքը՝ նա համ սիրուն է, համ պար-
կեշտ է, համ աղնիվ է, համ էլ ձեր հրամանոց հավանում է, էդ ես
կարամ ասեմ, մեր մեշ, փառք եմ տալիս աստծուն, որ ըզենց է:
Ֆիեռոն—Մի բան դուրս կգա՞ դրանից. ի՞նչ ես կարծում, չե՞մ խալտա-
ռակվելու:

Քվիֆլի—Ուղիղն ասած, տեր, ամեն բան էն բարձրալի ձեռին է, համա

դրա շնայած, պարոն Ֆինտոն, էն ավետարանը վկա, նա քեզ սիրում է: Դուք ձեր աչքի վրեն մին նշան ունիք, չէ՞:

Ֆինտոն—Հա, ուղիղ է, ունեմ, ի՞նչ կա որ:

Քվիֆլի—Շատ լավ, դրա վրեն մի պատմութուն կա, իմ արևը, դա մին ջոկ աղջիկ է, էդ Աննեն. հմա ես էն մրտածմունքին եմ, որ ըդենց աղնիվ աղջիկ սկի չի ճարվիլ: Էդ նշանի վրով մենք մին ժամիցն ավել խոսքակցութուն ենք արել. ես սկի ոչ մեկ տեղ էնքամ չեմ ծիծաղում, ինչքամ Աննի մոտին: Հմա, իմացած ըլնես, նա շատ է կորած էրածներ տեսնելու, հեքիաթի ու օտանավորի հմար: Հմա քեզ հմար էդ լավ է: Բանդ տե՛ս:

Ֆինտոն—Լավ, ես նորան այսօր եթ կտեսնեմ. մի էս մանր փողն առ, տե՛ս, իմ օգտին ես խոսելու, թե բան է, ինձանից առաջ նրան տեսար, բարով արա ինձնից:

Քվիֆլի—Էլ ի՞նչ ասել կուզե. իմ արևը, ըդենց ենք անելու. ես ձեր հրամանոց էն աչքի նշանի պատմութունն էլ ավելի երկար եմ անելու, երբոր նորից տեսնվենք, հլա էլի շատ ջոկ խնամութունների հմար էլ եմ պատմելու:

Ֆինտոն—Լավ, մնաս բարով, հմի շտապում եմ:

Քվիֆլի—Ողջ ըլնես ձեր հրամանքը: Ուղիղ է, շատ մարդավարի

Ֆինտոն գնում է:

Կտրիճ է: Հմա Աննեն նրան չէ հավանում. ես Աննի մտքերը լավ եմ իմանում, էնքան լավ եմ իմանում, ինչքամ ոչով: Ի՞նչ էի ուզում, հա, տե՛ս. քիչ էր մնում, որ մոռանայի:

Գնում է:

ԱՐԱՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ա. ԵՐԵՆՈՅՐ. Փենի տան առաջ:

Մտնում է տիկին Փեն ձեռին մի եամակ:

Տիկ. Փեն—Այս ի՞նչ է. գեղեցկությունս տոն օրերին սիրո նամակի երես շտեսա: Հիմա նո՞ր եմ նամակի առարկա դառնում: Տեսնենք ինչ է:

Կարդում է: «Մի հարցնիլ, թե ի՞նչ խելքս փչեց քեզ սիրելու. թեև խելքը սիրո բժիշկն է, բայց սերը նրան իր խորհրդատուն չէ ճանաչում: Չես դու այլևս երիտասարդ, ես նույնպես. դա համակրանք է. դու ուրախ բնություն ունես, ես նույնպես: Հո, հո, այդ համակրան-

քից վեր էլ Գինուն դու տախան ևս սիրում, ևս նույնպես. էլ զրանից
կատարյալ համակրանք կարող է պահանջվել: Ուրեմն այսքանովս
էլ բավականացի՛ր. թե զինվորի սերը բեղ բավական է, բեղ սիրում
եմ: Ես չեմ ասում՝ խղճա՛ ինձ, այդ զինվորի խոսք չէ. ևս կոտեմ
սիրի՛ր ինձ:

Միշտ մըտերիմ
Քնիմ, թե դարթիմ.
Մինչև շիրիմ
Քեզ պիտ լինեմ
Հավատարիմ:

Զուլն Ֆայլսթաֆա:

Սա ի՞նչ Հրեաստանի Հերովդես է: Օ՛հ, խալտառակ, խալտառակ աշ-
խարհ: Մերութենից բրբրված ջնջոցը ուղում է երիտասարդ կտրիճի
բաներ անել: Ո՞ր լկտի խոսքս է բռնել բանակցության միջոցին այդ
Ֆլամմացի զինու տկճորը, որ այժմ շար ստատանան ինձ այդ կերպ
փորձել է ուղում: Երեք անգամ հաղիվ ինձ տեսած լինի, ի՞նչ եմ
կարող նորան ասած լինել: Ես դեռ ուրախ էլ կարդին չեմ եղած.
մեղա բեղ տեր: Ճշմարիտ, ևս մի խնդիրը կեներկայացնեմ ազգային
ժողովին, որ բոլոր էրիկ մարդիկ դուրս բշվեն աշխարհքիս երեսից:
Հիմա ի՞նչ կերպ ոխս հանեմ, որովհետև ճար չկա, ոխս պաի հանեմ,
այդ նույնքան հաստատ է, որքան նորա փորոտիքի խաշ ու հարիսա
լինելը:

Մտնում է տիկին Ֆորդ:

Տիկ. Ֆորդ.—Տիկին Փեճ, իսկ եմ ասում, էս է ուղում էի տունդ գալ:

Տիկ. Փեճ.—Ճշմարիտ, ևս էլ էի քո մոտ գալու: Տխուր ևս երևում:

Տիկ. Ֆորդ.—Երբեք չեմ հավատալ: Ես, հակառակ, շատ ուրախ եմ լինելու:

Տիկ. Փեճ.—Բայց իմ կարծիքով չեմ սխալվում:

Տիկ. Ֆորդ.—Լավ, ասածդ լինի, բայց և այնպես կասեմ, որ սխալ ևս, և
այդ կարող եմ ապացուցանել: Ախ, սիրելի տիկին Փեճ, խրա՛տ տուր
ինձ՝ ի՞նչ անեմ:

Տիկ. Փեճ.—Ի՞նչ է պատահել, կնիկ:

Տիկ. Ֆորդ.—Օ, կնի՛կ, թե մի դատարկ բանի դեմ առած չլինելի, ևս հիմա
մի էնպես պատվի հասած էի որ...

Տիկ Փեհ—Դատարկ բանը դե՛ն գցիր, կնիկ, պատիվդ պինդ պահի՛ր, ի՞նչ կա, դատարկ բաները խաբուսիկ են, ի՞նչ կա:

Տիկ. Ֆորդ—Թե ուզենայի մի հավիտենական վայրկենի դժոխքն անցնել, ես կարող էի ասպետանալ:

Տիկ. Փեհ—Ի՞նչ. սուտ ես ասում, տեր Ալիսե Ֆորդ, այդ տեսակ ասպետությունը պատիվ չէ, պատիվ է. լավ է դիրքդ սկի չփոխես:

Տիկ. Ֆորդ—Մենք օր ցերեկով լույս ենք վառում: Էս է կարգա՛. կարգա՛ և տե՛ս, թե ինչպես էի կարող ասպետանալ: Ես պիտի այսուհետև ամեն գեր մարդու մասին վատ մտածեմ, քանի աչք ունեմ մարդկային կազմվածք որոշելու: Եվ դարձյալ կասեմ, նա երբեք չէր նշույնում, այլ միշտ գովաբանում էր կանացի պարկեշտությունը և այնպես պատշաճ ու մարդավարի արհամարհանքով էր խոսում ամեն տեսակ անվայելչության մասին, որ ես կարող էի երդվել, որ նրա խոսքը մտքին հետ մեկ է: Բայց հիմա դուրս է գալիս, որ նրանք նույնքան են հարմարվել, որքան Հարյուրերորդ սաղմոսի խոսքերին «Զուլույ» եղանակը: Ո՛ր փոթորիկը դուրս գցեց այդ կետ ձկին իր ծանրաքարշ փորի ճարպովը մեր Վինձորի եզերքը: Այժմ ի՞նչ կերպ պիտի ռիս հանեմ: Իմ կարծիքով, ամենալավ վրեժխնդրությունը այն կլինի, որ նորան հուսով պահենք մինչև որ իր ցանկությունն անիծյալ կրակից իր ճարպերը մեջին հավիեն: Սկի մի օր էսպես բան ունես լսա՞ծ:

Տիկ. Փեհ—Ինչպես չէ, բառ առ բառ. միմիայն Փեհ և Ֆորդ անունների մեջ է զանազանությունը: Մխիթարվի՛ր, այդ վայրահաշ թղթի երկվորյակ եղբայրը ինձ մոտ է, ահա տե՛ս. բայց քոնը օրինավոր ժառանգը թող համարվի, իմը հրաժարվում է ժառանգությունից: Ես հավաստի եմ, որ այդ նամակներից հաղարներով նա պատրաստի գրած ունի, որտեղ անունների տեղերը դատարկ են թողած, ավելին ասեմ՝ սորանք երկրորդ հրատարակութենիցն են: Նա դրանց դեռ տպելու է, որովհետև նա չէ հարցնում ինչն է մամուլի տակը գալու. քանի որ ինձ ու քեզ էլ էր ուզում մամուլի տակը զցել: Ախ, երանի չէ՛ր հսկայուհի լինեի և Պեդդոն-սարի տակին պառկեի: Զէ, ավելի դյուրին է քսան անառակ աղավնյակ դտնել, քան մեկ անարատ տղամարդ:

Տիկ. Ֆորդ—Իրավ որ բոլորովին միևնույն բանն է՝ նույն ձեռքն է, նույն խոսքերն են: Ի՞նչ է մտածում մեր մասին:

Տիկ. Փեհ—Զէ, չգիտեմ, ես կարող եմ կովի ելնել իմ սեփական պարկեշ-

տության դեմ: Կարելի է եւ ինքս ինձ ամենեկին շեմ էլ հանաչում,
որովհետեւ, իսկապէս, թե նա իմ վարքիս մեջ ինձ դեռ անձանոթ մի
հասկություն տեսած չլիներ, անշուշտ սիրտ չէր անիլ իմ եղերքս
խարխիս պցելու:

Տիկ. Յորդ—Խարխիս պցել եւ ասում դրան: Ես ապահով եմ, իմ նեղու-
ցից նա չի անցնիլ:

Տիկ. Փեց—Օ՛, եւ եւ, թե նա իմ ծոցին մոտեցաւ, էլ եւ երբեք ծով չեմ
մտնիլ: Արի նրանից սխերս հանենք. արի նորան ժամու տեղ նշա-
նակենք, ձեանանք, որ սիրտ ենք տալիս ու հույսեր, ապա պցենք
նրան այնպէս նուրբ հյուսած որողայթի մեջ, որ վերջիվերջո իր
ձիանքն էլ «Մեկակապի» պանդոկատիբոջ դրաւ դնել:

Տիկ. Յորդ—Ես պատրաստ եմ ամեն տեսակ շարաճճի խաղեր հնարելու,
միայն մեր պատվի փալլը անարատ մնաւ Օ՛, թե իմ մարդս ալդ նա-
մակը տեսնե, նրա խանդը հալիտենական սնունդ կդառնի:

Տիկ. Փեց—Տե՛ս. դալիս է, իմ բարի մարդս էլ նրա հետ, նա խանդից
նույնքան հեռու է, որքան եւ առիթ տալուց, երկուսս էլ շափաղանց
բիշ ենք մտածում դրա մասին:

Տիկ. Յորդ—Բախտավոր կին ես:

Տիկ. Փեց—Արի մի լավ մտածենք միասին, թե այդ ասպետին ինչ անենք:
Ապա եկ:

Հետ եւ Բաշվում:

Մտնում են՝ Յորդ Պիսքովին հետ եւ Փեց Նիմին հետ:

Յորդ—Լավ, բայց հույս ունեմ այդպես չէ:

Պիսքով—Հույսը շատ տեղ անպիտք շուն է պոչկըրտած,
Սիրը Զովն կնոջդ սիրում է:

Յորդ—Ի՞նչ եւ ասում. կինս հասակն առած է:

Պիսքով—Նա որսում է հարուստ ու խեղճ, բարձրից ցած,
ջահել, պառավ միասին, պարոն Յորդ,
հառն մըսեր սիրող է նա, մըտածիր:

Յորդ—Մի՞թե նրան սիրում է:

Պիսքով—Լյարդն է դադվել: Կնոջդ փրկիր, կամ փախի՛ր,
ինչպէս պարոն Ակտեոնը որսիցը:

Ամո՛թ նորա անունին:

Յորդ—Ինչի՞ ամոթ:

Պիսքոլ—Եղջրավոր էր, մնաս բարով:
Աչքերըդ բա՛ց, գիշերն հըսկի՛ր, գողեր կան.
Ամառ չեկած, կըկուն շերգած, առաջն ա՛ռ:
Գնա՛, տասնապետ պարոն Նիմ.
Հավատա՛, Փեճ, խեղացի է նրա խոսքը:

Գնում է:

Ֆորդ—(Մի կողմ) Ես կհամբերեմ, ես հիմնովին պիտի տեղեկանամ:
Նիմ—(Փեճի՞ն) էդ ուղիղ է, ես ստի քեֆ չեմ սիրում: Նա իմ քեֆիս դիպել է: Ես էի տանելու այդ քեֆի նամակը, բայց ես սուր եմ կրում, կարող եմ նրանով խայթել, նեղը որ գցեն: Նա կնոջդ սիրում է. առակի կարճն էլ էդ է, երկարն էլ, ինձ տասնապետ Նիմ են ասում. խոսքս՝ երդում: Բանն էլ հենց էդ է, որ անունս Նիմ է և Ֆայլսթաֆը սիրում է քո կնոջ, մնաս բարով, ես պանիր ու հացի քեֆեր չեմ սիրում, իմ քեֆը ջոկ է: Մնաս բարով:

Գնում է:

Փեճ—Իմ քեֆը ջոկ է: Ինչպես երևում է մարդի ձեռքին «քեֆ» խոսքը մի օր պիտի գժվի:

Ֆորդ—Գնամ Ֆայլսթաֆին գտնեմ:

Փեճ—Կյանքումս դեռ չէի ախնջ դրել այդպես լկտի ու ետեկած սրիկաների:

Ֆորդ—Իսկ թե ես դրանց հավատա՞մ:

Փեճ—Ես այդպես վայրենուն երբեք չէի հավատալ, եթե նույնիսկ նրա հավատարմության վկայականը քաղաքային քահանայի ձեռքովը գրված լինի:

Ֆորդ—Որ դա քաջ ու խեղացի տղա է, հա՛:

Փեճ—Ի՞նչ կա, Մարգրիտ:

Տիկին Փեճ և տիկին Ֆորդ առաջ են գալիս:

Տիկ. Փեճ—Քեզ հետ եմ, Գեորգ, ո՛ւր ես գնում:

Տիկ. Ֆորդ—Ինչպե՞ս ես, սիրելի Ֆրանկ. տխուր ես երևում:

Ֆորդ—Ե՛ս տխուր, ես տխուր չեմ: Գնա՛, տուն դնա:

Տիկին Ֆորդ—Դարձյալ ցնորքներ ունես գլխիդ մեջ: Կդա՞ս ինձ հետ, տիկին Փեճ:

Տիկ. Փեճ—Գնանք ճաշի կդաս, չէ՞, Գեորգի (Մի կողմ տիկինն Ֆորդին):
Տե՛ս, ով է դալիս, դա մեր սուրհանդակը կարող է լինել մեր երեկոյի
ասպետին համար:

Տիկ. Ֆորդ—(Մի կողմ տիկինն Փեճին):—Հա, իրա՛վ, ես էլ նոր դորա
մասին էի մտածում. ինչպե՛ս լավ ժամանակին է գալիս կանչածի
պես:

Մտնում է տիկինն Քվիբլի:

Տիկ. Փեճ—Գալիս ես աղջկանս՝ Աննային տեսնես, չէ՞:

Քվիբլի—Հրամանք ես, իմ արեր. խնդրում եմ, ինչպե՛ս է իմ սիրուն
օրվորդ Աննեն:

Տիկ. Փեճ—Գնանք ներս, տե՛ս: Քեզ հետ մենք մի ժամի շափ խոսելու
բան ունենք էսօր:

Տիկինն Փեճ, տիկինն Ֆորդ և տիկինն Քվիբլի դնում են:

Փեճ—Ինչ կա, ինչ չկա, պարոն Ֆորդ:

Ֆորդ—Լսեցի՞ր ինչեր էր ասում ինձ այդ ամբարտաւանը, լսեցի՞ր:

Փեճ—Լսեցի, դու էլ լսեցի՞ր, ինչ էր ինձ մշտաբար պատմում:

Ֆորդ—Կարծում ես դրա պատմածին մեջ ճշմարտութուն կա՞:

Փեճ—Այդ անդգամները կախաղան հանելու մարդիկ են: Ես չեմ կարող
հավատալ, որ ասպետը այդպես բաներ անե: Դորանք նորա վերա
բարկացած են և ուզում են այդ կերպ վերան մեղք բառնան, այդ
լրբերը նորա ծառաներն են եղած և այժմ հեռացրած են իրանց պաշ-
տոններից:

Ֆորդ—Նորա ծառաներն են եղած, հա՞:

Փեճ—Հասկա՞:

Ֆորդ—Էհ, դործը դորանից չէ շակվում: Նա «Ծնկակապի» պանդոկումն է
կենում, չէ՞:

Փեճ—Հասկա՞: Թե նա դեպի իմ կինս ուղևորվելու լինի, ամեննին չեմ
խառնվելու՝ դիտեմ, որ կինս նորան մի լավ դաս կառ, բայց ինչ որ
այդ դասից ավել եղավ, վդիս եմ առնում:

Ֆորդ—Ես բռնորովին վատահ եմ իմ կնոջս վերա, բայց նույնպես նորանց
երկուսով չէի թողնիլ: Այդպիսի անհոգութուն վդիս չեմ առնիլ: Այդ
չափից դուրս կլիներ:

Փեն—Տես, մեր «Մնկակապի» շատախոս պանդոկապետը դալիս է, կամ
զուլան է զինով լիք, կամ զրպանը ոսկով, որ աչգպես ուրախ է
երևում:

Մտնում է պանդոկապետը:

Ի՞նչ կա, ի՞նչ չկա, իմ պանդոկապետ:
Պանդոկապետը—Ո՞նց ես, Գոմշի-բերդս, դու մենծավոր ես, դու աղնա-
վոր դատավոր ես, ես ասեմ:

Մտնում է Շալո:

Շալո—Գալիս եմ, իմ պանդոկապետ, գալիս եմ: Բարի իրիկուն, հազար
բարի իրիկուն, իմ սիրելի պարոն Փեն: Պարոն Փեն, չե՞ս գալ մեզ
հետ. մենք մի ուրախ դործի վրա ենք:

Պանդոկապետը—Պատմիր դորան, իմ հաշտարար-աղնավորս, պատմիր
դորան, Գոմշի-բերդ:

Շալո—Հասկա, պարոնս, մի մենամարտի կռիվ է ընկելու հայր Հուգ. վա-
լիդեցի քահանային ու Կալուս դադլիացի բժշկապետի մեջ:

Ֆորդ—Իմ սիրելի պանդոկապետ, մի խոսք եմ ուզում քեզ ասեմ առան-
ձին:

Քաշում է երան մի կողմ:

Պանդոկապետը—Ի՞նչ կասես, Գոմշի-սարս:

Շալո—(Փենին) Չե՞ս գալ դեռանք տեսնենք: Իմ ուրախ պանդոկապետը
զենքեր պիտի չափե և, կարծեմ, նա նորանց բոլորովին հակառակ
տեղեր է նշանակել, որովհետև, լսել եմ, քահանան հանաք անողը
չէ: Գնանք պատմեմ, թե ինչն է դորա ամենածիծաղելին:

Մի կողմ Բաշվում խոսում են:

Պանդոկապետը—Իսկ դու ինքդ իմ հյուրիս դեմ, իմ ասպետիս դեմ ոչինչ
դանդառ չունի՞ս:

Ֆորդ—Ոչ, հավատացնում եմ քեզ, բայց ես քեզ մի շիշ էն սեքի արա-
ղիցն եմ խոստանում, թե թողնես, որ ես նորա մոտ մուտք գանեմ և
ասես, որ անունս Բրուկ է. միմիայն հանաքի համար:

Պանդոկապետը—Ձեռքդ, իմ Աթոռահալ, դու ոչ միայն մոտք, այլև ելք կունենաս, լա՛վ ասացի, անունդ էլ Բրուկ լինի։ Օ, զա շատ ուրախ ասակաւ է։ Դե, տղերք, զնացինք։

Փեն—Հսկէ եմ ֆրանսիացին շատ վարպետ սուր բանեցնող է։

Շալո—էլ մի ասիլ, սիրելիս, դրա պատմութիւնը երկար է։ Մեր օրով հեռավորութիւնն են չափում ոտներով, ետ են դնում, առաջ են դալիս, հարվածներին նոր նոր անուններ են մտածում, էլ ես ինչ եմ իմանում ինչ ցույցեր են անում. բայց, իմացած ընեա, ամեն բան սրտի մեջին է, սիրելի Փեն, էստեղ է նստած, էստեղ, ես ընենց օրեր եմ տեսել, որ երբ իմ մենն երկար սուրս առնում էի, շորս աժդահար տղերք ձեռքիս մեջ կարող էին մկների պէս տրտինգ տալ։

Պանդոկապետը—Դե վաղեցիներ, վաղեցիներ, պարոններ, դնացիներ։

Փեն—Մեղ էլ հեաներդ առեր. լավ է նրանց վեհը լսեմ, բան կովիլը տեսնեմ։

Պանդոկապետը, Շալո և Փեն զնում են։

Ֆորդ—Թող խենթ Փենը ալդպես ապահով ու հանգիստ լինի, ալդպես անհոգ զեպի իր կնոջ դուրաբեկութիւնը, ինձ ի՞նչ. ես իմ կարծիքը չեմ կարող ալդպես դուրաւ փոխեմ։ Կինս Փենի տանն էր, երբ ասպետն էլ էր աշնտեղ. և ինչ է աշնտեղ պատահել, ես ինչ գիտեմ։ Լավ, ես այդ գործը պիտի քննեմ։ Շորս կփոխեմ ու կզնամ Ֆալսթաֆի մոտ։ Թե կինս անարատ հայտնվեց, աշխատանքս կնշանակե զուր չէ կորեկ. թե ոչ, աշխատանքս լավ դործադրված կըլնի։

Գնում է։

Բ. Երևույր. «Մեկակապի» պանդոկովը մի սենյակ։

Մտնում են Ֆալսթաֆ և Պիսթոլ։

Ֆալսթաֆ—Ես բեղ մի կոտրած դրամ փոխ չեմ տալու։

Պիսթոլ—Լավ, աշխարհքը ինձ ոստրե,

եւ նրան սրբով կբանամ։

Ֆալսթաֆ—Ո՛չ մեկ դրամ։ Ես բան ասի՞, երբ դու իմ անունը իբրեւ գրավական գործածեցիր։ Ես իմ ազնիւ բարեկամներիս երեք անգամ նեղացրել եմ, խնդրելով, որ բեղ ու բո անբաժան նիմիդ համար բախտոսութիւն անեն դատարանի առաջ, թե չէ՝ հիմա երկուսով, երկ-

վորյակ կապիկներն պես, վանդակի մեջ փակված, արանքներից դուրս էիք մտիկ տալու: Ըս արդեն առանց էն էլ դժոխքի եմ դատապարտված, որովհետև արժանապատիվ մարդոց առաջին մեղանշել եմ, երդվելով ձեր քաջ ու անվահեր զինվորներ լինելուն: Եվ երբ տիկին Բրիջետ իր հովհարի կոթն էր կորցրել, ես իմ ասպետական պատվովս երաշխավորեցի, որ դու չես նրան թողնել:

Պիսքոլ—Մի՞թե հետո բաժին չարինք. տասնուհինգ արծաթը դու չառի՞ր: Ֆայսքաֆ—Իրավունքով, լիբո անզգամ, իրավունքով. ի՞նչ է, կարծում ես ես իմ հոգին ձրի պիտի կրակի մեջ գցեմ: Մեկ խոսքով՝ էլ իմ վզիցը մի կախվիլ, ես քո կախաղանը չեմ: Գնա՛: Քեզ պետք է մի կարճ դանակ ու նեղ փողոցի խառնակություն, քոնը էդ է: Քաշվի՛ր, գնա՛՝ քո տոհմական նիստդ ի Լրբավան: Գնա՛: Դու ինձ նամակներ տանող չես, լիբո անզգամ, հա՛, դու պատիվդ չես ուզում կոտրես, հա՛: Դու բարձրաստիձան ցածությո՛ւն: Ըս ինչ որ կարող եմ անում եմ պատվի սահմանները որոշ պահելու համար: Ըս, ես շատ անգամ աստծու երկյուղը ձախ ձեռքումս թողած, պատիվս նեղ օրվա պահած, ցած եմ իջնում նենգավոր հնարագիտությունների համար ու պատերի տակին պառկում եմ գաղտնի խոսակցություններ լսելու: Եվ դու, ամբարտավան, ուզում ես դեռ քո մոռտառ լաթերդ, քո կատվի հայացքդ, հարբած ձառերդ ու փողոցային հիշոցներդ պատվիդ ամպհովանու տակը գցես: Դու չե՛ս այդ բոլորը անում, հա՛:

Պիսքոլ—Այժմ զղջում եմ. ի՞նչ ես ուզում խեղճ մարդից:

Մտնում է Ռոբին:

Ռոբին—Տեր, ստեղ մին կին է եկել, ուզում է ձեզ հետ խոսի:

Ֆայսքաֆ—Թող ներս գա:

Մտնում է տիկին Քլիֆի:

Քլիֆի—Բարի լուս ձեր հրամանոց:

Ֆայսքաֆ—Սիրուն կնիկ, բարի լույս:

Քլիֆի—Ննդրում եմ ես ձեր հրամանոց, ոչ ըդեհ:

Ֆայսքաֆ—Դե ուրեմն, սիրուն կույս:

Քլիֆի—Կարամ երդվեմ էդ բանը, ոնց որ մերս ինձ բերելու ժամանակ:

Ֆայսքաֆ—Ըս երդումի հավատում եմ. ի՞նչ ունիս:

Գվիֆլի—Կարա՞մ ձեր հրամանոց բարեհաճեմ մեկ երկու խոսք խոսեմ:
Ֆայլսթաֆ—Չէ, թե մեկ-երկու խոսք, սիրուն աղջիկս, այլ հազար ու երկու
խոսք և ես կրարեհաճեմ լսելու:

Գվիֆլի—Ստեղ մի տիկին Ֆորդ է կենում, խնդրում եմ ձեր հրամանոց մի
քիչ դեսը կտանա՞ս, ես ինքս գովառոր Կայտաի մոտին եմ կենում:

Ֆայլսթաֆ—Լավ, հետո՞. տիկին Ֆո՞րդ ևս ասում:

Գվիֆլի—Հրամանք ես, ուղիղ է, խնդրում եմ ձեր հրամանոց մի քիչ էլ
դեսը կտանա՞ս:

Ֆայլսթաֆ—Վախիւ մի՛, մեղ լսող չկա, դուրանք իմ մարդիկն են, իմ մար-
դիկը:

Գվիֆլի—Ձեր մարդիկն են, հա՞. Աստոծ օրթնե ու երկնային արքավու-
թանն արժանացնի:

Ֆայլսթաֆ—Լավ, տիկին Ֆորդ, հետո՞, ինչ է նորան պատահել:

Գվիֆլի—Ախ, տեր, նա մի բարեսիրտ արարված է. ախ, արարիչ աստոծ,
ձեր հրամանքը շատ ես չար, մեղա քեզ տեր, մեղա:

Ֆայլսթաֆ—Տիկին Ֆո՞րդ: Հետո, տիկին Ֆորդ ի՞նչ:

Գվիֆլի—Դե, հմի դրա կարճն էլ է էդ, երկանն էլ: Ձեր հրամանքը նրան
մին էնպես կրակի մեջ ես բցել, որ հրաշք բան է: Ամենալավ պալա-
տականն էլ, թագավորի պալատը Վինձորում կացած ժամանակ,
բռնեց կրակի մեջ չէր կարացել նրան բցի: Չնայած որ բնտեղ կա-
յին էլ ասպետներ ասես, էլ լորդեր ասես, էլ աղնվականներ ասես,
ամենքն էլ իրանց կառքերովը, իմ արևը, կառք կառքի հանից, նա-
մակ նամակի հանից, բնծա բնծայի հանից, էն քաղցր ֆոտոն էլ
վրաններիցը դալիս էր, էն մշկաֆոտը, էն խշխշոցը, իմ արևը, ապրը-
շումն ու ոսկին հագին ու էնպես քաղաքավար խոսքաձգութունով,
զինով ու մեղրով, էն էլ բնեց ամենալավ տեսակից, որ սկի ոչ մին
կնկա սիրտ չէր կարա դիմանա, իմ արևը: Համա դրա չնայած, սկի
ոչ մեկին նրանցից նա մի աչքով էլ է մտիկ չալեց: Հենց մենակ ինձ
նրանք էն առավօտը քսան ոսկի էին տալիս, էն հրեշտակներով ոս-
կիներիցը, համա ես էն հրեշտակներին դեմ կեցա. հասկացրի, թե,
ոնց որ ասում են. մենակ արդար ճամփով կառնեմ: Եվ, իմ արևը,
էլի բանն բնտեղ չէին կարացել հասցնեն, որ նրանցից ամենա-
հպարտն էլ է նրա խմած բաժակից կարենար ինքն էլ խմեր: Չնայած
որ բնտեղ կային կոմսեր, էդ ի՞նչ է, թիկնեպա՞հ ըսպաներ կային.
բայց նրա համար, իմ արևը, ողջ մեկ է:

Ֆայլսթաֆ—Լավ, բայց իմ մասին ի՞նչ է ասում, կարճ կապիր, սիրելի
Մերկուրուհի:

Քվիֆլի—Բանն էլ հենց էդ է, նա ձեր հրամանոց գիրն առել է. ու հազար շնորհակալութուն է զարկում նրա հմար ու այտնում է ձեր հրամանոց, որ նրա մարդը տանն ընկելու չէ՝ տասից տասնմեկ:

Ֆայլսթաֆ—Տասից տասնմեկ:

Քվիֆլի—Հա, իմ արևը, ետո ասում էր, հրամայես գաս պատկերքը տեսնես, ասում էր էն, որ ինքդ գիտես: Պարոն Ֆորդը, նրա մարդը տանն ընկելու չէ: Ախ, խեղճ կնիկը լավ չէ ապրում նրա հետ, նրա մարդը շատ նախանձոտ մարդ է: Էդ կնիկը ի՞նչ է քաշում նրա ձեռին, էդ խեղճ բարեսիրտ կնիկը:

Ֆայլսթաֆ—Տասից տասնմեկ: Բարով արա ինձանից, քո՛ւրիկ, ասա՛, գալու եմ:

Քվիֆլի—Էդ լավ ասացիր. համա ես մին ուրուշ անձնավարութուն էլ ունեմ ձեր հրամանոց: Տիկին Փեճն էլ է ձեզ սրտանց բարով անում, և հրամայում է անկաճիդ ասեմ՝ նա մին խոնար, արդար, համեսք կնիկ է և, ես ասեմ, սկի ոչ առավոտվա աղոթքն է մոռանում, ոչ էլ իրիկութվա: Սկի ողջ Վինձորում նրա նմանը չես քթնիլ: Նա էլ ինձ խնդրեց ձեր հրամանոցն ասեմ, որ նրա մարդը քիչ է պատահում, որ տնից դուրս գա, բայց մենժ ուլս ունի, որ ետո դրան էլ ժամանակ կճարվի: Սկի օրումն չեմ տեսած, որ մեկ կնիկ մի մարդու ըզենց զարնված ըլնի: Ձեր հրամանքը անպատճառ մի գրեացութուն ես իմանում, չէ՞. հա, իմ արևը, ըզենց է:

Ֆայլսթաֆ—Չէ, հավատացնում եմ քեզ, իմ գրավիչ անձնական շնորհք-ներից ջոկ, ոչ մի գրեացություն չեմ իմանում:

Քվիֆլի—Աստոժ օրթնն ձեր հրամանոց:

Ֆայլսթաֆ—Ապա մի ասա, խնդրեմ, ուրեմն տիկին Ֆորդ և տիկին Փեճ պատմել են իրար, որ ինձ էդպես սիրում են, հա՞:

Քվիֆլի—Էդ լավ հանաք կըլնեմ, իմ արևը. աստծով, նրանք էղջափ միամիտ չեն, էդ երևելի խաղճ կըլնեմ, իմ արևը: Բայց տիկին Փեճը խնդրում էր ձեր հրամանոց, թե աստոժ սիրես, քո փստիկ մանկլավ-կին նրա մոտն ըզարկես: Նրա մարդը մին հրաշալի ակում ունի էն փստի տղին վրեն. ու, իմ արևը, պարոն Փեճը մին արդար մարդ է: Սկի մին կնիկ չկա ողջ Վինձորում, որ նրա շանք քաղցր կյանք ունենա: Ինչ որ ուզում է՝ անում է, ինչ որ ուզում է՝ խոսում է, ուզածն առնում է, ուզածը վճարում է, պառկում՝ երբ սիրտն ուզեց, վեր է կենում՝ երբ սիրտն ուզեց: Միշտ սրտին ուզածը կատարվում է և, իմ արևը, նա արժանի է: Թե Վինձորում մի սիրելի կնիկ կա,

մենակ նա է: Ինչ ուզում ես արա, բայց մանկլավիկիդ պախի բզարկես
նրա մոտ: Դրա ճարրը չկա:

Ֆայլսրաֆ—Լավ, կուղարկեմ:

Քվիլի—Անպատճառ դարկես, մենակ տե՛ս, նա ետո ձեր մեջ գալու-
գնալու է. լավն էն է մին խոսք հեճարեք իրար հասկնալու հմար, թող
էդ խոսքը իր նշանակութունը չունենա, մին ջոկ նշանակութուն ու-
նենա, որ էն աղեն չկարա բան հասկանալ. Լավ չէ, որ էրեխերը բզենց
անաստոծ բաներ սալորեն: Պառավ մարդիք, զիտես, պախ խելոք ըլ-
նեն, համ էլ աշխարհքիս բանը լավ խմանան:

Ֆայլսրաֆ—Դե, ողջ ըլնես, բարով արա՛ երկսին էլ: Էս քեզ իմ քսակը՝
ես քեզ դեռ պարտական կմնամ: Տղա, գնա էդ կնոջ հետ: Այդ նորու-
թյունը ինձ շվարեցնում է:

Տիկին Քվիլի և Ռոբին գնում են:

Պիսքոլ—Կուպիդոնի նավերիցն է ստակածը:

Բա՛ց, առադաստ, հետքիցն ընկիր, պալթեցրու,

Կամ ինձ լինի, կամ թող անցնի ծովի տակ:

Գնում է:

Ֆայլսրաֆ—Դեհ, բո ասածը չեղա՞վ, դու պատավ Օհան, բանդ տես. հիմա
բո պառաված մարմնիդ համար ավելի եմ հոգս տանելու քան առաջ:
Քեզ վերա աչքեր կան տնկված: Ուրեմն դարձյալ, այդքան թանկ
նստելուցդ ետո, ուզում ես այժմ և շահ բերես: Իմ բարի իրան,
շնորհակալ եմ քեզնից. թող ասեն հիմա, որ դու ծանր ես. այդպես
պատվի հասնելուցդ հետո, ինչ ուզում են, ասեն:

Բարդոլֆ—Սիրո Ջովն, ստեղ մի ինչ-որ պարոն Բրոուկ է եկել, ուզում է
ձեր հրամանոց հետ խոսի ու ծանոթանա. մին շիշ էլ սեք է ուղարկել
ձեր հրամանոց, առավոտներն անուշ անես:

Ֆայլսրաֆ—Անունը Բրոուկ է:

Բարդոլֆ—Հրամանք ես:

Ֆայլսրաֆ—Կանչիր գա: (Բարդոլֆը գնում է): Էդպես Բրոուկներ բարով
գան, որոնց գավում խմիչքներ կան: Հո, հո՛, տիկին Ֆորդ և տիկին
Փեհ, ձեզ լավ ճանկեցի: Դե, լավ. հրթալք խաղաղությամբ:

Ֆորդ—Աստված օգնական, տեր:

Ֆայլսթաֆ—Եվ ձեզ նույնպես, ինձ հետ խոսել կուզեիր:

Ֆորդ—Համարձակվում եմ ձեզ նեղություն տալու առանց երկար ու բարակ ձևականության:

Ֆայլսթաֆ—Բարով եք եկել. ի՞նչ եք կամենում: Մեզ մենակ թող, տղա:

Բարդուֆ գնում է:

Ֆորդ—Տեր, ես մի ազնվական եմ, ասլրել եմ միշտ շռայլ, անունս Բրուկ է:

Ֆայլսթաֆ—Սիրելի պարոն Բրուկ, ուրախ եմ ձեզ հետ ծանոթանալու:

Ֆորդ—Սիրելի սիրո Ջովն, նույնպես և ես ձեր վերաբերմամբ. բայց ձեզ ծանրություն տալու միտք չունեմ: Պարտքս եմ համարում հայտնել, որ ես ավելի միջոց ունեմ փող վատնելու, քան դուք և այդ էր, որ ինձ քաջակերպ ձեզ նեղացնելու այսպես անսպասելի կերպով ու անժամանակ: Զէ՛ որ ասում են՝ փողն առաջդ գցես բոլոր դռները կը բացվեն:

Ֆայլսթաֆ—Փողը, սիրելիս, երևելի զինվոր է, կոտրում մտնում է:

Ֆորդ—Հրամանք ես. ես հետո քսակ ունեմ լիքը փողով և այդ բեռը շատ է ինձ նեղացնում: Կարելի է հանձն կառնելիք կրե՛ն օգնելու, սիրո Ջովն: Առե՛ք ամբողջովին, կամ դո՛նե կեսն առե՛ք ձեր նեղությանը վարձատրություն:

Ֆայլսթաֆ—Սիրելի պարոն, չգիտեմ ինչով եմ արժանացել ձեր բեռնակիրը լինելու:

Ֆորդ—Ես ձեզ կպատմեմ, թե ականջ դնե՛ք:

Ֆայլսթաֆ—Խոսեցե՛ք, սիրելի պարոն Բրուկ, ուրախ կլինեմ ձեզ ծառայելու:

Ֆորդ—Տեր, լսել եմ, որ դուք գիտուն եք, ես կարճ կկապեմ, ես ինքս ձեզ վաղուց է, որ ճանաչում եմ, թեև մինչև օրս ավելի ցանկություն ունեի, քան դեպք ձեզ հետ ծանոթանալու: Ես ուզում եմ մի բան պատմեմ, որով իմ պակասությունները ձեր առաջին պիտի բացվեն, բայց, սիրելի սիրո Ջովն, երբ ձեր մեկ աչքը իմ խենթությունների վերա լինի, իմ պատմած ժամանակ, ձեր մյուս աչքը ձեր պակասությունների վրա դարձրե՛ք, որ ես կարողանամ ավելի դյուրավ հասկացնեմ, թեև ինքներդ էլ լավ կիմանաք, ինչպես հեշտ է մեղքերի մեջ ընկնելը:

Ֆալլսրաֆ—Շատ բարի, սիրելիս, շարունակեցեր:

Ֆորդ—Այս քաղաքում բնակվում է մի աիկին, նորա մարդու անունը Ֆորդ է:

Ֆալլսրաֆ—Շատ բարի:

Ֆորդ—Ես նորան երկար ժամանակ սիրել եմ և հավատացնում եմ ձեզ, շատ ջանք եմ թափել աչքը մտնելու՝ միշտ հետքիցն եմ վազել կարոտով ու միշտ դեպք եմ փնտրել նրան հանդիպելու: Օդում եմ քաղել ամեն մի աննշան դիպվածքից, որ գոնե մի հարեանցի հայացքին արժանանամ, ոչ միայն անթիվ ընծաներ եմ գնել նորա համար, այլև առատապես փող եմ բաժանել այս ու այն մարդուն, եր իմանան, թե ինչ ընծա կցանկար: Կարճ, ես նորան հանգիստ չէի թողնում, խեղ և խեղ այնպես, ինչպես իմ սերը ինձ, երբ հարմար դեպք էր պատահում թեև երբ ևս ասես ստանում թուշելու: Ինչ վարձատրության ևլ արժանի լինելի իմ անխոնջ սիրուս փոխարեն նույնն է՝ ես դիտեմ, որ ոչինչ չեմ ստացել: Փորձառությունը եթե դահար է, ես նորան ձեռք բերի, բայց չափազանց թանկ գնով և թեպետ ուշ, բայց հասկացա, որ՝

Սովերի պես է սերը փախչում, երբ որ հետքից նրա ընկնես.

Հետքիցն ընկնես, ինքն է փախչում, փախչես, կընկնի քո հետքից:

Ֆալլսրաֆ—Մի՞թե ոչ մի խոստում չարավ նաև գոնե ձեզ լսելու:

Ֆորդ—Երբեք:

Ֆալլսրաֆ—Այդ ի՞նչ տեսակ սեր էր ուրեմն ձեր սերը:

Ֆորդ—Նա նման էր մի գեղեցիկ տան, օտար մարդու հողի վերա շինված, այնպես որ ես իմ տնիցս զրկվեցի, որովհետեւ ինձ չպատկանած հողի վերա էր կառուցված:

Ֆալլսրաֆ—Եվ հիմա ի՞նչ նպատակով եք ինձ այդ պատմում:

Ֆորդ—Այդ էլ որ ասեմ, ամեն բան ասած կլինեմ: Բոլորի ասելով, շնայած որ նա դեպի ինձ այդպես անարատ է իրան բռնում, ուրիշ տեղեր նա իր ուրախ վարքովը այնքան հեռու է գնում, որ չարախոսության նյութ է դարձել: Այժմ, սիրո Զովն, այստեղ է իմ խնդիրքիս միջովը, դուք աղնվական եք և դերազանցորեն կրթված, զարմանալի ճառախոս եք, բարձրագույն շրջաններում ծանոթ, անձամբ ու աստիճանով նշանավոր և ընդհանրապես վաղուց ի վեր հարգված իբրև արժանաւոր քաջ դինվոր, արբունի շքադիր և գիտնական:

Ֆալլսրաֆ—Ախ, ոչ, տեր:

Ֆորդ—Հավատացեք, թեև ինքներդ էլ այդ լավ կիմանաք: Ահա ձեզ փող: Վատնեցեք, մսխեցեք. վատնեցեք դրանիցն էլ. ավել, վատնեցեք իմ ամբողջ հարստությունը, ինչ որ ունեմ, բոլորը: Միայն ինձ ձեր ժամանակիցը այնքան բաժին հասցրեք, որքան հարկավոր է ձեզ այդ Ֆորդի կնկանը զգաստությունը պաշարելու համար: Ձեր առե-վանգելու արհեստը ամբողջովին զործադրեք, ստացեք նրանից ձեր ցանկությունը համաձայնություն: Եթե այդ կարելի է, ձեզ և միմիայն ձեզ է կարող հաջողել:

Ֆայլսքաֆ—Մի՞թե դորանից ձեր սիրո տազնապը չի սաստկանալ, եթե ես ստանամ այն, ինչ որ դուք ինքներդ եք այդպիսի կարոտով որ-սում: Ինձ թվում է, որ դուք դորանով ձեզ ի վնաս եք գործում:

Ֆորդ—Օ՛, լավ հասկացեք իմ դիտավորությունս՝ նա այնպես է պատըս-պարված իր առաքինության հաստ կեղևի մեջ, որ իմ հոգեկան ան-մըտությունը նրան ներկայանալու սիրտ չէ անում: Նա ինձ համար շափազանց լուսավոր է, և ես նորան որ տեսնեմ կկուրանամ: Եվ այժմ, եթե ես կարողանայի գալ նորա մոտ, նորա անհավատարմու-թյան ապացույցը ձեռիս, այն ժամանակ իմ սերս ու ցանկություն-ներս առիթ կգտնեին նորա հրաժարականը տալու: Այն ժամանակ ես կկարողանայի նրան իր մաքրության, իր բարի համբավին, իր ամուսնական ուխտին դիմակը կորզել նրա երեսից, որով նա իր ինձ դեմ ուղղած զորությունը կկորցնեք: Ի՞նչ կասեք դրան, սիրո Զովն:

Ֆայլսքաֆ—Պարոն Բրուկ, նախ և առաջ պարտքս եմ համարում հա-մարձակվել ձեր փողն առնելու, ապա տվեք ձեր ձեռքը և վերջապես իմ ասպետական պատվովս եմ ձեզ երաշխավորում, որ Ֆորդի կնի-կը ձերն է երբ որ կամենաք:

Ֆորդ—Ախ, սիրելի տեր:

Ֆայլսքաֆ—Ասում եմ՝ ձերն է:

Ֆորդ—Փողը չխնայեք, սիրո Զովն, փողը միշտ անպակաս կլինի, որչափ կամեք:

Ֆայլսքաֆ—Տիկին Ֆորդին չխնայեք, պարոն Բրուկ, տիկին Ֆորդը միշտ ձերն է, որչափ կամիք, ես նորա մոտ լինելու եմ և այն էլ միմիայն իր սեփական պատվերով, այդ ձեզ եմ մենակ ասում: Դուք որ եկաք նորա օգնական կնիկը, որ և մեր միջնորդն է, նոր էր դուրս գնում իմ մոտից: Ես ձեզ հայտնում եմ, որ տասից տասնմեկ նորա մոտն եմ լինելու. այդ միջոցին նորա նախանձոտ ցածահոգի մարդը տանը լի-նելու չէ: Այս երեկո եկեք ինձ մոտ և ինքներդ կլսեք ինչ հաջողու-թյուն եմ ունենալու:

Ֆորդ—Ձեր ծանոթությունը ինձ ասածու օգնութեան պէս բան է. այդ Ֆորդին ձեր հրամանքը ճանաչո՞ւմ եր:

Ֆայլսթաֆ—Գրողը տանի այդ խեղճ ողորմելի*։ Ես նորան չեմ ճանաչում, բայց կարծեմ նրան զրպարտում եմ խեղճ ասելով, որովհետեւ, լսած եմ, այդ նախանձուտ, ակներե խաբշալ անղգամբ մեծ փողի տեր է և այդ է պատճառը, որ նրա կիներ ինձ սիրուն է երևում։ Թող նա իմ բանալին դառնա, որով ես նրա դանձարանի եղջրավոր խուրի պիտ բանամ։ Տես ոնց եմ ես իմ հունձը տոնելու:

Ֆորդ—Կուղենայի, որ դուք Ֆորդին իրան էլ ճանաչելիք, որպեսպի պատահելիս, կարողանայիք նրանից խույս տալ:

Ֆայլսթաֆ—Գրողը տանի էդ փրված սրիկային: Ես նրա գլխումը խելք չեմ թողնելու. ես իմ ձեռագրաշարովս նրան խոնարհություն եմ սովորեցնելու: Փայտս, փայլակի պէս, պիտի նրա եղջրավոր գլխավերեք ետ ու առաջ պլպլա: Դու, սիրելի Բրուկ, պիտի տեսնես, ոնց եմ ես էդ տխմարին տակս թռնելու: Դու նրա կնկան կողքին պիտի պատկես: Մենակ զիշերը մոտս եկ: Ֆորդը լիբր է ու անղգամ եւ ես այդ նրա տխուրը ավելի եմ ծաղկեցնելու: Սիրելի Բրուկ, դու պիտի աշբովդ տեսնես, որ դա մի ցածահոգի է: Միայն այս երեկո մոտս ե՛կ:

Գնում է:

Ֆորդ—Ի՞նչ անիծյալ էպիկուրյան սրիկա է եղել դա: Սիրտս ճաքում է անհամբերութենից, ո՞վ կասե հիմա, որ իմ նախանձը վատ է գործադրված: Կինս նորան մարդ է ուղարկած եղել. ժամ են իրար նշանակել, գործը պատրաստ է ու հասուն: Այդ ո՞ւմ մտքիցը կանցներ: Ի՞նչ դժոխային տանջանք է անհավատարիմ կին ունենալը: Անկողինս ապականվելու վտանգի մեջ է, դանձարանս կողոպտվելու է, իմ անարատ անունս զզգզվելու է: Բավական չէ, որ այդ պիղծ վիրավորանքը տանեմ, դեռ անարդ հայհոյանքներ էլ պիտի վերան ավելանան: Տխրոտներ, անուններ.—«Ամալման» լավ է հնչվում, «Լուցիֆեր» լավ է հնչում, «Բարբասոն» բարեհնչյուն է և սակայն դորանք սատանաների անուններ են, չար ոգիների անուններ են, բայց** ակներև:

* Հաջորդ բառը գրված չէ, թողնված է տեղը:

** Հաջորդ բառը բաց է թողնված:

Սատանան ինքն էլ այդպիսի մի անարգ անուն չէ կրում: Փեճը էշ է, անհոգ էշ է, իր կնկանը հավատում է և ոչ կասկած ունի, ոչ նախանձ: Չէ, լավ է ես մի ֆլամմացու իմ կարագս հավատամ, վալիսեցի տերտերին, այդ տեր Հուգին իմ պանիրս պահ տամ, մի իռլանդացու՝ արաղիս շիշը, կամ մի գողի՝ իմ սալլս, քան կնոջս ազատություն տամ՝ ինչ ուզենա անե: Դորանով է դավադրության, նենգության ու վատ համբավի առիթ տրվում: Եվ ինչ որ մի կնոջ սրտի մեջ մտավ, պիտի կատարվի, սիրտն էլ ճաքի պիտի կատարվի: Փառք քեզ, տեր աստված, որ ինձ նախանձոտ ես ստեղծել: Տասնըմեկին է ժամը նշանակած, ես պիտի դրա առաջն առնեմ, կնոջս դիմակը պիտի երեսիցը պոկեմ ու գործը երևան հանեմ, պիտի մի լավ խայտառակեմ: Հենց հիմա զնամ գործ սկսեմ: Լավ է երեք ժամ առաջ, քան մի վայրկյան ուշ: Ամո՛թ, ամո՛թ, ամո՛թ:

Գեռում է:

Գ. Երևույթ. մի դաշտ վիճճորի շրջակայքում:

Մտնում են Կայուս և Հոգրա:

Կայուս—Օհն Հոռկպա՛:

Հոգրա—Տե՛ր:

Կայուս—Ժամ ի ո՞ր է, Օհն:

Հոգրա—Էն ժամն անց է, տեր, որ հայր Հուգը խոստացել էր գար:

Կայուս—Իմ արև, նա իր օգին փրկեզ, որ նա ուշ եկավ: Նա շատ աղոթեզ յուր սաղմոզ, որ նա ուշ եկավ, իմ արև, Օհն Հոռկպա, նա մեռազ էր արդեն, եթե նա եկազ ուներ:

Հոգրա—Նա խելոք է, տեր, գիտեր, որ ձեր հրամանքը նրան սպանած կըլնեիր, թե եկել էր:

Կայուս—Իմ արև, jardine այնպես մեռազ չէ, ինչպես ես անիկա պիտոր մեռզնեյ: Առ քու սուր, Օհն, ես քեզի պատմեմ ինչպես ես անիկա պիտոր մեռզնեյ:

Հոգրա—Ախ, տեր, ես կովել չեմ իմանում:

Կայուս—Villain, ա՛ռ քու սուր:

Հոգրա—Սպասի, տեր, մարդ է գալիս:

Մտնում են՝ պանդոկապետը, Շալո, Սլենդեր և Փեճ:

Պանդոկապետը—Բարի հաջողում, իմ գոմշի-դոկտոր:

Շալո—Աստված օգնական, պարոն դոկտոր Կայուս:

Փեհ—Ի՞նչ կա, ինչ չկա, պարոն դոկտոր:

Սենդեհ—Բարի լույս ձեր հրամանաց:

Կայուս—Ի՞նչ, ամենք՝ մեկ, երկու, երեք, շորս եկալք:

Պանդուկապետ—Որ բու կովիւղ տեսներ, որ բո զենք բանեցնելոյ տեսներ, որ բո զենք բանելոյ տեսներ, որ քեզ ստեղ տեսներ, որ քեզ ընտեղ տեսներ. բո հարվածելոյ, բո շարդելոյ, բո խափանելոյ, բո պաշտպանվելոյ, բո հրելոյ տեսներ: Սպանվե՞լ է իմ հարեշցին, սպանվե՞լ է իմ ֆրանկոսը, հա՞, իմ դոմշի-բժիշկի, Ի՞նչ կասես, իմ էսկղեպիոս, իմ Գալեն, իմ սրախ կոտորը, մեռե՞լ է նա, իմ Գոմշի-ջրվաթ, մեռե՞լ է:

Կայուս—Իմ արե, նա ամենավարուկ պոռոտ-Օան է աշքարքի մեջ, նա զույգ շե տար յուր ի երես:

Պանդուկապետը—Դու Իսպանիո դոն-Սեղիլոսն ես: Դու Հունաստանի Հեկատորն ես, որդիս:

Կայուս—Քնթրեմ տուր ինդի վիկայական, որ մենք վեղ յոթ օգով սպասել ենք երկու, երեք ժամ է, նա ոչ եկալ:

Շալո—Նա իմաստուն մարդ է, պարոն դոկտոր, նա հոգի բժշկող է, դու մարմին բժշկող ես. թե կովկուս ըլնիք, ձեր արհեստին, ձեր կոշումին դեմ կվարվիր: Ուղիղ չե՞մ ասում, պարոն Փեհ:

Փեհ—Պարոն Շալո, դուք էլ ժամանակին զոռ կովող եք եղած, չնայած որ հիմա խաղաղության ու հաշտության պաշտոնյա եք:

Շալո—Ղորդ է, հերն անիծած. պարոն Փեհ, չնայած որ ես հմի պառավել եմ ու խաղաղության կողմն եմ անցել, էլի մերկ սուր որ տեսնում եմ ձեռքերս բոք են գալիս, կովել եմ ուղում: Չնայած որ մենք ստեղ դատավորներ ենք, բժշկապետներ ենք, սուրբ եկեղեցու պաշտոնյաներ ենք, սիրելի Փեհ, մեր մեջ ջահելության աղբ դեռ մնացել է. ինչքան ըլնի մեղ կնիկմարդ է ծնել, պարոն Փեհ:

Փեհ—էդ շատ ուղիղ է, պարոն Շալո:

Շալո—Ըզենց է, պարոն Փեհ: Պարոն դոկտոր Կայուս, ես եկել եմ քեզ տուն տանեմ: Նա երդվյալ-հաշտարար-դատավոր եմ: Մենք քեզ խնայցի բժշկապետ ենք ճանաչում և տեր Հուգն էլ հայտնի է իբրեւ իմաստուն ու հեղ եկեղեցական. դու ինձ հետ ես գալու, պարոն դոկտոր:

Պանդուկապետը—Թողությո՛ւն արա, իմ հաշտարար, մին խոսք եմ ուղում ասեմ պարոն ջրվաթաբան-վարպետին:

Կայուս—Շվաթափան ի՞նչ քոսք է:

Պաճառակապետը—Ջրվաթաբան մեր անգլերեն լեզվով մենք մարդ է նշանակում, իմ գոմշի-բժիշկ:

Կայուս—Իմ արև, ուրեմ ես նույնի շափ շվաթափան եմ որշափ ամենայն անգլեզի: Ատ բորոտ-Օան շուն ի տերիտեր, իմ արև, ես երկու ակունջ ի պիտ որ կիտրեմ:

Պաճառակապետը—Նա էլ քո ղլխին մի լավ գելի-սաղմոց կկարդա, իմ գոմշի-բժիշկ:

Կայուս—Գելի-սաղմո՞ղ, ատիկա ինչ փան է:

Պաճառակապետը—էդ նշանակում է՝ նա էլ պարտքի տակ չի մնալ:

Կայուս—Իմ արև, պիտոր տեսնանք, ինչի պես նա պիտոր գելի-սաղմոց կարդա ինզի. իմ արև, պիտոր տեսնանք ատիկա:

Պաճառակապետը—Եվ ես նրան նեղն եմ գցելու որ կարդա, թե չէ ուր ուղում է պնա:

Կայուս—Շնորհակալ եմ ատոր ամար:

Պաճառակապետը—Եվ դրանից ջոկ, իմ աժդահակ, բայց ամեն բանից: առաջ, պարոն հաշտարար, պարոն Փեճ և դու Սլենդեր վարպետ, գնա՛ք քաղաքի միջով դեպի Ֆրոգմոր:

Մի կողմ դուռնց:

Փեճ—Հայր Հուգն այնտեղ է, հա՛:

Պաճառակապետը—Այնտեղ է, տեսե՛ք թե նրա քեֆը ոնց է: Ես էլ դոկտորին եմ բերելու դաշտով. լավ չե՞մ մտածել:

Շալո—Լավ, մենք էլ ըղենց կանենք:

Փեճ, Շալո և Սլենդեր—Մնաս բարով, սիրելի դոկտոր:

Փեճ, Շալո և Սլենդեր գնում են:

Կայուս—Իմ արև, պիտոր մեղզեմ՝ ատ տերիտեր, նա քելառ Օանի օգուտի ամար խոսի Անն Փաժ:

Պաճառակապետը—Սըպանի, բայց առաջ մի քո սրտնեղութենդ գրպանդ դիր, մի սառը ջուր ածա քո բարկությանդ վրա. արի գնանք էս դաշտովը դեպի Ֆրոգմոր, ես քեզ օրիվորդ Աննա Փեճի մոտն եմ տանելու—նա մի կալվածատիրոջ մոտ հյուր է: Գնանք. ետնիցն ընկիր ինչքամ սիրտդ ուղում է: Լավ չե՞մ մտածել, լավ ասացի, չէ՞:

Կայուս—Իմ արև, ի շնորակալ եմ ատոր ամար, իմ արև, ես սիրեմ ի

դրեղ, ևս քեզի պիտոր քաղրիմ լավ յարեր՝ de դուքս, de chevaliers,
de լորդ, de ժանթիլման՝ իմ իվանդներ
Պանդոկապետը—Եվ գրա փոխարեն ևս քո հակառակորդը կլինեմ Աննա
Փեճի մոտ լա՛վ առացի
Կայուս—Իմ արև, լավ է, լա՛վ առիր
Պանդոկապետը—Դե, շա՛րժ եկ. գնացիր
Կայուս—Ետեա էկուր, Օտն Հոռիպա

Գնում են:

ԱՐԱՐ ԵՐՐՈՐԴ

Ա. Երևույր. մի դաշտ Ֆրոգմորի մոտ:
Մանում են հայր Հուզ Իվենս և Սիմփ:

Իվենս—Աղաչեմ կը, հիմի, պարոն Սլենդերի ծառա և բարեցակամ,
Սիմփլ մականվանյալ, մեյմ ըստ՝, ի՞նչ ճամփու վրա աշեցիր պարոն
Կայուսին, որն որ ինքնիրեն վարդապետ բժշկարանութան անվանե
կը:
Սիմփլ—Իմ արեը, տե՛ր, փոքր անտառի կողմն էլ նայեցի, ալդեստանի
կողմն էլ նայեցի, ամեն կողմ նայեցի, հին վինձորի կողմն էլ, մե-
նակ քաղաքի կողմը չեմ նայել:
Իվենս—Ատուկ աղաչեմ կը մեյմ ան ճամփան ալ աշե՛:
Սիմփլ—Շատ բարի, տեր:

Գնում է:

Իվենս—Տեր օղորմյա՛, ինչըղ եմ ևս բարկացե, սրտիս ալ դողը բռնեց:
Ուրախանամ պիտի, թե խարե ու չգա: Ի՞նչըղ տրտում ու դանդաղ
եմ: Կեցի մըյմ, ևս էնոր ջրվթի շիւաները իրեն գլխուն կոտրտեմ,
կեցի մըյմ անդիպիմ իրեն: Տեր օղորմյա:
Երգում է. Եզր առվակին կարկաշահոս
Թռչնակը երգեն զտաղ մեղրահոս.
Անդ վարդենյաց է բուրաստան,
Ծաղկապրսակ է անդաստան:
Եզր առվակին...

Մեղա քեղ, տե՛ր, մեղա: Քիչ մընա կը օր լամ:
Երգում է. Թռչնակը երգեն զտաղ մեղրահոս,

Ի ջուրց նստյալ Փափիլոնի,
Ծաղկապըսակ է անդաստան,
Եզր առվակին...

Վերադառնում է Սիմփլ:

Սիմփլ—էնպես է, տեր, նա էն ճամփովն է գալիս:

Իվենս—Բարով դա:

Երգում է: Եզր առվակին կարկաշահոս...

Տեր, կեցո՛ղ Գարգարովին: Բերածն ի՞նչ զենք է:

Սիմփլ—Սկի զենք չկա, տեր: Տե՛ս, իմ տերն էլ եկավ, պարոն Շալոն
էլ ու էլի ուրիշ մի պարոն էլ Ֆրոգմորից, ճամփու էն մեկ կողմովը:

Իվենս—Աղաչեմ կը, տո՛ւր վերարկուս հագնեմ, կամ թե չէ, լավ, չի ուզե,
թող թեկդ մնա:

Մտնում են՝ Փեն, Շալո և Սլենդեր:

Շալո—Աստված օգնական, բարի լույս, ավագերեց հայր: Տեսնեմ ո՞նց
ես պոկում խաղացողին իր քարերիցն ու թունդ գիտնականին իր
գրքիցը: Թե էդ աջողվի, մենք հրաշք է:

Սլենդեր—(Մի կողմ)—Ախ, քաղցրիկ Աննա Փեն:

Փեն—Օրհնյա՛ ի տեր, հայր Հուգ:

Իվենս—Աստծու օղորմութիւնը ամենիդ ալ վրա անպակաս ըլլի ամենան
ժամ:

Շալո—էդ ի՞նչ է, համ զենք, համ աստծու օրենք, էրկսի միջին էլ ես
վարժվո՞ւմ:

Փեն—Եվ միշտ երիտասարդ: Անվերարկու ախպիսի մի ցուրտ ու հիվան-
դոտ օրով:

Իվենս—Ատիկ ալ իրեն հիմքն ու պատճառն ունի:

Փեն—Մենք գալիս ենք ձեզ մի ծառայություն անենք, ավագերեց հայր:

Իվենս—Շատ փարի, ի՞նչ կա:

Փեն—էնտեղ մի շատ արժանավոր պարոն կա, որ երևում է իրան մեկիցն
անպատված ճանաչելով, իր արժանավորության ու համբերության
մեջ ինքն իրան այնպես է կորցրել, որ չտեսնված բան է:

Շալո—Ես էնքան տարի է ապրում եմ աշխարհքիս երեսին, բայց էլի
օրումս չեմ տեսել, որ մի նրա չափ արժանավոր ու դիտուն մարդ
էդքան ինքն իրան կորցնի ու մոռանա:

Իվենս—Ատիկ վե՛ր է:

ՓԵՆ—Կարծեմ նորան հրամանեղ պիտի ճանաչես, դա հայտնի ֆրանսիացի դիտնական բժշկապետ դոկտոր Կայուսն է:

ԻՎԵՆԱ—Քրիստոսի սըբ շարչարանքը մեզի օգնական. գիտեմ թե ամանքս՝ թանապուրի համար է խոսքդ:

ՓԵՆ—Ինչի՞:

ԻՎԵՆԱ—Անիկ ի՞նչ գիտե չիփողրաթեան ինչ է, Քալենն ինչ է. ատտից ալ ջոկ, անիկ վախկոտ մ'է—անիկ մե անպես սիրտը դող վախուկ մ'է օր, ատտից էվելին ուզես ալ չես դանի:

ՓԵՆ—Գրադ կգամ, սա է էն մարդը, որի հետ նա կովկու էր:

ԱԼԵՆԴԵՐ—(Մի կողմ)—Ախ, բաղցրիկ Աննա ՓԵՆ:

ՇԱՂՈ—Սրին նայած էդպես է բլնկու. Հեռու պահեք նրանց իրարուց՝ դոկտոր Կայուսը գալիս է:

Մտնում են պանդոկապետը, Կայուս և Հոգրա:

ՓԵՆ—Ոչ, սիրելի ավագերեց հայր, զենքդ պահի՛ր:

ՇԱՂՈ—Դու էլ, սիրելի դոկտոր:

ՊԱՆԴՈԿԱՊԵՏՐ—Զինաթափ արեք զրանց ու եկեք հարցի կանգնեցնենք: Արեք էրկսով էլ բնկեք անդերեն լեզվի ջանին. հաղը ձեք կաշիներն էլ սաղ կմնան:

ԿԱՅՈՒՍ—Քնթրեմ, մեկ բոսքս ի բոսեմ զեր ականժին: Ինչու թուր ոչ rendezvous եկայք:

ԻՎԵՆԱ—(Մի կողմ Կայուսին)—Աղաչեմ կը, անհամբերութեն մի էնե: Աստվածդ սիրես:

ԿԱՅՈՒՍ—Իմ արե, թուր եք վաբուկ de շունի Օան, de պոսոտ Օան:

ԻՎԵՆԱ—(Մի կողմ Կայուսին)—Աղաչեմ կը, մեզի ուրուշ մարդոց բեֆի ծաղրածուն մի էնե: Ես հեռդ խոսվել չեմ ուզե: Ինչպես ա բլլի բեզի բավարարութեն պիտի տամ:

Բարձրածայն:

Ես բու ան ջրվթի շիլաներդ բու խելառ գլխուդ կտտրեմ պիտի օր, մեմա բլլի տեղ օր նշանակես, ինքդ ալ գաս:

ԿԱՅՈՒՍ—Diable! Օան Հոսկա, իմ տեր de la Jarretiére, մենք ո՞չ սպասեղինք զանիկա Masacre անեին, ես ո՞չ եկա նեշանակլալ place:

ԻՎԵՆԱ—Իմ քրիստոնական արես վկա, տե՛ս, նշանակած տեղն ասիկ է: Իմ սիրելի պանդոկապետը մեզի դատաստան ընե պիտի:

ՊԱՆԴՈԿԱՊԵՏՐ—Դե լավ, սուս արեք ասում եմ, երկուսդ էլ, Վալլիա ու

Գալլիա. ֆրանսացի ու վալսացի, մարմնավոր բժիշկ ու հոգևոր բժիշկ:

Կայուս—0, ատիկա շատ փարի է, excellent.

Պանդոկապետը—Ասում եմ սո՛ւս արա, լսեցիք «Ծնկակապին» պանդոկապետին: Քաղաքագե՞տ եմ ես, ետեկա՞ծ եմ ես, Մաքիավելի՞ եմ ես: Իմ դոկտորիս, իմ բժշկիս պիտի կորցնե՞մ, ո՛չ. նա իմ լուծիչս է տալիս. նա իմ մուծիչս է տալիս: Պիտի կորցնեմ իմ ավագերեցի՞ս, իմ քահանայիս, իմ խոստովանահայր Հուզին, ո՛չ. նա իմ խրատս է տալիս, նա իմ մուրատս է տալիս: Ձեռքդ տուր, ով հոգեղեն, էդպես: Ձեռքդ տուր, ով հոգեղեն, էդպես: Ով գիտությանց զավակներ, ձեզ երկսիդ էլ խաբեցի. ձեզ երկսիդ էլ զանազան սխալ տեղեր էի նշանակել: Հմի տեսանք՝ երկուսդ էլ պինդ, քաջ սրտեր ունեք, լավ է որ երկսիդ էլ կաշիները անվնաս մնան, և էդ գործը մենք հմի մի քանի շիշ լահեն սեքով կվերջացնենք: Տվեք ձեր թրերը ինձ գրավ: Գնանք ինձ հետ, ով խաղաղության որդիք: Դե արե՛ք, արեք, արեք:

Շալո—Իրավ որ գիժ պանդոկապետ ես եղել. դեհ պարոններ, եկեք երթանք, եկեք:

Սլենդեր—(Մի կողմ)—Ա՛խ, քաղցրիկ Աննա Փեճ:

Շալո, Սլենդեր, Փեճ և պանդոկապետը գնում են:

Կայուս—Ա՛, իմիք կտեսնամ, անոնք զմեզ sot-ի, քենթի տեղ են թրեր: Ա՛-ա՛:

Իվենս—Ադպես լավ եղավ, անիկ մեզի բարի ցանկացող մ'է: Աղաչեմ կը էկե բարեկամ ըլլենք. էկե խելքերուս զոռ տանք, ադ քոսոտ ու բորոտ մեր անպետք բարեկամին՝ «Ծնկակապին» տիրոջը ոխեն գանք:

Կայուս—Իմ արև, ի սիրտե, նա ինզի քոստադավ Անն Փեժին տուն ի տանել. իմ արև, անիկա դիս ալ քաբեզ:

Իվենս—Հավ կըլի կը, կեցի ես անոր գլուխը ջարդեմ: Աղաչեմ կը, էրթանք:

Գնում են:

Բ. Նրևույր. Մի փողոց:

Մտնում են տիկին Փեճ և Ռոբին:

Տիկ. Փեճ—Առաջ խաղա, կայտառ մանուկ, դու սովոր ես միշտ հետևից ման գալու. հիմա պիտի առաջ ընկնես: Քեզ համար ո՞րն է ավելի

լավը, իմ աչքերիս առաջից զնալ, թե տիրոջը կրունկների հետևից վազելը
Ռոբին—Իմ արև, ես լավ է ձեր առաջիցը կրնկներս կտրիճի պես, քանց
երևիսի նման նրա հետևից վազեմ:
Տիկ. Փեն—Օ՛, դու տեսնում եմ, փոքրիկ շողորձոթ ես. հիմա ինձ պարզ
է, որ դու պալատական դառնալու ծուռ մտքեր ունես:

Մտնում է Ֆորդ:

Ֆորդ—Բարի տեսանք, տիկին Փեն: Դեպի ս՛ր կողմը:
Տիկ. Փեն—Հենց ուղղակի ձեր կնոջ մոտ: Տանն է անշուշտ:
Ֆորդ—Այո, տանն է. և այնպես անդործ, որ ձանձրությունից կլախավեր,
և թե ընկեր գանվեր: Ինձ թվում է, որ, թե ձեր մարդիքը մեռնեն,
դուք երկուսդ կկարգվեիք:
Տիկ. Փեն—Շատ ճշմարիտ է՝ երկու նոր մարդոց հետ:
Ֆորդ—Որտեղի՞ց այդ ձեր սիրուն փոքրիկ հոպսպը:
Տիկ. Փեն—Միտքս չէ գալիս այն անիծվելուն անունը, որից մարդս նրան
առել է: Քո ասպետիդ ի՞նչ են ասում, տղա:
Ռոբին—Սիրո Զովն Ֆայսթաֆ:
Ֆորդ—Սիրո Զովն Ֆայսթաֆ:
Տիկ. Փեն—Այո, նա է նա. չեմ կարողանում անունը միտս պահեմ: Իմ
մարդս ու նա շատ սերտ բարեկամներ են: Ձեր կինը տա՛նն է, իրավ:
Ֆորդ—Այո՛, ինչպես չէ. իրավ տանն է:
Տիկ. Փեն—Ուրեմն ներեցեք, նստան չտեսած ես հիվանդի պես եմ:

Տիկին Փեն և Ռոբին գնում են:

Ֆորդ—Սկի ուղեղ չունի՞ Փենը. չունի աչք, սկի դատողություն չունի՞.
Հաստատ քնած է նա, որ ոչ մեկը իր ընդունակություններից չէ գոր-
ծադրում: Այս լակոտին համար քսան մղոնի վերա նամակ հասցնելը
նույնպես դյուրին է, ինչպես մի թնդանոթի համար քսան տասնյակ
քայլում նշանի շղիպչելը: Նա ինքն է նպաստում իր կնոջ թուու-
թյուններին. նա ինքն է հաջողեցնում ու առաջ տանում իր կնոջ խեն-
թությունները և հիմա նա գնում է կնոջս մոտ, Ֆայսթաֆի տղեն էլ
հետը: Փոթորկի սուլոցն էլ չէ խլացնում անձրևի կարկաչը: Ֆայսթա-
ֆի տղեն էլ հետը, հիանալի միաբանություն և արդեն ձեռակերպ-

ված. և մեր ապստամբած կանայքը մեկ խոսք են եղել այդ անիծյալ գործում: Լավ, ես նորան պիտի բռնեմ, կնոջս պատժեմ. այդ սուտ սրբուհի ձեացող տիկին Փեճի երեսից անմեղության դիմալը կպատռեմ. Փեճին իրան էլ, իբրև մի անհոգ զիջողամիտ Ալտեոն, հրապարակորեն պիտի ծաղրեմ, բոլոր հարեաններն առաջ: Կեցցենք են ինձ կանչելու:

Ժամացույցը զարնում է:

Ժամացույցը միտս է գցում, որ փնտրոցի զնալու ժամանակն է. Յալլսթաֆին պիտի այնտեղ գտնեմ: Ես ավելի գովեստի եմ արժանի, քան ծաղրի, որովհետև Յալլսթաֆի այնտեղ լինելը նույնչափ հաստատ է, որչափ երկրագնդի կանգուն լինելը: Ես պիտի զնամ:

Մտնում են՝ Փեն, Շալո, Սլենդեր, պանդոկապետը, հայր Հուգ Իվենս, Կայուս և Հոգրա:

Շալո, Փեն և այլք—Բարով ձեզ, պարոն Ֆորդ:

Ֆորդ—է, ի՞նչ լավ ժողով է, իմ արևը: Ես տանը մի շատ համով կերակուր ունեմ պատրաստած: Խնդրում եմ հրամայեցեք ինձ մտո:

Շալո—Ինձ կներես, պարոն Ֆորդ:

Սլենդեր—Ինձ էլ: Ես օրիորդ Աննա Փեճին խոսք եմ տվել, որ նրա մոտ ճաշեմ. հմի չեմ ուզում նրա սիրտը կոտրեմ, թեկուզ էնքան փող տան ինձ, որ սկի համարել էլ չկարողանամ:

Շալո—Շատունց է, որ սպասում ենք մի պսակի. եղբայր Սլենդերը օրիորդ Աննին է առնում, էսօր զնում ենք խոսքն առնենք:

Սլենդեր—Հույս ունեմ, որ դուք ընդդեմ չեք, Փեճ հայրիկ:

Փեն—Ես քո կողմն եմ, Սլենդեր վարպետ, ես մենակ քեզ համար եմ մտածում, իսկ կինս, պարոն դոկտոր, բոլորովին քո կողմն է ու քեզ համար է աշխատում:

Կայուս—Այո, իմ արև, և աքցիկ զիս ի սիրեմ, իմ տանտիկին Քվիլի ինզի ամեն փան պատմեղ:

Պանդոկապետը—Ի՞նչ կասեք երիտասարդ պարոն Ֆինտոնի համար: Նա վազում է, նա պարում է, նա աչքերի մեջ ջահելության կրակ ունի, նա ոտանավոր է գրում, նա տոնախմբության ճառեր է խոսում, նա ապրիլ ու մայիս է բուրում: Նա է Աննային առնելու, նա կառնի Աննային: Նրա բախտին բախտ չի հասնիլ, նա կառնի նրան:

Փեն—Նա իմ ընտրածը չէ, իմ կամքովս չի առնիլ՝ այդ քեզ խոստանում
ամ առաջուց: Այդ տղան ոչինչ չունի: Նա վայրի իշխանի ու Փոյնսի
հետ է ընկերություն արել, նա չափազանց բարձր շրջանից է, չա-
փազանց շատ բան է տեսել: Ոչ, իմ կարողությունը նրա բախտի
կծիկը մանկու մասներ չունի: Թե ուղում է աղջկանս առնիլ՝ թող
առնե ինչպես կա: Ինչ որ իմն է՝ իմ կամքին է ստորադիր, իսկ իմ
կամքը այդ ճանապարհովը չէ գնում:

Ֆորդ—Սրտանց խնդրում եմ ձեզ հրամայեցեք այսօր ինձ մոտ ճաշի.
ճաշից ջուկ մի լավ խաղ էլ կա պատրաստած. ես ձեզ մի չտեսնված
հրեշ եմ ցույց տալու: Պարոն դոկտոր, դուք դալու եք և դուք, պա-
րոն Փեն, և դուք, հայր Հուգ:

Շալո—Լավ, մնաք բարով. ուրեմն Փենի մոտ ավելի ազատ ու առանց
բաշվելու կարող ենք խոսակեր մեր գործի մասին:

Շալո և Սկեդեր գնում են:

Կալուս—Օհն Հոսկպա, քնա՛ տուն, ես իմա կուբամ:

Հոգրա գնում է:

Պանդոկապետը—Մնաք բարով, իմ սրտիս կտորները, ես իմ արդար,
առարինի ասպետիս, իմ Ֆայլսթաֆիս մոտ եմ գնում, որ նրա հետ
մի շիշ սեք դարակենք:

Գնում է:

Ֆորդ—(Մի կողմ) —Կարծեմ ես քեզանից առաջ եմ շիշը դարակելու: Սի-
րելի պարոններ, դե եկեք գնանք:

Ամենքը—Գալիս ենք, տեսներեք էդ ինչ հրեշ է:

Գնում են:

Գ. Երևայր. Ֆորդի տներ:

Մտնում են Կիլին Ֆորդ և Կիլին Փեն:

Տիկ. Ֆորդ—Հե՛յ, Օհան, հե՛յ, Հոորերտ:

Տիկ. Փեն—Շտապիր, շտապիր լվացքի կթոցը...

Տիկ. Ֆորդ—Դե, իմ ասածն էլ հենց էդ է. հե՛յ, Հոորերտ, քեզ եմ ասում:

Տիկ. Փեն—Եկեք, եկեք, եկեք:

Տիկ. Ֆորդ—Դրեք ալատեղ:

Տիկ. Փեն—Հրամանը տուր ծառաներիդ, շերկարացնենք:

Տիկ. Ֆորդ—Ուրեմն, ինչպես որ ասել եմ, Ջովն և դու, Հոբերտ, մոտիկ եղեք, կաթսատնից ոչ հեռու, բոլորովին պատրաստ կացեք՝ կանչածիս պես առանց այլևայլի եկեք ու վերցրեք կթոցը ուսերիդ վերս: Երբ այդ էլ անեք, վազիվազ ամենայն արագությամբ բերեք թափիչներին մոտ՝ Դաթչեթի դաշտը: Այնտեղ շրջեցեք նրան ուղղակի կեղտոտ տղմի հորը, որ Թամեսի* կողմն է:

Տիկ. Փեն—Այդպես էլ կանեք, չէ՞:

Տիկ. Ֆորդ—Ես նրանց արդեն վերից վար մեկնեմ ու բացատրել եմ, բան չէ մնացել ավելացնելու: Դեհ, դնացեք, որ կանչածիս պես ներս դաք:

Տիկ. Փեն—Ահա փոքրիկ Ռոբինն էլ եկավ:

Մտնում է Ռոբին:

Տիկ. Ֆորդ—Ո՞նց ես, Զատիկ-բատուտ, ի՞նչ լուր ես բերում:

Ռոբին—Տերս, սիրո Ջովնը, ետևի դռնից ներս մտավ և ուզում է ձեզ հետ տեսնվի, տիկին Ֆորդ:

Տիկ. Փեն—Դու փոքրիկ խամաճիկ, դու հո մեր գաղտնիքը չե՞ս բացել: Ռոբին—Օ, կարամ երդում ուտեմ, տերս սկի չէ իմանում, որ դուք ստեղծեք, ինձ էլ հրամայեց, որ ձեզ սկի ոչինչ չասեմ, թե չէ, ասաց, ինձ դուրս կշարտի, հենց ըստեց էլ ասաց, որ դուրս կանի ինձ:

Տիկ. Փեն—Ապրես, էդ լոռթյունդ քո դերձակն է դառնալու, նա քեզ մի ձեռք նոր շոր կկարե, դե, ես պահվեցի:

Տիկ. Ֆորդ—Շատ բարի, դնա՛: Գնա՛ տղա, տիրոջդ ասա մենակ եմ: Տիկին Փեն, պատգամդ չմոռանաս:

Ռոբին գնում է:

Տիկ. Փեն—Հանդի՛ստ կաց, թե ես դերս լավ չխաղացի՝ կարող ես ինձ սուղել:

Գնում է:

Տիկ. Ֆորդ—Ուրեմն շո՛ւտ արա, բարի հաջողում. եկ այդ վատառողջ ջրդողած կոպիտ դդումին դաս տանք, թե ինչպես են աղավնուն ագռավիցը զանազանում:

* Խոսքը Թեմզա գետի մասին է:

Ֆայլսրաֆ—Քեզ հաղթեցի, ով երկնային իմ զոհար: Հիմա ուրեմն թող մեռնեմ, որովհետեւ բավական երկար ապրեցի: Փառքիս շրջանը լրացավ, ախ, օրհնյալ ժամ:

Տիկ. Ֆորդ—Օ, քաղցրիկ սիրո Ջովն:

Ֆայլսրաֆ—Տիկին Ֆորդ, ես հոռոմանալ չեմ իմանում, սիրուն խոսքեր չունեմ, տիկին Ֆորդ: Յանկուժյուններս մեղսական են. կողոնեայի, որ մարդը մեռած լինեի, ես այդ ամենամեծ լորդի առաջին էլ կարող եմ ասեմ, ես քեզ իմ ասպետուհին կանեի:

Տիկ. Ֆորդ—Ե՛ս, ձեր ասպետուհի՞ն, սիրո Ջովն, օ, դժբախտաբար ես շատ ողորմելի ասպետուհի կլինեի:

Ֆայլսրաֆ—Թող ֆրանսիական դուռը մի երկրորդ քեզ նմանը ցույց աս տեսնեմ: Ես պարզ տեսնում եմ, ինչպես քո աչքերի մոտ ամենավառ ազամանդն էլ մութն է երևալու: Քո աննման կամաք հոնքերիդ զարդը միմիայն ամենաչքեղ ապարոշը պիտի լինեի. թե՛ նավաստու, թե՛ ամազոնի և թե՛ վենետիկի նորատարազ ապարոշը:

Տիկ. Ֆորդ—Մի հասարակ առօրյա գլխակապ, սիրո Ջովն, և այն էլ կարգին չէ վաչելում:

Ֆայլսրաֆ—Աստված վկա, մեծ ապստամբություն է քո կողմից ալդպես խոսելը: Դու ամենավաչելուչ պալատական կինը պիտի դառնայիր և քո ոտի հաստատուն քայլափոխը մի զարմանալի գեղեցիկ շարժում պիտի տար քո կիսարոլոր շրջադղեստիդ: Ես լավ եմ տեսնում ինչ էիր դառնալու, թե բախտն էլ քեզ նույնքան բարեկամ լինեի, ինչքան բնությունն է: Թո՛ղ, դու այդ չես կարող ուրանալ:

Տիկ. Ֆորդ—Հավատացե՛ք, ես այդ հատկություններից ոչ մեկն էլ չունեմ:

Ֆայլսրաֆ—Ինչն էր ուրեմն իմ սիրահարությունս պատճառը, թե դու մի տարօրինակ ու արտասովոր հատկություն չունենալիդ: Տես, ես բքծնեղ չեմ իմանում, ես չեմ կարող ասել՝ դու այս ես, կամ այն ես, ինչպես շատ շողոքորթներ, որոնք մարդու զգեստ հագած կանանց պես բուրում են ասես զեղատուն լինեն համեմատունձի ժամանակ: Ես այդ չեմ կարող: Բայց ես քեզ սիրում եմ, միմիայն քեզ և բացի քեզնից ոչ ոքին, և դու արժանի ես:

Տիկ. Ֆորդ—Միք խաբիլ ինձ, տե՛ր, վախ ունեմ, տիկին Փեճին եք սիրում:

Ֆայլսրաֆ—Նույնքան, որքան մարդ իր պարտատիրոջ, որը ինձ նույնքան ատելի է, որքան կրի մուխը:

Տիկ. Ֆորդ—Մենակ աստօժուն է հայտնի որքան եմ ձեզ սիրում, դուր այդ մի օր ինքներդ էլ կիմանաք:

Ֆայլսքաֆ—Մտքիդ հաստատ կաց. ես կարժանանամ:

Տիկ. Ֆորդ—Օ՛, պետք է ձեզ ասեմ, որ դուք արդեն արժանի եք, ապա թե ոչ մտքովս էլ չէր անցնիլ:

Լոքին—(նետիկ) —Տիկին Ֆորդ, տիկին Ֆորդ, ստեղ տիկին Փեճն է եկել, դռան մոտ կանգնել է, քրտնած, վախեցած, շվարած, ինչ էլ ընի ուզում է անպատճառ ձեզ հետ խոսի:

Ֆայլսքաֆ—Նա ինձ պիտի շտեմնի, ես վարադուլրի ետեր կպահպիմ:

Տիկ. Ֆորդ—Հա, լավ է պահպիր. թե չէ նա շատ շատախոս կնիկ է:

Ֆայլսքաֆ պահվում է:

Մտնում են տիկին Փեճ և Լոքին:

Ի՞նչ է պատահել, ի՞նչ կա:

Տիկ. Փեճ—Օ՛, տիկին Ֆորդ, էդ ի՞նչ ես արել, դու խայտառակվել ես, հմի տունդ քանդվեց. դու հավիտյանս հավիտենից կորար:

Տիկ. Ֆորդ—Ի՞նչ կա որ, սիրելի տիկին Փեճ:

Տիկ. Փեճ—Օ՛, այդ շատ լավ է քո կողմից, տիկին Ֆորդ, այդպես արդար ամուսին ունես և նրան կասկածի առիթ ես տալիս:

Տիկ. Ֆորդ—Ի՞նչ կասկածի առիթ:

Տիկ. Փեճ—Ինչ կասկածի առիթ: Ամոթ քեզ, ինչպես սխալ էի քեզ մինչ օրս հասկացել:

Տիկ. Ֆորդ—Ա՛խ, տեր աստված, ի՞նչ է պատահել:

Տիկ. Փեճ—Մարդդ այս րոպեիս գալիս է, այ կնիկ, հետն էլ Վինձորի դատարանի բոլոր ծառայողները: Գալիս են մի պարոն փնտրեն, որ նրանց ասելով, իբրև թե քո ցանկությունով եկել է ու այժմ այստեղ է գտնվում, որպեսզի մարդուդ բացակայությունը խայտառակ կերպով ի չարն գործածեն: Վայ քեզ:

Տիկ. Ֆորդ—Հույս ունեմ, որ այդպես չէ:

Տիկ. Փեճ—Աստված տա սուտ դուրս գա, որովհետև, իսկ եմ ասում, մարդդ գալիս է Վինձորի կեսն էլ հետքից զցած և մի ինչ-որ մարդ են փնտրում: Ծա շուտով առաջ վազեցի, որ գամ ասեմ, թե դու քեզ բոլորովին անարատ ես ճանաչում՝ շատ ուրախ կլինեմ, բայց թե մի բարեկամ ունես պահած, շուտով, շուտով ճամփու դի՛ր: Ի՞նչ ես կանգնել շվարած, ուշքի եկ ու բարի անունդ փրկիր, ապա թե ոչ քո ամենաբախտավոր օրերիդ հավիտյան մնաս բարով կասես:

Տիկ. Ֆորդ—Ի՞նչ անեմ, ուղիղ է, ստեղ մի պարոն կա, մի թանկագին բարեկամ և ես իմ ամսթից այնքան չեմ վախենում, որքան նրա փորձանքից: Հազար ոսկի կտայի, որ այստեղ չլինեի:

Տիկ. Փեն—էլ խոսիլ մի. ամո՞թ քեզ, այս կտայի, այն կտայի: Մարդդ այստեղ է, հիմա կգա: Լավ է մտածիր անկիքդ: Նրան այստեղ տանդ պարտեկել չես կարող: Օ, ինչպես էի ես քո մասին սխալվում: Տե՛ս, այստեղ մի կթոց կա, թե բարեկամդ խելոք է, կարող է մեջը մտնել, հետո կեղտոտ ճերմակեղեններդ վերան կզցես, իբրև թե լվացքդ ես պատրաստում: Կամ ավելի լավ է հենց հիմա դուրս ուղարկիր, որովհետև լվացքի շարաթ է: Քո երկու մարդոցդ հրամայիր տանեն Դաթչեթի դաշտը:

Տիկ. Ֆորդ—Ախ, նա շատ դեր է, մեջը չի մտնիլ, ի՞նչ անեմ:

Ֆայլսթաֆ—(Առաջ գալով)—Մեկ տեսնեմ, մեկ տեսնեմ, ախ, մեկ տեսնեմ: Կմտնեմ, կմտնեմ: Լսեցեք ձեր բարեկամ տիկնոջ խորհրդին, կմտնեմ:

Տիկ. Փեն—Ի՞նչ, սիրո Զովն Ֆայլսթաֆ, այդ էր, ասպետ, ձեր նամակը, հա՛:

Ֆայլսթաֆ—Ես սիրում եմ քեզ, միմիայն քեզ: Մենակ օգնիր ինձ այստեղից ազատվեմ, օգնեցեք դրա մեջ մտնեմ, էլ ես երբեք...

Մտնում է կրոցի մեջ. կանայք ծածկում են նրան կեղտոտ լվացքով:

Տիկ. Փեն—Օգնիր տիրոջդ ծածկենք, տղա: Կանչի՛ր մարդոցդ, տիկին Ֆորդ: Օ՛, դու անհավատարիմ ասպետ:

Ռեքին գնում է:

Տիկ. Ֆորդ—Հե՛յ, Զովն Հոորերտ, Զովն դուրս տարեք այս լվացքը, շուտ: Ո՛ւր է կթոցի փայտը: Ինչպես դանդաղ եք շարժվում: Տարեք լվացք անողների մոտ Դաթչեթի դաշտը. շուտ արեք զնացեք:

Մտնում են Ֆորդ, Փեն, Կայուս և հայր Հուգ Իվենս:

Ֆորդ—Խնդրեմ ներս հրամայեցեք. թե կասկածս անհիմն է ծիծաղեցեք վրաս, ծաղրեցեք որքան կամիք, ես արժանի եմ: Այդ ի՞նչ է, ուր եք տանում:

Մառան—Թափիչներին լվանալու:

Տիկ. Յորդ—Ինչի՞դ պետք է իմանաս թե ուր են տանում, էդ էր պակաս, որ լվացքիս մեջն էլ քիթդ կոխեիր:

Յորդ—Քիթս, ափսոս քիթս էլ չեն տանում լվանան, քիթս, քիթս, քիթս, ա՛խ, քիթս վատ հոտեր է առնում, հավատացնում եմ ձեզ, և ես պիտի իմանամ էդ ինչ հոտ է:

Մառաները կրոցը վերցնում տանում են:

Պարոններ, այս երեկո ես երազ եմ տեսել. ձեզ պիտի պատմեմ երազըս: Ահա ձեզ, ահա ձեզ բանալիներս. մտեք սենյակս, փնտրեցեք, գտեք, հավատացնում եմ ձեզ աղվեսը ծակիցը դուրս պիտի գա: Ապա մեկ առաջ այս ճանապարհները բռնեմ: (Դուռը կողպում է): Դե հիմա փոքեցեք գտեք:

Փեն—Սիրելի պարոն Յորդ, հանգստացեք, շատ եք վրդովվում:

Յորդ—Ուղիղ է, պարոն Փեն, դե, պարոններ, առաջ անցեք, հիմա մի մեծ խաղ եք տեսնելու: Գնանք, պարոններ:

Գնում է:

Իվենս—Ատիկ վերացական էրաժամուրթեն է ու նախանձութեն:

Կայուս—Իմ արև, Ֆրանսա ասանկ mode շե կա. մարդիկ jaloux շե Ֆրանսա:

Փեն—Դե լավ. գնանք նրա հետ, պարոններ, տեսնենք այդ փնտրույք ինչու է պրծնելու:

Գնում են Փեն, Կայուս և Իվենս:

Տիկ. Փեն—Մի՞թե դա երեկոյի խաղ չէ երկսի համար էլ:

Տիկ. Յորդ—Իսկն ասա, ո՞րն է ավելի յուզոտ, մարդուս խաբվիլը, թե սիրո Զովինը:

Տիկ. Փեն—Տեսնես ինչ էր զգում, երբ մարդդ հարցրեց ինչ կա կթոցում:

Տիկ. Յորդ—Կարծեմ նա հիմա լվացվելու պետք կունենա, այնպես որ ջուրն ընկնելը նրա համար մեծ բախտ կլինի:

Տիկ. Փեն—Տեղն է. անիծածին վարձն այդ է: Էրնեկ բոլոր նրա պեսները այդ օրն ընկնեին:

Տիկ. Ֆորդ—Ինձ թվում է, որ մարդս Ֆայլսթաֆին այստեղ գտնվելը առաջուց գիտեր, ևս նորան դեռ երբեք այդպես չվար ու նախանձու չէի տեսած:

Տիկ. Փեն—Լավ, կաշխատեմ այդ էլ իմանանք: Մենք Ֆայլսթաֆի գլխին դեռ շատ գալիքներ ունենք անելու. նրա առեանդելու արտը այնքան ծանր է, որ դժվար թե մեկ դեղով բժշկվի:

Տիկ. Ֆորդ—Արի էն գիժ տիկին Քվիբլուն էլի նրա մոտն ուղարկենք, թող ներողություն խնդրի ու ցավակցություն հայտնի ջուրը բնկածին համար ու թող դարձյալ նորանոր հույսեր տա, որ նրան մի անգամ էլ պատժենք:

Տիկ. Փեն—Անպատճառ Եկ նրան վաղը առավոտ ութին այստեղ նշանակենք գա, անվտանգ կպահենք թող ասե:

Վերադառնում են Ֆորդ, Փեն, Կայուս և հայր Հուդ Իվենս:

Ֆորդ—Չեմ կարող նրան գտնեմ, կարելի է էդ թշվառական ասպետը իր ուժից վեր էր պարծնում:

Տիկ. Փեն—(Մի կողմ տիկին Ֆորդին) —Լսեցիր, չէ՞:

Տիկ. Ֆորդ—Շատ քաղաքավարի ևս հետս վարվում, պարոն Ֆորդ, այնպես չէ՞:

Ֆորդ—Այնպես է:

Տիկ. Ֆորդ—Աստված տա, ինքդ ավելի լավ լինես, քան մտքերդ են:

Ֆորդ—Ամեն:

Տիկ. Փեն—Դու ինքդ ևս քեզ մեծ անարդարություն անում, պարոն Ֆորդ:

Ֆորդ—Այո, այո, ի՞նչ անեմ, այդ էլ պիտի համբերեմ:

Իվենս—Թե որ մարդըմ տունդ պարտկված ըլլի ու ծալքիդ կամ թե չսնդկիդ մեջեցեն էլին՝ աստված ալ իմ մեղքերուս թողութենը տա դատասանի օրը:

Կայուս—Իմ արե, ոչ մարդիք շիկա օս:

Փեն—Ամոթ, ամոթ, պարոն Ֆորդ. չես ամաչում, էդ ո՞ր շար դեն էր, ո՞ր սատանան էր վառել քո երեակայությունդ: Վինձորի պալատի բոլոր գանձերն էլ տալին, էլի չէի ուզենալ վրդովմունքդ իմը լինել:

Ֆորդ—Մեղքն իմն է, պարոն Փեն, այժմ նրան քափում եմ, ի՞նչ անեմ:

Իվենս—Քու անմաքուր խճմտանքդ քափես կը, կնիկդ արդար կողակից մ'է. աղպես մեկ մ'ալ ուզենաս, հինդ հազար հինդ հարուրի մեջ ալ չես գտնի:

Կայուս—Իմ արև, նա արդար կին:

Յորդ—Լավ. ի՞նչ անեմ, ես ձեզ ճաշ եմ խոստացել: Հրամայեցեք գնանք պարտեղ: Խնդրեմ ներեցեք ինձ. ես ձեզ հետո կալատմեմ, թե ինչն ստիպեց ինձ այդպես վարվելու: Կնիկ, արի, արի, տիկին Փեճ, խընդրում եմ ձեզ, ներեցեք ինձ. սրտանց խնդրում եմ, ներեցեք:

Փեճ—Գնանք, պարոններ, հավատացնում եմ ձեզ մենք դեռ նրա վերա կծիծաղենք: Ես ձեզ բողբոջող հրավիրում եմ վաղն առավոտ ինձ մոտ նախաճաշի, հետո միասին կգնանք թոշնորս: Ես մի երեկելի բաղն ունեմ նոր ստացած: Ուրեմն այդպե՞ս:

Յորդ—Լավ, այդպես լինի:

Իվենս—Մե մարդուլըմ ընկերութեն շի ըլլի. մեկմ ա պետք է օր էրկուս ըլլին, աստ մեկն ա թող ես ըլլիմ:

Կայուս—Մեկ երկու կա, ես կըլլամ երեք:

Յորդ—Խնդրեմ հրամայեցեք, պարոն Փեճ:

Իվենս—Աղաչեմ կը էքվան մտածենք պիտի մեր աստ օջլոտ, ֆոտած պանդոկատիրոջը վրան:

Կայուս—Շատ փարի, իմ արև, ի սիրտե:

Իվենս—Օջլոտ լակոտ, հենեքներն ալ իրեն, ծաղրերն ալ:

Գնում են:

Դ. Երևույր. մի սեյակ Փէճի տանը:

Մտնում են Ֆիւտոն և Աննա Փեճ:

Ֆիւտոն—Հորդ սիրտը չեմ գրավելու, տեսնում եմ,
էլ նորա մոտ ինձ չուղարկես, իմ Աննի:

Աննա—Վայ ինձ, ինչի՞:

Ֆիւտոն—Ինքդ ինչ ես, այն եղիր:

Ես չափազանց բարձր եմ ծնված, ասում է,

եվ իբրև թե շուայլ կյանքիս վերքերը

Ուզում եմ իր հարստությամբ բժշկեմ:

Նաև հրում է այլ պարզունակ իմ առաջ՝

Իմ վայրենի ընկերներըս, անցյալըս:

Եվ ասում է՝ անկարելի բան է այդ,

Որ առանց փող կարողանամ քեզ սիրեմ:

Աննա—Թե ուղիղ է ասածը՞:

Ֆիւտոն—Աստված պահե իմ ապագան դորանից:

Բայց ուրանալ ես չեմ ուզում, ուղիղ է
Առաջարկման միտքը տրվեց օժիտը:
Բայց խնամության առիթով որ քեզ տեսա,
Այժմ ինձ թանկ ես քան: զոհարըդ, քան ոսկիդ,
Ամենաթանկ զոհար այժմըդ դու ինքդ ես:
Քեզ եմ ուզում:

Աննա—Պարոն Ֆինտոն, ով աղնիվ,
Ախ, գըրավի՛ր հորս սիրտը, գըրավիր:
Բայց մեր բախտը և քո խոնարհ աղերսը
Թե մեզ չօգնեն, այն ժամանակ... եկ, մի խոսք:

Մի կողմ Բաշվում խոսում են:

Մտնում են Շալո, Սլենդեր և տիկին Քվիբլի:

Շալո—Գարտակ զրուցներդ թո՛ղ, տիկին Քվիբլի, իմ աղգականը ինքն է
խոսելու իր համար:

Սլենդեր—Ես էդ գործը ընենց վերջացնեմ, որ ասես երկաթով եմ կտրել:
Սպասի մի քաջությունս դա:

Շալո—Վախիլ մի՛:

Սլենդեր—Նրանից չեմ վախում, էդ ի՞նչ է: Ես ինքս ինձ սիրտ չեմ ա-
նում:

Քվիբլի—Ապա մի անկաջ դիր, պարոն Սլենդերը մի խոսք է ուզում քեզ
ասի:

Աննա—Հիմա կգամ: (Մի կողմ): Աա է հորս ընտրելին:

Ախ, այս ինչ խեղճ ու սընսպաշտ աշխարհք է:

Իր տարեկան երեքհարյուր ոսկովը:

Քվիբլի—Ո՞նց եք, սիրելի պարոն Ֆինտոն, խնդրում եմ մին խոսք եմ
ուզում ասեմ ձեր հրամանոց:

Շալո—Գալիս է. դե, եղբայր, սկսիր: Ախ, տղա, դու մի էնպես հեր ես
ունեցել, որ...

Սլենդեր—Ես մի էնպես հեր եմ ունեցել, օրիորդ Աննա, քեռիս կարա-
լավ լավ պատմություններ անի նրա մասին: Խնդրում եմ, քեռի,
պատմիր օրիորդ Աննին նրա էն մեկ պատմությունը. ո՞նց էր նա
գտմիցը էն երկու սաղը թոցրել, պատմի՛ր, սիրելի քեռի:

Շալո—Օրիորդ Աննա, իմ աղգականը սիրում է ձեզ:

Սլենդեր—Հա էդ ուղիղ է, էնքան եմ սիրում, որ սկի ոչ մեկ կնկա ողջ
Գլոստր նահանգում էդքան չեմ սիրում:

Շալո.—Նա ձեզ մի աղնվական տիկնոջ պես է պահելու:

Սլենդեր.—Հա, իմ արեւը, թող զնան բոլոր մեծ ու փոստի փեշ ունեցող տիտղոսավորները նախանձից ճաքեն:

Շալո.—Երբ որ օրբվարնաք, նրա թողնելու ժառանգութունը թոշակ է՝ տարեկան հարուրիցցուն ոսկի:

Աննա.—Բարի պարոն Շալո, թողեք նա ինքը իր համար խոսի:

Շալո.—Ղորդ է, շնորհակալ եմ, շնորհակալ եմ, որ ըստեց սիրտ ես տալիս: Եղբայր, նա քեզ է ուզում, ես գնացի, խոսեք երկուսով:

Աննա.—Ուրեմն, պարոն Սլենդեր:

Սլենդեր.—Ուրեմն, սիրելի օրիորդ Աննա:

Աննա.—Վերջը՝, ի՞նչ է ձեր կամքը:

Սլենդեր.—Իմ վերջի կամքը՝ Օ՛, դա երեւի հանաք է, հերն անիծած, ես իմ վերջի կամքը դեռ չեմ կարգադրել, փառք աստծու, ես դեռ ոչ հիվանդացած եմ, ոչ էլ էնքան թուլացած, որ իմ վերջի կամքիս մասին մտածեմ: Փառք քեզ, տեր աստոծ:

Աննա.—Իմ ասածը էդ չէ, պարոն Սլենդեր, ես ուզում եմ իմանամ՝ ինձ հետ ի՞նչ ունիք:

Սլենդեր.—Իսկն ասած, իմ կողմից ես ձեզ հետ սկի բան չունեմ: Ձեր հայրը և իմ քեռին իրար հետ էդ բանը էրկսով սարքել են: Թե էդ ինձ է վիճակված՝ լավ. թե չէ ում որ բախտն է, նա թող հարսը տունը տանի: Նրանք ձեզ էդ պատմութունը ինձանից էլ լավ կարան անեն: Ձեր հորը հարցրեք: Ահա ինքն էլ եկավ:

Մտնում են Փեկ և տիկին Փեկ:

Փեկ.—Բարով, Սլենդեր, սիրիւր նորան, աղջիկըս:

Պարոն Ֆինտոն: Ի՞նչ գործ ունի նա այստեղ.

Հաճախելով տանըս պատիվն եք կոտրում՝

Իմ աղջիկը ուրիշինն է ասացի:

Ֆինտոն.—Մի՛ք նեղանալ, համբերեցեք, պարոն Փեկ:

Տիկ. Փեկ.—Իմ սիրելի պարոն Ֆինտոն, երեխիս միք մոտենալ:

Փեկ.—Նա ձեզ համար չէ պահած:

Ֆինտոն.—Ախ, լսեցեք:

Փեկ.—Ոչ, սիրելի իմ Ֆինտոն:

Պարոն Շալո, Սլենդեր որդւակ, ներս եկեք:

Պարոն Ֆինտոն, կնեղանամ, հասկացա՞ր:

Փեճ, Շալո և Սլեկեր գնում են:

Քվիֆլի—Տիկին փեճի հետ խոսի՛ր:

Ֆինտոն—Ախ, տիկին փեճ, հավատացե՛ք, ձեր զբոսեր,

Մաքուր սրբառով ու պարզ մըտքով սիրում եմ,

Զկարծեք, թե ձեր մերժումը արդելք է՝

Դարձյալ պիտի առաջ տանեմ զրոշըս,

Հետ չեմ քաշվիլ: Դուք էլ անցեք իմ կողմը:

Աննա—Անդին մայրիկ, մի՛ք տալ ինձ այն տխմարին:

Տիկ. Փեճ—Ոչ, աղջիկս, նրանից լավն էլ կճարվի:

Քվիֆլի—Դա իմ տերն է, զոհադրն է:

Աննա—Ախ, լավ է, որ ձեր ցանքերում բողկի հետ

Սաղ-սաղ թաղեք խեղճ զրուխտ հողի տակ:

Տիկ. Փեճ—Եկ, մի՛ տխրիլ, պարոն Ֆինտոն, սիրելիս.

Ոչ քո կողմն եմ, ոչ էլ բեղ եմ հակառակ:

Տեսնեմ իրա՞վ սիրում է բեղ աղջիկըս,

Եթե այո՛, ես էլ նորա մտքին եմ:

Իսկ մինչև այդ տերը բեղ հետ: Եկ զընանք,

Մեզ սպասում են, կընեղանա հայրկերդ:

Ֆինտոն—Մընաք բարով, աղնիվ տիկին, մընաս բարով, իմ Աննիկ:

Տիկին Փեճ և Աննա գնում են:

Քվիֆլի—Դե տես. էդ իմ սարքածն է: «Ի՞նչ է, ասեցի, ուզում եք ձեր դավալը էն գժի ձեռք գերի տաք, թե էն բժշկին մատաղ անեք»: Դե հո՛ր տես ինչ դառավ, պարոն Ֆինտոն, էդ իմ սարքածն է:

Ֆինտոն—Շնորհակալ եմ. այս երեկո, խընդրում եմ,

Այս մատանին Աննիկիս տաս. էս էլ բեղ:

Քվիֆլի—Աստուծո քո բախտը աջողացնի: (Ֆինտոն գնում է):

Բարեսիրտ մարդ է, ես ընեի ջուրն էլ կընկնեի, կրակն էլ ըզննց բարեսիրտ մարդու հմար: Ամա ես էլի կողկենայի, որ իմ անբա Աննին առնեք, կամ թե չէ պարոն Սլեկերը առնեք նրան. կամ հենց ուղիղ է, իմ արեք, լավ է, որ պարոն Ֆինտոնը նրան առնի: Էն երեքի հմար էլ պտի աշխատեմ: Ես խոսք եմ տվել, չեմ ուզում խոսքիցս վատ դուրս գամ: Ամա ամենից ավելի պարոն Ֆինտոնի հմար եմ աշխատելու: Դե, հմի ես էն մեկ անձնաբարութենովն եմ գնալու սիրո:

Ձովն Ֆայլսթաֆի մոտ իմ երկու կնիկների հրամանովը. քիչ էր մնում տավարի պես էդ էլ բաց թողնելի:

Գնում է:

Ե. Երևույր. «Սեկակապի» պանդոկումը մի սեյակ:

Մտնում են Ֆայլսթաֆ և Բարդոլֆ:

Ֆայլսթաֆ—Բարդոլֆ, քեզ եմ ասում:

Բարդոլֆ—էստեղ եմ, տեր:

Ֆայլսթաֆ—Գնա, մի շարեկ սեք քամի՛ր, բե՛ր. մեջն էլ մի կտոր պաք-սիմաթ գցի՛ր:

Բարդոլֆ գնում է:

Այդ օրն էլ պտի ընկնելի, որ ինձ լվացքի կթոցում, մասվաճառից դեն շարտած թափանի պես, տանելին Թամիսի հորը գցելին: Լավ, մեկ էլ թե այդպես բան ինձ պատահեց, թո՛ղ ուղեղս առնեն կարագի հետ քսած, շան առաջը գցեն նոր տարուն օրը: Այդ անդգամները ինձ այնպես ջերմեռանդությամբ շրջեցին հորը, ասես կույր շան լակոտներ են ջրի մեջ խեղդում, տասնհինգը մեկ գցելով: Եվ իմ կազմվածքից շատ դուրին է հասկանալ, թե ինչ ժրությամբ կարող էի տակն անցնել: Թե հորը դժոխքիցն էլ խորունկ անդունդ ունենար, էլի տակն էի դնում: Եվ անպատճառ խեղդված կլինեի թե եզերքս ավազոտ ու ծանծաղ չլիներ. այդ մահից, որ ես գարշում եմ, ջուրը ուռեցնում է. ինչ պիտի դառնայի, թե ուռչեի՝ զմոսած սար:

Բարդոլֆ վերադառնում է սեֆով:

Բարդոլֆ—Ստեղ տիկին Քվիբլին է եկել, տե՛ր, ուզում է քեզ հետ խոսի:

Ֆայլսթաֆ—Շատ լավ, թող առաջ մի քիչ սեք խառնեմ Թամիսի ջրին, փորոս այնպես է սառել, ասես ձյունի հատիկներ կուլ տված լինեմ հրեկամունքս զովացնելու համար: Կանչիր դա:

Բարդոլֆ—Ներս եկ, այ կնիկ:

Մտնում է տիկին Քվիբլի:

Քվիբլի—Ներեղութուն: Բարի լուս ձեր հրամանոց:

Ֆայլսթաֆ—Վերցրու տա՛ր այս բաժակները, գնա ինձ մի շիշ սեք քամի՛ր, բե՛ր, տես, ամենալավիցը:

Բարդուիֆ—Մեջը ձու գցե՛մ:

Ֆայլսթաֆ—Չէ, բեր ինչպես կաւ: Չեմ ուզում իմ խմիչքին հալի սերմ
խառնվի:

Բարդուիֆ գնում է:

Ի՞նչ կա, ի՞նչ չկա:

Քվիֆլի—Սաղութուն. դալիս եմ ձեր հրամանաց մոտ տիկին Ֆորդից-
խեղճը ձեզ է նայում աչքերը ջուր:

Ֆայլսթաֆ—Աչքերը ջո՞ւր. չէ, շնորհակալ եմ. նրա ջրի մասին էլ խոսիլ
մի. այդ ջրից հերիք է, արդեն բավական ջրվեցի, փորս լիքը ջուր:

Քվիֆլի—Ախ, տեր աստոծ, էն խեղճ բարեսիրտ կնիկն ի՞նչ մեղք ունի:
Նա իր մարդոցը մի լավ, ոնց որ հարկավոր էր դաս տվեց դրա հմար:
Նրանք իրանց պաշտոնը սխալ էին հասկեցել:

Ֆայլսթաֆ—Ես էլ էի իմը սխալ հասկացել, քանի որ այդպես մի թեթե-
ցանցաւ կնկա խոսքով շարժվեցի:

Քվիֆլի—Ախ, տեր, հմի նա դրա համար ինքն է տրորվում, ընենց է ձենը
բցել, որ սիրտդ կճաքի որ տեսնես: Նրա մարդը էս առավոտ ֆորսի
է գնում: Շատ է ուզում, որ էս առավոտ ութից ինը նրա մոտը դաս:
Ես հենց հմի պտի պատասխանդ տանեմ: Նա քեզ անվնաս կպահի,
ես ինքս էլ եմ խոսք տալիս:

Ֆայլսթաֆ—Դե լավ, ես կգամ, այդպես էլ կասես իրան. մենակ ասա՛-
լավ մտածի թե մարդ ասածդ որքան փութիւր արարած է և դրանից
իմ անձնազոհութիւնս գնահատե:

Քվիֆլի—Լավ, ըզենց էլ կասեմ:

Ֆայլսթաֆ—Այդպես էլ ասա: Իննից տասը ասում ես՝:

Քվիֆլի—Ութից ինը:

Ֆայլսթաֆ—Լավ, գնա՛, չեմ ուշանալ:

Քվիֆլի—Ողջ ըլնեք:

Գնում է:

Ֆայլսթաֆ—Զարմանք բան, պարոն Բրուկից ոչ մի լուր: Խնդրել էր տանը
մնամ: Ես նրա փողին հավանեցի: Ահա ինքն էլ եկավ:

Մտնում է Ֆորդ:

Ֆորդ—Աստված օգնական, տեր:

Ֆայլսքաֆ—Հիմա, պարոն Բրուկ, գալիս եք իմանաք, թե ինչ պատահեց իմ ու տիկին Ֆորդի մեջ, չէ՞:

Ֆորդ—Իրավ է, սիրո Ջովն, դրա համար էլ եկա:

Ֆայլսքաֆ—Պարոն Բրուկ, ես ձեզանից ոչինչ ծածկելու չեմ, ուղիղ նշանակված ժամին նրա տանն էի:

Ֆորդ—Հետո՞, ինչպես անցավ ձեր տեսությունը:

Ֆայլսքաֆ—Շատ ողբալի կերպով, պարոն Բրուկ:

Ֆորդ—Ինչպես, մի՞թե փոխեց իր դիտավորությունը:

Ֆայլսքաֆ—Ո՛չ, պարոն Բրուկ, բայց էն սատկած պողավորը, նրա մարդը, պարոն Բրուկ, որ մշտական ահի մեջ է գտնվում նախանձիցը, մեկ էլ տեսնես ներս մտավ հենց ճիշտ մեր տեսության բոպին, նոր էինք գրկվել, համբուրվել, հավիտենական սեր երգվել և, այսպես ասած, մեր ներկայացումի նախերգանքը նոր էինք պրծել: Ետնիցն էլ մի ահագին երամ ընկերներ գցած, որոնց բարկությունը միջոցին հավաքել բերել էր, ինչ է իր տանը, այդ էր պակաս, կնկա սիրականին փնտրեն գտնեն:

Ֆորդ—Ի՞նչ, ձեր այնտեղ գտնված ժամանակ:

Ֆայլսքաֆ—Իմ այնտեղ գտնված ժամանակ:

Ֆորդ—Ձեզ էր փնտրում ու չէ՞ր գտնում:

Ֆայլսքաֆ—Բոլորը պիտի պատմեմ: Բարեբախտաբար մի տիկին, Փեֆ անուռով, ներս է պրծնում հանկարծ ու հայտնում է մեզ, որ Ֆորդը շատ մոտ է ու այս է գալիս է: Նա մի հնար մտածեց ու այն շվարած ու այլալված տիկին Ֆորդի հետ կոխեցին ինձ լվացքի կթոցը:

Ֆորդ—Ի՞նչ, լվացքի կթոցը՞:

Ֆայլսքաֆ—Արևս վկա, լվացքի կթոցը, խառնեցին ինձ կեղտոտ շապիկների, վարտիքների, հնացած գուլպաների, մուռտառ ջնջոցների հետ: Իմ արևը, պարոն Բրուկ, դորանից զգվելի գարշահոտություն երբեք մարդուս քթին չէ դիպած:

Ֆորդ—Եվ որքա՞ն ժամանակ մեջը մնացիք:

Ֆայլսքաֆ—Օ՛, կպատմեմ, պարոն Բրուկ, ինչ եմ քաշել այն կնկանը վատացնելու համար, ինչ է ձեզ լավություն անեմ: Երբ ես այդպես կոխված էի կթոցում, տիկնոջ կանչելով եկան Ֆորդի լիբր ծառաները, որ ինձ կեղտոտ լվացք անվանելով, տանեն Դաթչեթի դաշտը: Բարձրացրին ինձ ուսերի վերա ու հանկարծ դռանը մեջ այն նախանձոտ անզգամին, իրանց տիրոջը, պատահեցին, որը նրանցից մեկ երկուս հարցրեց, թե ի՞նչ կա կթոցում: Վախից դողս բռնեց, չիմի

Հիմա ինձ էդ խելքը կորցած անզգամը գտնի, բայց, նրան եղջյուրներ վիճակող ճակատադիրը ձեռքիցը բռնեց ու շթողեց դիպչիւ կալ, հետո գնաց սենյակները քրքրելու, իսկ ինձ տարին վաղցբի տեղ փրփրելու Բայց լավ մտիկ արեք, պարոն Բրուկ, թե հետո ինչ եղավ՝ ես երեք տեսակ մահու գողի մեջ էի՝ նախ սոսկալի երկյուղ ունեի, որ ինձ այն նախանձոտ պողպատի խաշնարածը կդտնի, ապա՛, որ նա ինձ բնախի խաղանական պողպատի պես բոլորը կկոխե կռթը ծալրին, դուխս ոտներին ծալած, և վերջապես, որ ես խուսիս տակին, հոտած ջնջոցներից քաշած թունդ արագի պես, իմ սեփական ճարպերիս մեջ կգտվեմ. մեկ մտածիր, մի մարդ իմ երիկամունքովս, մեկ մտածի՛ր, մի մարդ, որ շողիցը կարագի պես հալվում է, մի մարդ, որ անզաղար գոլորշիանալու ու ցնդելու մեջ է գտնվում: Մեծ հրաշք, որ ես շխեղվեցի: Եվ այդ բաղնիքի ամենավառ բոպկին, երբ ես համարյա ամբողջապես իմ ճարպերի միջին խաշվիկ էի հոլանդական խաշի պես, ինձ պցեցին Թամիսը, որ նրա հոսանքում կրակ դարձած սառչեմ. ասես պայտ լինեմ. մի մտածիր, այնպես բորբոքված, կարմրած, որ ջրի մեջ ֆշշոց էր լսվում. մի մտածիր, պարոն Բրուկ:

Ֆորդ—Իսկ եմ ասում, տեր, սրտանց ցավում եմ, որ դուք այդպես փորձանքի եք հանդիպել իմ պատճառովս: Ուրեմն իմ հաջողությունը կասկածելի է, անշուշտ սիրտ չեք անիլ կրկին անգամ նրա մոտը գնալու:

Ֆալլսթաֆ—Պարոն Բրուկ, ես ոչ միայն Թամիսի ջուրը, այլև էթնայի հրաբուխն էլ կընկնեմ ու հո չեմ կանգնիլ: Նրա մարդը այս առավոտ գնացել է թոշնորս և նա ինձ կրկին անգամ ժամանակ է նշանակել և ժամը որոշված է ութից ինը, պարոն Բրուկ:

Ֆորդ—Ութը անց է արդեն:

Ֆալլսթաֆ—Իրա՞վ: Ուրեմն գնացի: Երբ ժամանակ ունենաս եկ ինձ մոտ և ես կպատմեմ ինչպես կատարեցի գործս: Այդ գործը քեզ հաջողվելու է: Նա բռնն է: Մնաս բարով, նա բռնն է, պարոն Բրուկ: Պարոն Բրուկ, դու գեո Ֆորդի գլխին եղջյուրներ կհագցնես:

Գնում է:

Ֆորդ—Հըմ, հա՛, այս ի՞նչ երևույթ է: Երա՞ղ է. քնած եմ: Պարոն Ֆորդ, զարթի՛ր, պարոն Ֆորդ: Քո ամենալավ զգեստդ ծակվել է, սիրելի

Յորդ: Դե, հիմա գնա՛ որ պսակվիր. հիմա գնա՛ որ լվացքներ, կթոցներ պահիր: Լավ ես ցույց կտամ, թե ով եմ ես. էն հացկատակին կրոնեմ, նա իմ տանն է, ինձանից չի փախչիլ. էդ անկարելի է: Նա հո չէ կարող քսակի մեջ պահվել կամ տաքդեղամանը մտնել: Բայց չեմ թողնելու, որ նրա պահապան չար դեր նրան օգնե, անկարելի տեղեր էլ եմ փնտրելու: Թեև ես էլ չեմ կարող չլինել այն, ինչ որ եմ, բայց այն, ինչ որ ես ակամա եմ, ինձ կախեցնելու չէ. թե եղջրավոր եմ, որ կատաղեմ, կատաղությունս էլ եղջրավոր պիտի լինի:

Գնում է:

ԱՐԱՐ ՉՈՐՐՈՐԴ

Ա. Երևույր. մի փողոց:

Մտնում են տիկին Փեն, տիկին Քվիլի և Վիլիամ:

Տիկ. Փեն—Կարծում ես նա արդեն Յորդի տա՛նը կլինի:

Քվիլի—Հա, իմ արևը, նա հմի ընտեղ է, ընտեղ չընի էլ հմի կդա:

Համա ո՛նց է կատաղած ջուրը քցածներին հմար: Տիկին Յորդը շատ խնդրեց, որ հենց հմի գնաս:

Տիկ. Փեն—Հիմա կերթամ. մեկ էս պստիկ մարդուն դպրոց տանեմ, դամ: Տե՛ս, նրա վարժապետը ինքն է դալիս:

Մտնում է հայր Հուգ Իվենս:

Բարի ողջույն, հայր Հուգ, այսօր ուսում չկա՞ ինչ:

Իվենս—Ոչ. Սլենդեր վարպետը ասօր տղոցը արձակուրդ է էրե, օր էրթան խաղան իրենց համար:

Քվիլի—Աստոծ օրթնե. բարեսիրտ մարդ է:

Տիկ. Փեն—Հայր Հուգ, մարդս ասում է, տղես ոչինչ չէ սովորում իր գրքի միջից: Խնդրում եմ մի քանի բան հարցնեք քերականությունից:

Իվենս—էկե աշեմ, Վիլհիլմ, գլուխդ վեր բռնե, էկե:

Տիկ. Փեն—Եկ, տղա, գլուխդ բարձր պահի՛ր. պատասխանի՛ր վարժապետիդ, վախիլ մի՛:

Իվենս—Վիլհիլմ, անուն գոյականը քանի՞ թիվ ունի:

Վիլիամ—Երկու:

Քվիլի—Վայ, ես կարծում էի երեք: Բա ինչի՞ են ասում՝ Համագոյական երրորդություն:

Իվենս—Խելառ լեզուդ քեղի քաշե: Սիրունին ի՞նչ կըսեն, Վիլհիլմ:

Վերիամ—Գեղապաշտ:

Քվիֆլի—Գեղիտա՞նձ. գեղիտանձն է՞լ սիրուն բլնի:

Իվենս—Աս ի՞նչ դարտակ լիտտան կնիկ ես էղես Աղաչեմ կը մեմ բսա աշեմ վեմն ի՞նչ է, Վիլիհամ:

Վերիամ—Քար:

Իվենս—Քարն ի՞նչ է:

Վերիամ—Երկանք:

Իվենս—Ոչ, վեմ է. մտեհան շենես:

Վերիամ—Վեմ:

Իվենս—Տեսա՞ր, ապրի՛ս, շատ լավ է, Վիլիհամ: Անիկ ի՞նչ բան է, Վիլիհամ, ուրտից օր դիմորոշ հողը փոխ առնվի կը:

Վերիամ—Դիմորոշ հողը փոխ է առնվում գերանունից և հոլովվում է հետեյալ կերպով՝ եղակի ուղղական՝ սա, դա, նա:

Իվենս—Սա, դա, նա: Աղաչեմ կը լավ մտիկ էրա. սեռականը կըլլի՝ սորա: Լավ ինչը՞դ կըլլի բացատրական հոլովը:

Վերիամ—Բացատրականը՝ սովա:

Իվենս—Աղաչեմ կը միտքդ վրադ ըլլի. բացատրականը կըլլի սմանե, դմանե, նմանե:

Քվիֆլի—Մոտո դմակի նման է: Տո էդ իստակ միս ծախողի լեզու դառավ, իմ արեը:

Իվենս—Խելառ խելառ խոսիլդ թող, կնի՛կ: Գոչական հոլովը ինչըդ կըլլի, Վիլիհամ:

Վերիամ—Ո՞վ, կոչականը՝ ո՞վ: Եվ...

Իվենս—Լավ միտքդ պահե, Վիլիհամ, գոչական չիք: Եվըդ շաղկապ է:

Քվիֆլի—Շաղկապ է. է՛հ, էդ էլ վատ արմատ չէ:

Իվենս—Կնի՛կ, հերի՛ք է, բավական է:

Տիկ. Փեն—Դե լո՛ր:

Իվենս—Սեռական հոլով հոգնակիդ ինչը՞դ կըլլի, Վիլիհամ:

Վերիամ—Սիրական հոլո՞վ:

Իվենս—Հա:

Վերիամ—Սիրական՝ սոցա, դոցա, նոցա:

Քվիֆլի—Վա՛յ, ես բռնանամ: Սիրականի անունն է տալիս, ամո՞թ քեզ, տերտեր: Սկի մեկ էլ ըղենց խոսք շասես, տղա:

Իվենս—Մեյմ ամընչե՛, կնի՛կ:

Քվիֆլի—Սկի լավ չես անում, որ երեսին հիմիկուց ըղենց բաներ ես սովորեցնում: Ըղենց լեզու ծռելն ու սիրականների անուններ տալը ինքն իրան էլ կսավորի ժամանակը որ դա. ամո՞թ քեզ:

Իվենս—Քա կնիկ, լուսնոտա՞ր, ինչ էղար: Քու դոմիդ մեջ ի՞նչըդ կըրնըն հաւքի հոլովներ, եղակիներ, հոգնակիներ: Ալ քեզնեն խելառ կնիկ չեմ տեսն:

Տիկ. Փեն—Դե, սո՛ւ աբա վերջապես:

Իվենս—Հիմի մըմ էկե, Վիլիհամ, քանիմ դերանուններ հոլովե աշեմ:

Վիլիամ—Վայ, դերանունները մոռացել եմ:

Իվենս—Ոք, ոմն, իմն: Թե դուն քու ոքըդ, ոմնըդ ու իմնըդ մտեհան էնես, իմացած ըլլես էտիթիդ կարմրի պիտի: Լավ, հիմի գնա՛, գնա խաղա՛:

Տիկ. Փեն—Էլի ավել է իմանում, քան ես կարծում էի:

Իվենս—Լավ սուր միտք ունի, իշողութենն ալ գեշ չէ: Մնա՛ք բարով, տիկին Փեն:

Գնում է:

Տիկ. Փեն—Երթաք բարով, սիրելի հայր Հուգ: Գնա տո՛ւն, տղա: Եկ, գնա՛նք, շատ ենք ուշանում:

Գնում են:

Բ. Երևայք: Մի սենյակ Ֆորդի տանը:

Մտնում են՝ Ֆայլքաֆ և տիկին Ֆորդ:

Ֆայլքաֆ—Քո կսկիծդ, տիկին Ֆորդ, այնքան թունդ է, որ իմ հուզմունքն էլ է մոռացնում: Տեսնում եմ, որ դու ինձ հնազանդորեն սիրում ես և երդվում եմ պատասխանը ամենայն նրբությամբ պիտի տամ. ոչ միայն, տիկին Ֆորդ, ջերմեռանդորեն ծառայելով, այլև սիրո պաշտամունքի բոլոր ծեսերովը ու ձեակատարությամբ: Բայց հիմա բոլորովին ապահո՞ւ վ ես, որ մարդդ չէ գալու:

Տիկ. Ֆորդ—Նա թռչնի որս է գնացել, իմ քաղցրիկ սիրո Ջովն:

Տիկ. Փեն—(Դրսից):—Քուրիկ Ֆորդ, քուրիկ, քեզ հետ եմ:

Տիկ. Ֆորդ—Մտի՛ր սենյակը, սիրո Ջովն:

Ֆայլքաֆ գնում է:

Մտնում է տիկին Փեն:

Տիկ. Փեն—Ի՞նչ կա ինչ չկա, սիրելի քուրիկ, տանդ ո՞ւ վ կա քեզնից ջոկ:

Տիկ. Ֆորդ—Ոչ ոք, մենակ իմ մարդիկն են:

Տիկ. Փեն—Ճշմարի՞տ:

Տիկ. Ֆորդ—Իսկ եմ ասում: (Մի կողմ նրան): Բա՛րձր խոսիր:

Տիկ. Փեն—Ինչքան ուրախ եմ, որ մարդ չկա:

Տիկ. Ֆորդ—Ինչի՞:

Տիկ. Փեն—Մարդուզ գծությունը դարձյալ բռնել է: Նա այնտեղ այնպես է ձայնը զցիլ մարդուս հետ, այնպես է խայտառակում բոլոր ամուսնացածներին, այնպես է անիծում եվալի դատերց, ինչ կաղմվածքի էլ լինեն, ինքն իրան այնպես է ճակատին տալիս ու կանչում՝ «Դե դո՛ւրս բուսիր, դո՛ւրս բուսիր», որ ամենասոսկալի կատաղությունն էլ, որ կյանքումս տեսել եմ, դրա զեմ հեղություն ու համբերություն կարող է համարվել: Որքան ուրախ եմ, որ գեր ասպետդ այստեղ չէ:

Տիկ. Ֆորդ—Ինչպե՞ս, մի՞թե նրան էլ է հիշում:

Տիկ. Փեն—Մենակ նրա անունն է տալիս: Երգվում է, որ վերջերս իր փնտրած ժամանակը, նրան կթոցով դուրս են տարել: Հավատացնում է մարդուս, որ հիմա էլ այստեղ է և նրան ու մյուս բոլոր հրավիրվածներին որսիցն հետ է արել, ինչ է իր կատկածը կրկին քննության տակ զցիլ: Շատ ուրախ եմ, որ ասպետդ այստեղ չէ, թող հիմա իր հիմարությունը ինքը տեսնե:

Տիկ. Ֆորդ—Շա՞տ է նա մոտեցել, տիկին փեն:

Տիկ. Փեն—Շատ մոտ է. փողոցի ծայրին է հասել, հիմա կգա:

Տիկ. Ֆորդ—Վայն է եկել իմ գլխին. ասպետն այստեղ է:

Տիկ. Փեն—Ուրեմն դու բողբոջվին խայտառակվեցիր, իսկ նրան շանսատակ են անելու: Ի՞նչ կնիկ ևս եղել: Դո՛ւրս արա, դուրս: Գնա, լավ է խայտառակվես, քան սպանություն պատահի:

Տիկ. Ֆորդ—Ո՞ւր գնա: Ինչպես դուրս անեմ նրան: Մի՞թե դարձյալ կթոցի մեջը զցենք:

Վերադառնում է Ֆայլսքաֆ:

Ֆայլսքաֆ—Զէ: Էլ կթոցի մեջ չեմ մտնիլ: Զե՞մ կարող փախչել մինչև նրա գալը:

Տիկ. Փեն—Ախ, պարոն Ֆորդի երեք եղբայրներն էլ դռան առաջ պահապան են կանգնած ատրճանակները ձեռքերին, որ ոչ ոք չկարողանա դուրս գնա. թե չէ հայտնի բան է, կարելի էր փախչել նա չեկած: Բայց դուք այստեղ ի՞նչ գործ ունիք:

Ֆայլսքաֆ—Ինչ անեմ հիմա, ևս հնոցի ծխանը կմտնեմ:

Տիկ. Ֆորդ—Ախ, այնտեղ նրանք միշտ իրանց հրացանների ավելցումններն են դարտկում որսիցն հետո: Մտեք հնոցի բերանը:

Ֆայլսքաֆ—Որտե՞ղ է:

Տիկ. Յորդ—Ախ, ոչ. նա այնտեղ էլ կփնտրե. խոսք եմ տալիս: Չկա արկղ, սնդուկ, պարկ, դարակ, հոր, պահարան, որը նա հերթով չբերեր: Բոլոր այդ տեղերի ցուցակը գլխումն է պահում: Այս տանը մեջ չկա պահվելու տեղ:

Ֆայլսթաֆ—Ուրեմն կգնամ դուրս:

Տիկ. Փեհ—Թե ձեր իսկական կերպարանքովը դուրս գնաք, կսպանեն, սիրո Ջովն: Ուրիշ շորով պիտի փախչեք:

Տիկ. Յորդ—Բայց ի՞նչ շոր հագցնենք նրան:

Տիկ. Փեհ—Ախ, տեր աստված, ես ի՞նչ գիտեմ: Ոչ մեկ կնկա շոր նրան չէ կարող հարմարիլ՝ բոլորն էլ նեղ կգան, թե չէ ինչ դժվար բան էր որ. մի գլխակապ, մի քնթակալ, մի հատ էլ թաշկինակ ձեռքը կարող էր դուրս գնալ:

Ֆայլսթաֆ—Ախ, հրեշտակներս, մի բան մտածեցեք, լավ է շեղած շտեմ-նըված բան, քան փորձանք:

Տիկ. Յորդ—Սպասի՛ր, իմ աղախնիս մորթուրը, էն հաստ բրենթֆորդցին մի շրջազգեստ ունի վերևում:

Տիկ. Փեհ—Խոսք եմ տալիս, որ նրան կհարմարի՝ նա սրանից պակաս հաստ է ինչ, նրա գլխարկն ու գլխակապն էլ այնտեղ են: Բարձրացեք վերև, սիրո Ջովն:

Տիկ. Յորդ—Գնա վերև, զնա, սիրելի սիրո Ջովն, ես ու տիկին Փեհը մի լաթ կգտնենք գլխիդ համար:

Տիկ. Փեհ—Շուտ, շուտ, մենք հիմա կգանք ձեզ օգնենք հագնվելու, դեռ առաջ մեկ ձեր կապան հանեցեք:

Ֆայլսթաֆ գնում է:

Տիկ. Յորդ—Կուզենայի մարդս նրան այդ շորովը պատահեր: Նա այն պառավ բրենթֆորդցուն տեսնել չէ կարող: Նա երդվում է, որ այդ պառավը կախարդուհի վհուկ է, նրան իր դռնից ներս մտնելն արգելել է և ասում է, թե մեկ էլ այստեղ տեսնի, փայտով է դուրս անելու:

Տիկ. Փեհ—Աստված տա, նա մարդուդ փայտի տակն ընկնի: Սատանան էլ փայտը խաղացնե:

Տիկ. Յորդ—Մարդս իրա՞վ գալիս է:

Տիկ. Փեհ—Հանաք չեմ անում և անդադար կթոցի վրա է խոսքը, մարդ իմանա որտեղից է լուրը նրան հասել:

Տիկ. Յորդ—Լավ, մենք այդ էլ կիմանանք: Ես մարդոցս կհրամայեմ կթո-

ցը դարձաւ բերեն ու դռներ մեջ նրան հանդիպեն, ինչպես անցյալ անգամ:

Տիկ. Փեն—Բայց նա հիմա կգա, եկ մեկ ատաջ նրան այն բրենթֆորդցի վհուկին պես հազվեցնենք:

Տիկ. Ֆորդ—Գնամ մարդոցս ասեմ կթոցը ուր բերեն դնեն: Գնա՛՛ վերեւ, ես էլ հիմա գլխակապը կառնեմ կգամ:

Գնում է:

Տիկ. Փեն—Թող անառակ այդ լակոտին դաս լինի:

Այդպեսներին թող այսուհետ դաս լինի:

Այս առակով մենք ամենքին պիտ պարզենք,

Որ բերկրանքը համեստութեան չէ արդեւք.

Վատ չէ այն կինն, որ միշտ ուրախ է ու ժիր՝

Միայն անկարկաշ ջրբերիցը վախեցի՛ր:

Գնում է:

Տիկին Ֆորդ վերադառնում է երկու ծառաների հետ,

որոնք լվացի կրոցն են բերում:

Տիկ. Ֆորդ—Գնացեք բարձրացրեք կթոցը ուսերիդ, ինչպես այն անգամ:

Պարոնը դուռն է արդեն: Բն հրամայե, որ վար դնեք, իսկույն կատարեցեք: Շուտ արեք շուշանար:

Գնում է:

Ա. ծառան—Եկ, եկ բարձրացնենք:

Բ. ծառան—Աստված ոչ անե, որ էլի մին ասպետ միջին ըլնի:

Ա. ծառան—Աստծով էս անգամին նա մեջը չէ. կթոցը արճիճ լցվի ավելի թեթեւ կըլնի:

Մտնում են՝ Ֆորդ, Փեն, Շալո, Կայուս և ճայր Հուգ Իվենս:

Ֆորդ—Հալվ. բայց թե ճշմարիտ դուրս գա, պարոն Փեն, ի՞նչ միջոց ունեք պատիվս վերականգնելու: Դրեք ցած կթոցը, անդգամներ: Թող մեկը կնոջս կանչե գա: Որձակ կա կթոցում: Անդգամ կավատներ, բոլորդ

էլ մեկ խոսք, ու մեկ միտք եք, մեկ խելքի ու մեկ գործի եք ինձ դեմ: Բայց հիմա մենք այդ դեկին պիտի խայտառակենք: Կնիկ, եկ, քեզ հետ եմ: Եկ այստեղ, եկ: Նայի՛ր, տե՛ս, թե ինչ համեստ լվացք ես ուղարկում լվանալու:

Փեմ—Էլ չափն անցավ, պարոն Ֆորդ. էլ ձեր ազատ ման գալը վտանգավոր է: Զեղ պետք է կապած պահել:

Իվենս—Ալ ատիկ լուսնոտութեն է. ատիկ շան կատղելուն պես բան մէ:

Շալո—էնպես է, պարոն Ֆորդ, լավ չես անում. էնպես է:

Ֆորդ—Ես էլ եմ ասում էնպես է:

Վերադառնում է տիկին Ֆորդ:

Ապա մի եկ, տիկին Ֆորդ: Տիկին Ֆորդ, դու համեստ կնիկ, դգաստ կողակից, առաքինի արարած, մի հիմար, նախանձոտ մարդու կին ես: Կասկածս անհիմն է, այնպես չէ՞:

Տիկ. Ֆորդ—Երկինք վկա, անհիմն է, թե քո կասկածը իմ հավատարմության մասին է:

Ֆորդ—Լավ ասացիր. բաց ճակատ: Վերջդ բարի: Դո՛ւրս, լակոտ:

Քրքում է կրոցի լվացք:

Փեմ—Արդեն չափն անցկացրիր:

Տիկ. Ֆորդ—Զե՛ս ամաչում: Հանդի՛ստ թող լվացքը:

Ֆորդ—Հիմա պիտի գտնեմ քեզ:

Իվենս—Ադ քու էրածդ խելք չէ. կնկանդ շապիկ վարտիքը իտոր մեջեն հանե՛ս պիտի: Թող, մի՛ էնե:

Ֆորդ—Կթոցը շրջեցեք, ասում եմ:

Տիկ. Ֆորդ—Այ մարդ, ա՛յ մարդ...

Ֆորդ—Պարոն Փեմ, արեւ վկա, այս նույն կթոցովը երեկ մի մարդ են դուրս տարել իմ տնից. ինչո՞ւ այսօր էլ չէ կարող մեջը մտած լինել: Որ նա հիմա իմ տանն է գտնվում, այդ հաստատ. տեղեկությունս ճիշտ է, կասկածս հիմնավոր: Բոլոր լվացքը քրքրեցե՛ք, տակնուվրա արեք:

Տիկ. Ֆորդ—Թե դու դրա միջին մի մարդ գտնես, լվի պես ջարդիր, սպանի՛ր:

Փեմ—Այստեղ մարդ չկա:

Շալո—Կարգս Վկա, լաւ չես անում, պարոն Ֆորդ։ Էդ բանը քեզ պատիւ չէ բերելու։

Իվենս—Պարուն Ֆորդ, աղոթք էնես պիտի, չէ թե սրտիդ էրեակաութենովը խելիս։ Ատիկ նախանձոտութենի ալ էվելի է։

Ֆորդ—Հաւ, իմ փնտրածն այստեղ չէ։

Փեն—Նա ոչ մի տեղ էլ չէ. մենակ քո ուղեղիդ մեջն է։

Ֆորդ—Այս մեկ անգամ էլ օգնեցեր ինձ տունս հետադառնալ. թե կգտնվի փնտրածս, էլ ինձ ամենեկին միք խնայիլ։ Ինձ այնուհետեւ մեր սեղանի մշտական ծաղրածուն արեք։ Թող բոլորի մատին փաթաթոց դառնամ, թող ամենքն ասեն. «Այնպես նախանձոտ, ինչպես Ֆորդն է, որ փտած ընկղի միջին կնկա սիրականին էր փնտրում»։ Այս մեկ խնդիրս էլ կատարեցեր. մեկ անգամ էլ եկեր ինձ հետ փնտրոցի։

Տիկ. Ֆորդ—Եկ, տիկին Փեն, ցածիկ պառավ կնոջդ հետ, մարգս սենյակն է ուզում բարձրանալ։

Ֆորդ—Պառավ կնիկ. այդ ի՞նչ պառավ կնիկ է։

Տիկ. Ֆորդ—Դե, մեր աղախնոջ մորբուրն է Բրենթֆորդից։

Ֆորդ—Այն վհու՞մը, այն պառավը, այն ջաղո՞ւն. շարդիլեցի՞ նրան տունս մտնել, եկել է մի պատվեր կատարելու, այնպես չէ։ Մենք միամիտ մարդիկ ենք, մենք ի՞նչ ենք իմանում, թե վիճաբանելու անոնով ինչեր են այստեղ կատարվում։ Նա կախարդում է, հմայում է, գուշակում է, էլ ես ինչ իմանամ ինչ ուրիշ սատանալուցուններ է անում։ Այդ բոլորը մեր տարերքից դուրս է, մենք դրա մեջ իսկի ոչինչ չենք հասկանում։ Յա՛ժ եկ, ջաղու պառավ, ցա՛ժ եկ, բոշա, ասում եմ, ցա՛ժ եկ։

Տիկ. Ֆորդ—Ախ, ոչ, սիրելիս։ Սիրելի պարոններ, միք թողնիլ, որ նա պառավ կնկանը ծեծի։

Վերադառնում է Ֆայլքաֆ կեռջ շոր հագած և տիկին Փեն։

Տիկ. Փեն—Եկ, գավազա մայրիկ, եկ, ձեռքդ տուր։

Ֆորդ—Եկ, գավազա՛, ես քեզ գավազան եմ ուտեցնելու։

Մեծում է։

Դո՛ւրս, վհու՛կ, դո՛ւրս, շար բու, դո՛ւրս, գարշահոտ կուզ, քաֆթառ, դո՛ւրս, դո՛ւրս։ Ես քեզ ցույց կտամ հմայել ու բախտ գուշակել։

Ֆայլքաֆ գնում է։

Տիկ. Փեն—Չե՞ք ամաչում. խեղճ պառավ կնկանը մեռցրիք ծեծելով:

Տիկ. Յորդ—Եվ շատ քիչ է մնում, որ բանը այդտեղ հասցնե: Այդ քեզ շատ մեծ պատիվ կրերե, չէ՞:

Յորդ—Սատկի այդ պառավը:

Իվենս—Ինչ ըսեմ, ես ալ այ հիմի նոր հավատացի օր ադ պառավը ջատու է: Չեմ սիրե, օր պառավ կնկտիք միրուք ունենան: Ատ կնկանը դնչին աղլուխի տկիթիեն գիտես թե միրուքըմ տեսա:

Յորդ—Եկեք գնանք, պարոններ. խնդրում եմ եկեք: Գոնե տեսեք, թե ինչու է իմ նախանձս պրծնելու: Թե իմ հոտառությունս սխալ դուրս եկավ, էլ երբեք հաշոցիս միք հավատալ:

Փեն—Դե լավ, եկեք այս անգամ էլ մի փոքր նրա կամքը կատարենք: Գնանք, պարոններ:

Փեն, Յորդ, Շալս և Իվենս գնում են:

Տիկ. Փեն—Իրավ, որ նրան ողորմելի կերպով ծեծեց:

Տիկ. Յորդ—Շատ սխալ ես, իմ կարծիքով ամենաանողորմ կերպով ծեծեց:

Տիկ. Փեն—Այդ փայտը այսուհետև օծված պիտի համարվի ու պիտի արժանանա եկեղեցու սեղանին կախվելու: Նա մի առաքինի գործ է կատարել:

Տիկ. Յորդ—Ի՞նչ ես կարծում, կարո՞ղ ենք այլևս արդարացի ու մաքուր խղճով մեր ռիսառությունը շարունակենք:

Տիկ. Փեն—Շռայլության դիվահարությունից նրան, հուսով եմ, բոլորովին մաքրեցինք: Թե դեռ նրա հոգուն ամբողջապես տիրած չէ, դրժվար թե նա այլևս փորձ անե մեզ դեպի շարը ղեկավարելու:

Տիկ. Յորդ—Արդյոք չպատմե՞նք մեր մարդոց, թե ինչ ծառայություն ենք նրան արել:

Տիկ. Փեն—Հա, անպատճառ. ինչ ուզում է լինի, պետք է պատմել: Գոնե քո մարդուդ գլխիցը գժությունը քերել հանելու համար պետք է հայտնել: Թե սիրտ անես խեղճ անառակ ասպետին կրկին տանջելու, մենք պիտի այս անգամ նրանց հետ միասին գործենք:

Տիկ. Յորդ—Նրանք կուզենան նորան հրապարակորեն խայտառակեն և ես կարծում եմ մեր խաղը կատարյալ չէ կարող ճանաչվել մինչև նա հրապարակավ չխայտառակվի:

Տիկ. Փեն—Շուտ արա, ուրեմն, դիր երկաթը սալին, քանի որ դեռ կարմիր է:

Գնում են:

Գ. Երևույր. «Մեկկապի» պաշտոնում մի սենյակ:
Մտնում են պաշտոնապետը և Բարդուխ:

Բարդուխ—Տեր, գերմանացիքը ձեր ձիաններից երեքն են ուզում: Ինքք
դուքսը էզուց պալատն է գալու. ուզում են զնան գիմալորեն:

Պաշտոնապետը—էդ ի՞նչ դուքս է, որ բռնեց ծածուկ է գալիս: Ես նրա
մասին բան չեմ լսած պալատում: Ես ինքս եմ էդ մարդոցը հետ խո-
սելու: Անգլերեն հո խոսում են:

Բարդուխ—Խոսում են: Գնամ կանչեմ դան:

Պաշտոնապետը—Ձիաններ ես նրանց կտամ, մենակ նրանք ուզում են
ինձ տղեն: Ես նրանց պլոկելու եմ: Նրանք ողջ շարաթը տանս
մեջ հրամաններ էին տալիս. բոլոր հյուրերիս նրանց համար հետ եմ
համարել: Հմի ուզում են զնան, լավ. ես նրանց պլոկելու եմ: Արի
զնանք:

Գնում են:

Գ. Երևույր. մի սենյակ Ֆորդի տանը:

Մտնում են՝ Փեն, Ֆորդ, տիկին Փեն, տիկին Ֆորդ
և հայր Հուգ Իվենս:

Իվենս—Ատիկ շատ մենծ, շտեմնված առարկինութեն մէ կնկանըմ համար:

Փեն—Եվ այդ երկու նամակներն էլ նա միաժամանակ ուղարկել էր:

Տիկ. Փեն—Միևնույն քառորդ ժամումը:

Ֆորդ—Կնիկ, ների՛ր ինձ: Ուղածրդ արա՛ աշտուհետ:

Ավելի շուտ արևը ցուրտ կանվանեմ,

Քան քեզ դատարկ: Հաստատ կանգուն քո պատվիդ

Հավատացող դարձա և ես աշտուհետ

Անհավատըս:

Փեն—Լավ է, լավ է. մի՛ խոսիլ.

Քո գովելդ էլ, ստորանալդ էլ շափ շունեն,

Ինչպես և քո նեղելըդ:

Եկ, լավ է գործն առաջ տանենք. թող տիկնայք

Մեկ անգամ էլ հրապարակավ խաղ սարքեն

Եվ թող կանչեն մեր անառակ ծերուկին,

Որ նրան բռնենք ու արժանի պատիժ տանք:

Ֆորդ—Սրանց առաջարկածը ամենահարմարն է:

Փեհ—Ի՞նչ. նրան պատվիրեն կես գիշերին անտա՞ն գա:

է՛հ, թողեք, նա չի գալ:

Իվենս—Անոր ջուրն են ցրկե կըսեք ու պառավ կնկանըմ տեղ օղորմելի կերպով դմփել են: Իմ խելքովս մըյմ վախը անոր սիրտն է ընկե, ալ հեշ չի գա: Ալ հիմի անոր միսը լավ կակղած կըլլի, գեշ-գեշ ցանկութեններն ալ մեջեն թռել գնացել են:

Փեհ—Ես էլ եմ ալդպես կարծում:

Տիկ. Ֆորդ—Դուք մտածեցեք, թե ինչ անենք, երբոր գա,

Մենք երկուսըս նորա գալը կըհոգանք:

Տիկ. Փեհ—Հինավուրց վեպն ասում է՝ Հերն որսորդը,

Որ շատ առաջ մեր անտառի պահակն էր,

Ջրմռան խաղաղ գիշերները գալիս է,

Մեծ եղջրավոր եղջյուրի կերպ ընդունած,

Թափառում է կաղնու շուրջը, ծառը գետին է գըցում,

Եղջյուրներին հըմայում է, նրանց կաթն արյուն դարձընում

Ու սոսկալի ձայն է հանում շըղթալի:

Անշուշտ դուք այդ ոգու մասին լըսած եք:

Մեր նախնիքը սընահավատ պարզ սրտով

Հնդունել են Հերն որսորդի այդ վեպը

Իրողություն ու մեղ էլ են ավանդել:

Փեհ—Հա, ինչպես չէ. վախեցողն էլ պակաս չէ,

Որ այդ կաղնուն սիրտ չէ անում մոտենա:

Լավ. ի՞նչ կա որ:

Տիկ. Ֆորդ—Նախագիծըս լըսեցե՛ք.

Այն կաղնուն մոտ թող մեղ Ֆայլսթաֆն ըսպասե,

Եղջյուրն հագած այն որսորդի ղգեստով:

Փեհ—Լավ, դիցուք թե հավատացի, որ եկավ,

Ջգեստավորված եկավ կանգնեց ձեր առաջ.

Ի՞նչ պիտ անեք, ի՞նչ է հետո ձեր միտքը:

Տիկ. Փեհ—Այդ էլ արդեն մտածված է առաջուց՝

Պիտ Աննիկըս ու իմ փոքրիկ որդյակը

Եվ երեք-չորս նրանց հասակի մանուկներ

Թզուկներ դառնան ու ոգիներ կանաչ-ճերմակ շորերով:

Գլուխներին էլ սաղավարտներ վառ մոմով,

Իսկ ձեռքերին ճըռաններ: Եվ հանկարծ,

Երբ մենք նոր ենք Ֆայլսթաֆին հետ տեսնըվել,

Ամբողջ խումբը հարձակվում է նրա վերա
հառըն երգով: Այդ որ տեսնենք, երկուսն
Պիտի փախչենք իրրի թի մեծ երկյուղից:
Հետո թող նրանք, նորա շուրջը պար բռնած,
Ոգիների պես այս սրբազան կըսմբթեն ասպետին
Ու հարցընեն, թի ինչպիս է հանդրդնում
Ոգիների այս ժամուն գալ
Այդ պիղծ շորով:

Տիկ. Ֆորդ—Մինչև ուղիղ խոսելը
Ոգիները թող նրան ճըմլեն, կըսմբթեն,
Դադեն իրանց մոմերով:

Տիկ. Փեն—Եվ իսկույն
Մենք էլ կզանք, եղջուրները կըհանենք
Հետո կըծաղրենք նրան վինձորում:

Ֆորդ—Մանկանցը

Պետք է շատ լավ վարժեցրնել, լավ դուրս գա:
Իվենս—Ես խրատ կուտամ ինչպես իրենց բռնեն ու ինքս ալ խելառ
Օհանիմ շոր կհագնիմ, օր ասպետին ես ալ լավըմ դադեմ:

Ֆորդ—Շատ լավ է դուրս գալու. դնամ դիմակները գնեմ:

Տիկ. Փեն—Աննաս կըլնի ոգիների թագուհի
Ու զարդարուն ճերմակ քղզուս կըհագնի:

Փեն—Գնամ արբեշում նորան առնեմ:

Մի կողմ:

Նույն ժամուն

Սլենդերը նրան թող փախցընե գեպ իթոն.

Գնա պսակվի: Մարդ ուղարկեք Ֆայլսթաֆին:

Ֆորդ—Մի անգամ էլ կերթամ նրա մոտ իրրի Բրուկ՝

Ինձ ամեն բան նա կըպատմե: Նա կըղա:

Տիկ. Ֆորդ—Միք վախենալ. բերեք միայն ոգիների շորացուր և մնացյալ
զարդերը:

Իվենս—Լավ կըլլի, եկեք ազգայն ա էնենք: Ադիկ զարմանալի հենեք կըլլի,
շատ մենծ սատանկություն:

Փեն, Ֆորդ և Իվենս զնում են:

Տիկ. Փեհ—Գնա՛, տիկին Յորդ, ուղարկի՛ր տիկին Քվիբլուն Ֆայլսթաֆի մոտն, իմանա:

Տիկին Յորդ գնում է:

Գնամ դոկտորիս: Մենակ նա է ընտրելիս:
Նորանից ջոկ Աննին ոչ ոք պիտ չառնէ:
Թեև Սլենդեր կայքեր ունի, բայց էշ է.
Մարդըս նրան է ամենքից շատ հավանում:
Բժիշկն հարուստ է և պալատում ընդունված.
Նրան պիտ երթա կամ ոչ ոքի իմ Աննան,
Քսան հազար էլ փեսացուներ եթե գան:

Գնում է:

Ե. Երևայր. մի սենյակ «Մեկակապի» պանդոկում:

Մտնում են՝ պանդոկապետը և Սիմփլ:

Պանդոկապետը—Ի՞նչ է պիտք, գեղացի: Ի՞նչ ունիս, հաստագութիս.
Դե ձե՛ն հանիր, դո՛ւրս տուր, ճառարանի՛ր. բայց կարճ, արագ ու
ձիշտ, դե շուտ:

Սիմփլ—Ախ, տեր աստոծ, դալիս եմ մենակ սիրո Ջովն Ֆայլսթաֆի հետ
խոսնմ պարոն Սլենդերից նրա առակայի վրով:

Պանդոկապետը—էս քեզ նրա սենյակը, նրա տունը, նրա բերդը, նրա կո-
ղինքը, նրա տեղաշորը, չորս պատին էլ անառակ որդու առակը նիբ-
նոր քաշված: Գնա դուռը զա՛րկ ու կանչի՛ր. նա պատասխանդ կտա
մարդաճարակի եղանակով: Դուռը զարկ, ասում եմ:

Սիմփլ—Մին պառավ կնիկ, մին հաստ կնիկ է նրա մոտը գնացել ու սեն-
յակն է մտել: Ես ստեղ կսպասեմ մինչև նա ցած գա: Իսկն ասած,
ես նրա հետ եմ խոսելու:

Պանդոկապետը—Ի՞նչ. հաստ կնի՞կ: Կարող է, ով իմանա, ասպետս թա-
լանվիլ: Ինքս նրան կկանչեմ: Գոմշի ասպետ, գոմշի սիրո Ջովն,
խոսի՛ր, տրաքեցրու, դարտկիր ռազմական թոքերդ. էստեղ չե՛ս:
Քո պանդոկապետդ է քեզ հարցնում, քո Եփեսցիդ:

Ֆայլսթաֆ (վերեփց)—Ի՞նչ կա, իմ պանդոկապետ:

Պանդոկապետը—Ստեղ մի բոշա թաթար է եկել, քո հաստ կնկանդ իջնե-
լուն է սպասում: Ասա ցած գա, իմ Աժդահակ, ասա ցած գա, իմ

սենյակները պատվաւոր են ու անարատ: Ամոթ է, էդ ի՞նչ գաղտնի տեսութուններ են: Ամոթ է:

Ֆայլսրաֆ գալիս է:

Ֆայլսրաֆ—էնպես է, իմ սիրելի պանդոկապետ, մի պառավ հաստ կնիկ եկել էր, դնաց:

Սիմփլ—Ներեցեք, տեր, դա էն իմաստուն կնիկը չէ՞ր, էն բրենթֆորդցին:

Ֆայլսրաֆ—Հայտնի բան է, նա էր, խելքի տուպրակ, բայց քեզ ի՞նչ:

Սիմփլ—Իմ տերը, պարոն Սլենդերը ինձ նրա մոտն բղարկեց, փողոցով անցնելն էր տեսել, բղարկեց իմանամ, որ մի աղա կա նիմ անվաւոր, տիրոջս ժամացույցի շղթան էր թոցրել. էն շղթան մոտին պահած ունի՞ կամ թե չէ:

Ֆայլսրաֆ—Ու էն պառավ կնիկա հետ դրա մասին խոսել եմ:

Սիմփլ—Ի՞նչ է ասում, հարցնելն ամոթ չընի:

Ֆայլսրաֆ—էհ, ի՞նչ պտի ասե. ասում է՝ էն միկնույն մարդը, որ պարոն Սլենդերի շղթան թոցրել է, միկնույն ժամանակ պարոն Սլենդերին իր շղթայիցն է զրկել:

Սիմփլ—Կուղենայի ինքս խոսեի էն կնիկա հետ, ես էլի ուրուշ բաներ էլ պտի հարցնեի:

Ֆայլսրաֆ—Ի՞նչ բաներ, ասա տեսնեմ:

Պանդոկապետը—Հա, մի երկարացնի:

Սիմփլ—էդ ես ձեզ չեմ կարա ասեմ. էդ ծածկվելու չէ:

Ֆայլսրաֆ—Մածկի՛ր, թե չէ սաղ չես մնալ:

Սիմփլ—էդ մենակ օրիվորդ Աննա Փեճին հմար էր՝ ուզում էի իմանայի, տիրոջս բախտը նա՞ է, թե նա չէ, նրան տերս կառնի՞ կամ թե չէ չի առնի:

Ֆայլսրաֆ—էդ է. էդ է նրա բախտը:

Սիմփլ—Ինչը՞ որ:

Ֆայլսրաֆ—Որ տերդ նրան կառնի, կամ թե չէ չի առնի: Գնա ասա՝ էն պառավը ինձ էդ գաղտնիքը հավատացել էր:

Սիմփլ—Կարամ հենց բռնեց ուղիղ ասե՞մ:

Ֆայլսրաֆ—Հա, տղա, մինչև անգամ դրանից էլ ուղիղ կարաս ասես:

Սիմփլ—Շնորհակալ եմ ձեր հրամանոց, էդ լուրը տիրոջս կուրախացնի:

Գնում է:

Պանդոկապետը—Գրագետ ես, սիրո Զովն, գրագետ ես: Իրա՞վ մոտդ իմաստուն կնիկ է եկած եղել:

Յայլսթաֆ—Հա, ինչպես չէ, իմ պանդոկապետ, մեկը եկավ ու ինձ ավելի խելք սովորեցրեց, քան ես ամբողջ կյանքումս սովորել էի: Եվ դրա համար ես ոչինչ չվճարեցի, դեռ մինչև անգամ համ դասն առի, համ էլ վարձն ինքս ստացա:

Մտնում է Բարդոլֆ:

Բարդոլֆ—Ախ, տեր աստոծ, շորս կողմդ էլ, ուր նայես փճութուն է, մենակ փճութուն:

Պանդոկապետը—Զիանքս ո՞ւր են, լավ բան եմ ուզում լսեմ նրանց մասին, լակոտ:

Բարդոլֆ—Վեր են կացել փախել են էն փճերին հետ: Հենց նոր էի դռնից դուրս եկել՝ ինձ բռնեցին ցած գցեցին գավալից աղբի փոսը, ձիանքը քշեցին ու կորան: էն երեք գերմանացի սատանաներին պես, ասես երեք դոկտոր Ֆաուստոսներ ըլնեին:

Պանդոկապետը—Նրանք դրսին դիմավորելու են գնացել, անդգամ: Հենց իսկույն փախցնելու մասին ես խոսում: Գերմանացիք արդար մարդիկ են:

Մտնում է հայր Հուգ Խլենս:

Խլենս—Իմ պանդոկապետս որտե՞ղ է:

Պանդոկապետը—Ի՞նչ կա, հայր Հուգ:

Խլենս—Ունիմ-չունիմդ լավ պահե: Բարեկամիս մեկը քաղաք էր գնացե, կրսե կը թե անտեղ երեք գերմանացի փճեր են էկե, երեք օրինավուներ գողեր ու Ռիդինգի, Մեյդնհիդի, Քոլբրուքի բոլոր պանդոկապետներուն խարեր, անոնց ձիանքն ու փողերը առեր փախեր են: Ատիկ ես քեզի բարիդ ցանկալով կրսեմ: Տե՛ս, դուն խելացի ես, սատանկութուններ ու հենեքպաղտեթյուններ ալ սիրես կը, մեղք ես, աշե, քու գլխուդ ալ փորձանքըմ չբերեն: Մնաս բարով:

Գնում է:

Մտնում է ղոկտոր Կայուս:

Կայուս—Ո՞ւր է իմ hôte de la Jarretière?

Պանդոկապետը—էստեղ եմ, պարոն դոկտոր, խոռվության ու երկասյրի հուսահատության մեջ:

Վայցում—Շեմ քիտեր ատիկա ինչ բան է: Փայզ մարդիկ հկալ ինչի բան,
թու մենդ preparation-ի մեջ ես due de ժերմանի ամար, իմ արե,
due շի կա, օր պիտոր քա. պալատ փան շեն քիտեր due-ի ամար:
Ատիկա փարի սիրտով կրահմ:

Գնում է:

Պաճղոկապետը—Հիմա ոռնա՝ ու դոռա՝, անդգամ, գնա՝: Օգնի՛ր ինձ, իմ
տասկետ: Տունս քանդվեց: Փախի՛ր, կորիր, ոռնա՝ ու դոռա՝, անդգամ:
Տունս քանդվեց:

Պաճղոկապետը և Բարդուղի գնում են:

Ֆայլսրաֆ—Կուղենայի բոլոր աշխարհ խարված իններ, որովհետե ինքս
էլ եմ խարված ես դորանից ջոկ, ծեծ կերած: Եթե պալատի ահանջն
ընկներ իմ քաշած ալլակերպություններս, կերպարանափոխություն-
ներս, իմ դավելս ու տաշվելը, իմ ճարպերս կաթ կաթ դուրս էին
հալվեցնելու ինձանից ձկնորսի կոշիկ հղելու: Գրադ կգամ, որ նրանք
ինձ էնքան էին տանջելու իրանց կծու ծաղրերովը, մինչև որ ես փու-
որ դրած տանձի պես թռչնեի: Աստղս երեսը դարձրեց ինձանից իմ
սուտ երգումներիցս հետո: Ըշմարիտ, թե շունչս աղոթք կարգալու
բավեր, ես դեռ կբավի:

Մտնում է տիկին Քվիլի:

Ի՞նչ կա, որտեղի՞ց ես գալիս:

Քվիլի—Իմ արեր, երկսի կողմիցն էլ:

Ֆայլսրաֆ—Գրողը տանի մեկի կողմը և նրա տատը մյուսի կողմը: Էն
ժամանակ երկու կողմերն էլ իրանց տեղերը կընկնեն: Ես նրանց հա-
մար ավելի եմ ցավ քաշել, ավելի, քան մարդկային խաբխույ, ան-
հաստատ կազմվածքը կարող է դիմանալ:

Վիլի—Կարծում ես նրանք ցավ չե՞ն քաշել: Հա, իմ արեր, նամանա-
վանդ էն մեկը, էն տիկին Ֆորդը, էն խեղճ բարեսիրտ կնիկը, ընենց
ծեծ է կերել, որ մսերը սե ու կապուտ են դաղվել, սկի սփալտուցք
չես կարա գտնի մարմնին վրա:

Ֆայլսրաֆ—Ինչ ես խոսում սեի ու կապտի մասին. իմ կերած ծեծս ծիա-
ծանի բոլոր գույներն էլ ուներ և բացի դրանից քիչ էր մնում ինձ
բռնեին ու փակեին: Մենակ պառավ կնիկ ձևանալու շնորհքս էր, որ
ինձ փրկեց, թե չէ հիմա էն անդգամ ոստիկանը ծակն էր ինձ կոխել,
էն շան ծակը, որտեղ վհուկներին են նստեցնում:

Քվիֆլի—Ես պտի ձեր հրամանոց սենյակը դամ հետդ խոսեմ: Դու պտի
 իմանաս բանն ընչումն է ու ես էլ քեզ խոսք եմ տալիս, որ սրտիդ
 ուզածն ըլնի: Ստեղ մին գիր կա, նրա մեջին ամեն բան գրված է,
 կարդա՛, կտեսնես: Ախ, սրտիս կտորտանքը, ձեզ իրար մոտկացնելն
 ինչքամ դժար է եղել. մին չեւով, օր աջողացնելի: Ձեզնից մեկի-
 մեղքն անպատճառ շատ է, որ բանն ըտենց ձախլիկ է գնում:
 Ֆայլսթաֆ—Լավ. զնանք վերև, իմ սենյակը:

Գնում են:

2. Երևոյք. Մի այլ սենյակ «Մեկակապի» պանդոկում:
 Մտնում են՝ Ֆինտոն և պանդոկապետը:

Պանդոկապետը—Խոսիլ մի՛, պարոն Ֆինտոն, քեֆս վրաս չէ, սկի լսելու
 սիրտ չունեմ:

Ֆինտոն—Չէ, պիտ լըսես ու պիտ օգնես իմ գործիս.

Քեզ աղնիվ խոսք՝ վրնասներդ էլ կըծածկեմ

եվ դրանից ջոկ հարյուր ոսկի կըստանաս:

Պանդոկապետը—Դե լավ. խոսիլ լսեմ, պարոն Ֆինտոն, մեկ բան հաս-
 տատ, որ դիտավորությունդ մարդ չի իմանալ իմ բերնից:

Ֆինտոն—Քանի անգամ դու ինձանից լըսած ես,

Որ ես քաղցրիկ Աննա Փեճին սիրում եմ

Ու փոխադարձ նորա սերն եմ վայելում:

Եվ այդպիսով նորա սըրտի ընտրելին

Մենակ ես եմ: Այժմ ինձ նամակ է գըրել

Որ թե կարդաս, պիտ զարմանաս: Նորա մեջ

Մի ծաղրական խաղի մասին է խոսվում,

Որ իմ գործիս սերտ կապված է, չի զատվիլ.

Քեզ երկուսն էլ պիտ բացատրեմ: Գեր Ֆայլսթաֆ

Ավագ դերն է կատարելու նորա մեջ:

Կարդա՛ խաղի ծրագիրը: Մեկ լավ տես՝

Կեսգիշերին պիտի Հերնի կաղնու մոտ

Աննան դառնա ոգիների թագուհի.

Այժմ պիտ տեսնես ինչի համար: Այդ շորով

Սլենդերի հետ, հայրը այդպես է ուզում,

Ներկայացման ամենաթունդ միջոցին,

Պիտի փախչի դեպի Իթոն և իսկույն

Պիտ պըսակովի. հոժարություն տվել է,
Այժմ լավ լսիր.

Այդ պըսակին հակառակ է նրա մայրը
Եվ պնդում է, որ նրան Կայուն գոկտորը
Նույնպես զաղտնի վարպետութեամբ փախցընե
— Երբ ամենքը դեռ խաղովն են ըզրազված—

Որ մատուտում նրանց սպասող քահանան
Պըսակն անեւ Նաե մորը ծըրազրին,
Նա համաձայն ձեանալով գոկտորին
Խոսք է տվելու Ահա գործի բուն միտքը՝
Հայրն ուզում է, որ նա ճերմակ հագնվի,
Որ Սլենդերը, երբոր հասնի իր ժամը,
Նրան մոտենա, ձեռքից բրնձե ու տանի
Եվ նա էլ գնաւ Մինչդեռ մայրը ուզում է,
Որպեսզի նրան գոկտորն իսկույն ճանաչե,
Որովհետեւ դիմաւորվ են լինելու.

Նորա շորը լինի կանաչ ու շքեղ
Եվ փնջերով առատապես զարդարված:
Եվ գոկտորը, երբոր հարմար ժամ զըտնի,
Պիտի նորա ձեռքը սըղմեւ Աննիկն էլ

Այդ նշանով խոստացել է հետեւի:

Պանդոկապետը—Այժմ ուզում ես մորը խարե, թե՛ հորը:
Ֆինտոն—Երկուսին էլ՝ նա ինձ հետ է փախչելու:

Հիմա պետք է մի քահանա մեզ զըտնես
Եվ, կեսգիշերն անցածին պես, ուղարկես,
Որ մատուտում մեզ երկուսիս պըսակե՝
Շաղկապելով մեր սըրտերը հավիտյան:

Պանդոկապետը—Լավ. գործդ տե՛ս, ես քահանա կըճարեմ.

Դու հարսը բեր, չի ուշանալ քահանան:

Ֆինտոն—Ամբողջ կյանքըս բեզ պարտական կըմնամ
Եվ բացի այդ վարձդ էլ իսկույն կըստանաս:

Դեռում են:

ԱՐԱՐ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Ա. Երևույր. Մի սենյակ «Մեկակապի» պանդոկում:

Մտնում են Ֆայլսթաֆ և տիկին Քվիֆլի:

Ֆայլսթաֆ—*Խնդրեմ բավական է. վերջ տուր դարտակ դարտակ խոսելուդ: Գնա՛ խոսքս խոսք է: Այս արդեն երրորդ անգամն է. հույս ունեմ, որ կենտ թիվը բախտ պիտի բերե: Գնա՛, ասում են կենտը սուրբ թիվ է թե՛ ծննդյան, թե՛ բախտի և թե՛ մահվան դեպքերում: Գնա՛: Քվիֆլի*—*Ես քեզ հմար շղթա կճարեմ ու ինչ որ կարենամ կանեմ՝ մին ջուխտ եղջուր էլ ձեռք կբերեմ:*

Ֆայլսթաֆ—*Ասում եմ գնա՛, ժամանակը անց է կենում:*

Տիկին Քվիֆլի գնում է:

Գլուխդ վեր բռնի՛ր ու քեզ արժանավոր կերպով պահիր:

Մտնում է Ֆորդ:

Ի՞նչ կա, պարոն Բրուկ: Պարոն Բրուկ, գործս վերջապես հաջողվելու է այս գիշեր, կամ երբեք: Մենակ կեսգիշերին անպատճառ անտառում Հենրի կաղնուն մոտը գտնվիս. հրաշքներ ես տեսնելու:

Ֆորդ—*Երեկ նրա մոտ չէի՞ք գնացել: Չէ՞ որ ասում էիք ժամադիր եք:*

Ֆայլսթաֆ—*Գնացի մոտը, պարոն Բրուկ, մի խեղճ ծերուկի պես, ինչպես տեսնում եք, և վերադարձա, պարոն Բրուկ, խեղճ պառավ կնկա տես: Այդ լիրբ անզգամ Ֆորդը, նրա մարդը, ամենանենգավոր դիվային նախանձով է բռնված, պարոն Բրուկ, դեռ ոչ մեկ մարդու ուղեղ այդպես դիվահարված չէ եղած: Լսեցեք միայն՝ նա ինձ ամենասոսկալի կերպով ծեծեց, որովհետև պառավ կնկա կերպ էի ընդունել. տղամարդու կերպարանքով, պարոն Բրուկ, ես ոչ հսկա Գողթաթիցն եմ վախենում, ոչ էլ նրա գերանից, որովհետև ես գիտեմ մարդուս կյանքը թելից էլ բարակ է: Ես շտապում եմ, գնանք ինձ հետ, ինձ մի փոքր ճանապարհ դրեք՝ ես ձեզ ամեն բան կպատմեմ, պարոն Բրուկ: Դեռ իմ սագեր փետրահան արած, ուսումնարանից փախած ու տանտուտիկ ման բերած հասակիցս ի վեր մոռացել էի ծեծն ինչ է. հիմա տես: Գնանք, զարմանալի բաներ եմ պատմելու այդ անզգամ Ֆորդի մասին. բայց այս գիշեր ոխս հանելու եմ ու նրա կնկանը ձեռքդ եմ*

հանձնելու, Եկ զնանք, զարմանալի բաներ են կատարվելու, պարոն
Բրուկ, զնանք:

Գնում են:

Ր. Երևույթ. Վիեննոյի աճառար:

Մտնում են Փեն, Շալո և Սլենդեր:

Փեն—Եկե՛ք, եկե՛ք պալատի փորվածքներից մտիկ տանք մինչև մեր սգի-
ների լույսերը երևան: Աղջկանս մտքիցդ չհանես, որդյակ Սլենդեր:
Սլենդեր—Հա՛, իմ արեը, ես նրա հետ խոսել եմ դրա մասին՝ մենք մին
խոսք ենք մտածել, նրանով ենք իրար ճանաչելու: Ես պիտի զնամ
սիպտակ շորավորին մոտենամ ու կանչեմ. «Սլիկ», նա էլ պիտ առն
«Պլիկ» ու մենք իսկույն եկե՛ք իրար ճանաչելու ենք:

Շալո—էդ շատ լավ է. մենակ ինչների՞դ է պետք էդ Սլիպլին, քանի որ
սիպտակ շորն էլ է բավական ճանաչելու համար: Տասը զարկեց, չէ՞:
Փեն—Լավ մութ գիշեր է, կերոններն ու ողիները շատ են մթությանը հար-
մարվելու: Երկիրը նպաստում է մեր խաղին: Ոչ որ մեզ հակառակ
չէ սատանայիցը ջոկ, բայց բան չկա, մենք նորան պողերիցն ենք
ճանաչելու: Եկեք զնանք, եկեք:

Գնում են:

Մտնում են տիկին Փեն, տիկին Ֆորդ և զակտոս Կայուս:

Տիկ. Փեն—Աղջիկս կանաչ շորով է, պարոն դոկտոր, երբոր տեսնեք ժա-
մանակն է, բռնեցեք ձեռքիցն ու շուտով զեպի երեցարան, այնտեղ
ամեն բան արագ է կատարվում: Առաջուց զնացեք անտառով, մենք
երկուսս միասին ենք գալու:

Կայուս—Ես քիտեմ ինչ պիտոր անել: Adieu.

Տիկ. Փեն—Մնաք բարով, պարոն դոկտոր:

Կայուս գնում է:

Արդյոք մարդուս ծիծաղն է շատ լինելու: Ֆայլսթաֆին բռնելուն մա-
սին, թե բարկությունը աղջկանս դոկտորին գնալուն համար: Բայց
վնաս չունի. լավ է մի փոքր հուզմունք, քան ամբողջ կյանքը սրտի
ցավ:

Տիկ. Ֆորդ—Քայց ո՞ւր են մնում Աննիկն իր ոգիներն զնայքովը ու էն վա-
լիսեցի սատանան՝ Իվենսը:

Տիկ. Փեն—Նորանք բոլորն էլ այնտեղ խոռոչքի մեջ ծալվել նստել են
Հերնի կաղնուն մոտիկ, ծածկած կերոններով: Սպասում են, որ
Ֆայլսթաֆը մեղ պատահի, իրանք էլ հանկարծակի գիշերվա մթու-
թյան մեջ լույսերը արձակեն:

Տիկ. Ֆորդ—Այդ նորան, հայտնի բան է, կվախեցնեն:

Տիկ. Փեն—Վախենա էլ խայտառակելու ենք, չվախենա էլ խայտառակե-
լու ենք:

Տիկ. Ֆորդ—Լավ բան ենք նրա գլխուն բերելու:

Տիկ. Փեն—Թող քաղցրասերն ինքն ուտե իր բերածը՝
իր արժանի վարձն է այժմյան կերածը:

Տիկ. Ֆորդ—Ժամը զարկեց. զնանք կաղնուն մոտ. չուշանանք:

Գնում են:

Դ. Երևույթ. Վինձորի անտառը:

Մտնում է հայր Հուգ Իվենս կերպարանափոխված իրեն անտառի
ոգի այլ ոգիների հետ:

Իվենս—Քալիներ, քալիներ, ոգիներ, էրթանք. դերերդ մտնհան չենք.
չվախենաք, աղաչեմ կը: Հետս եկեք փոսն էրթանք ու նշանը տվածիս
պես, ինչըդ օր պատվիրել եմ անպես ա էրեք: Քալիներ, քալիներ:

Գնում են:

Ե. Երևույթ. անտառի մի այլ մասը:

Մտնում է Ֆայլսթաֆ Հերն-որսորդի պես հագնված:

Ֆայլսթաֆ—Վինձորի զանգը տասներկուսը զարկեց. մոտ է ժամը: Հիմա,
ով ջերմարյուն աստվածներ, օգնեցե՛ք ինձ: Միտքդ բե՛ր, ու՛ր Արա-
մաղդ, դու չե՞իր, որ ցուլ դարձար քո Եվրոպեիդ սիրուն. սերը գլխիդ
պողբեր բուսցրեց: Ու՛ր հզոր Սեր, դու ուղես անասունը մարդ կդարձ-
նես, ուղես մարդն անասուն: Դու, ու՛ր Արամաղդ, դու կարապ էլ
դարձար քո Լեդայիդ սիրուն: Դու, ու՛ր ամենակարող Սեր, ինչքան
ամենահզոր աստծուն հիմար սագին մոտեցրիր: Առաջի մեղքդ :ու-
վարի կերպով գործվեց: Ու՛ր Արամաղդ, այդ ինչ չորքոտանի մեղք էր:
Մյուս մեղքդ էլ գործեցիր թեթև բմբուլ հագած. մեկ մտածի՛ր, ու՛ր

Արամազդ, ինչ թեթևամիտ բմբուտ մեղք էր դորձածդ: Բե անմահ սատվածները այդքան հուռն արշուն ունեն, ապա ի՞նչ անև խեղճ մահկանացուն: Ինչ որ ինձ է հատկանում, ես միմիայն Վինձորի եղջերու եմ, և այն էլ, իմ կարծիքով, անտառի ամենագեղը: Զովացրու կողուցքս, ով Արամազդ, ապա թե ոչ, ո՞վ է կարող մեղադրել ինձ, թե հարպս պակասի: Ո՞վ է գալիս. իմ եղնի՞կը:

Մտնում եմ տիկին Ֆորդ և տիկին Փեն

Տիկ. Ֆորդ—Սիրո Զովն, այստե՞ղ ես: Իմ անասունս, իմ եղջերուս: Ֆայլսթաֆ—Իմ սևամազ եղնիկս: Հիմա թող երկնքից պորնջանի անձրև տեղա, թող ամպերը դռան «Զալ էծի» երգը, թող շաքարեղեն ու խորիզ դա ձյունի տեղ, թող գայթակղության ամբողջ փոթորիկ բարձրանա. ես այստեղ եմ պատսպարվելու:

Դեկում է նորան:

Տիկ. Ֆորդ—Տիկին Փենն էլ է այստեղ ինձ հետ, իմ քաղցրիկ հոգիս: Ֆայլսթաֆ—Բաժանեցեք ինձ, որսորդների պես, ձեր երկսի մեջ, ինչպես զարկած եղջերու՝ ամեն մեկիդ մեկ մեկ պուտ: Կողերս ինձ թող մնան, ուսերս որսապետին եմ կտակում, պողերս ձեր ամուսինների: Ի՞նչ որսորդ եմ, հե: Իսկ և իսկ Հերն որսորդին պես եմ խոսում, չէ՞: Այս անգամ Կուպիդոնը շատ մեծ խղճով է վարվում, ասես ուզում է վնասներս ծածկել: Ի՞նչ է նշանակում անարատ ոգի եմ: Ողջուն ձեզ:

Դեսից աղմուկ է բարձրանում:

Տիկ. Փեն—Վայ ինձ, այս ի՞նչ աղմուկ է:

Տիկ. Ֆորդ—Մեղա քեզ, տեր, մեղա:

Ֆայլսթաֆ—Այս ի՞նչ կարող է լինել արդյոք:

Տիկ. Ֆորդ }
Տիկ. Փեն } փախչենք, փախչենք:

Փախում են:

Ֆայլսթաֆ—Երևի սատանան չէ ուղում ինձ դատապարտված տեսնել,
վախ ունի, որ յուզերս կրակ գցեն դժոխքում. թե չէ ինչի՞ էր առաջս
այս կերպ արգելքներ բուսցնում:

Մտնում եմ հայր Հուգ Իվենս, կերպարանափոխված, ինչպես առաջ,
Պիսթոլ՝ Հորգորլինի պես հագնված, տիկին Քվիֆլի, Աննա Փեն և
նորիշները իբրև անտառի ռզիներ՝ կերտները ձեռքերին:

Քվիֆլի—Սե ու ճերմակ, թուխ ու կանաչ ոգիներ,
Դուք անբաժան խոնավ լուսնի ընկերներ,
Ով անողոր ճակատագրի խորթ որդիք,
Մեծեր ու փոքրեր, կատարեցեք ձեր պարտիք,
Դու, Հորգորլին, ասա՛ ոգիք լուռ կենան:

Պիսթոլ—Լուռ, ոգիներ, լուռ, լրսեցեք հրբաման:
Դու, Տան-ոգի, մախ՛ր ամեն մի խոհանոց.
Թե բով տեսնես, կամ անմաքուր մի հընոց,
Ճըմլի՛ր՝ կապտի ծուլլ աղախնոց մարմինը՝
Մեր թագուհուն ատելի է ծուլլ կինը:

Ֆայլսթաֆ—Ոգիներ են: Սաղ չես մընալ, թե խոսես.
Երեսըդ վար, որ իրանց էլ չըտեսնես:

Պառկում է երեսի վրա:

Իվենս—Դու, Ցողկաթիլ, գնա՛: Մի աղջիկ թե տեսնես,
Որ քնիցն առաջ երեք անգամ աղոթեց,
Թո՛ղ մինչ երկինք նրա հրազը համբառնա,
Անմեղ մանկան քաղցրիկ նիրհով զովանա:
Բայց, թե տեսնես՝ մեկը պառկեց անաղոթք,
Քընած տեղը ճըմլիր նորա ձեռք ու ոտք:

Քվիֆլի—Եկեք, եկեք շուրջ կազմենք,
Վինձոր-պալատն ներսից, դըրսից պաշարենք.
Բախտ տարածենք նորա օծյալ սրահներում,
Որ կանգուն մնան և ապագա դարերում.
Հավետ փայլի շրջեղությամբ ու լինի
Ինքն իր տիրոջ—տերն էլ իրան արժանի:
Շրջի պատվո աթոռները դրոշմեցեք,

Ազնիւ ծաղկանց բալասանովն օծեցեր,
 Եւ նորընծա ասպետներին պահ ու զենք,
 Դրոշ ու վահան ծաղկանց հյութով ցողեցեր:
 Երբ զիշերը դաշտում երգով սըլանաք
 Շուրջ կապեցեր ծընկակապի նըմանակ
 Եւ «Hony soit qui mal y pense» թող գրովի
 Զմրուժ դաշտում կարմիր, ճերմակ ու մաւի.
 Ինչպէս ազնիւ ծընկակապն է դարգարւում
 Մարգարտաշար հակինթադարդ ապըրշում.
 Ոգիներըս ծաղիկներով ենք գըրում:
 Այժմ ցըրվեցեր և ժամը մեկ դեռ չեղած,
 Զեր մըշտական սըլացքովը պար բըռնած,
 Հերնի ծառն էլ չըմոռանաք այցելք:
 Իվե՛նս—Խնդրեմ պետք է ձեռք ձեռքի տված կաքաւեր.
 Քսան կայծ բոցոտ լուսավորող կունենանք,
 Որ մեզ լույս տան, երբ մենք ծառին մոտենանք:
 Բայց կայց. ֆոտ կա միջաշխարհիկ էակիմ:
 Ֆայլսրաֆ—Ախ, տեր աստված, պահի՛ր ինձ այդ վելսացի
 Խալկից. նա ինձ կհմայե, մի կտոր պանիր կդարձնէ:
 Պիսքոլ—Սա ծագումով մի ստոր որդն է ցածհոգի:
 Քվիլի—Փորձի կրակով դաղեր, տեսնեմ, մատները՝
 Թե անմեղ է, չի վնասվիլ նրանց տերը:
 Բայց, թե փորձին չըդիմացաւ ցաւն ըզգաց,
 Փըշացված են սիրտն ու հոգին անկասկած:
 Պիսքոլ—Փորձի կրակը:
 Իվե՛նս—Կըսքա, տեսնենք՝ շատ գեր է:

Դիպշում են նրան վառ կեռոններով:

Ֆայլսրաֆ—Օ՛ֆ, օ՛ֆ, օ՛ֆ:
 Քվիլի—Փուշ է, փուշ է. ծուռ են նորա մըտքերը:
 Եկեր, ոգիներ, Ամոթի երգն երգեցե՛ք
 Եւ երգելիս նրա մարմինը ճըմլեցե՛ք:

Ե Ր Գ Ր:

Ամո՛թ մըտքերիդ մեղավոր,
 Ամո՛թ, անառակ նենգավոր.

Հեշտանքն է արյան կրակ,
Շրուայության պատրվակ,
Մարդու սիրտ է նա վառում
Բարձր բարձր բոցանում:
Ճըմլեցեք նրան, ոգիներ,
Էլ չունենա ծուռ մըտքեր:

Նրա մըսերը ճըմլենք, դաղենք—շըտկընեն
Մինչև մոմեր, աստղեր, լուսին ծածկըվեն:

Այդ երգի միջոցին երաճկ կսմբում են Ֆայլսթաֆին: Դոկտոր Կայուս գալիս է մի կողմից ու փախցնում է մի կանաչ հագած աղի: Սլենդեր գալիս է մի այլ կողմից ու նույնն է անում մի ներմակ հագած աղի հետ: Ֆինտոն գալիս է ու փախցնում է օրիորդ Աննա Փենին: Ներսիս լավում են որսակաճ փողեր: Բոլոր ոգիները դուրս են փախչում, Ֆայլսթաֆ հանում է գլխից եղջյուրները և վեր է կենում:

Մտնում են՝ Փեն, Ֆորդ, տիկին Փեն և տիկին Ֆորդ:

Փեն—Ոչ, միք փախչիլ. հիմա մենք ձեզ բռնեցինք:

Հերն որսո՞րդն էր այժմ ձեր վերջին ապաստան:

Տիկ. Փեն—Խնդրեմ բավ է. եկեք վերջ տանք այդ խաղին:

Այժմ ի՞նչ կասեք դուք Վինձորի կանանցը,

Դե սիրելի ամուսիններ, այժմ տեսեք

Այս պողերը անտառին են վայելում:

Ֆորդ—Հիմա տեսնո՞ւմ եք, պարոն, խաբվածն ով է: Պարոն Բրուկ, Ֆայլսթաֆը լիբբ անդգամ է, խաբված լիբբ անդգամ: Ահա և նորա եղջյուրները: Եվ Ֆորդի սեփականութունից նա ոչինչ չվայելեց՝ լվացքի կթոցից, փայտից ու քսան ոսկուց ջուկ, և այդ քսան ոսկին պիտի հետ տրվեն Բրուկին: Ֆայլսթաֆի ձիանքը գրավ են դրված դրա համար:

Տիկ. Ֆորդ—Սիրո Ջովն, մենք շատ անհաջողութունների հանդիպեցինք, մեկ չկարողացանք իրար պատահեցինք: Իմ սիրահարը դուք այլևս չեք կարող լինել, բայց իմ անասունս կմնաք այսուհետև միշտ:

Ֆայլսթաֆ—Ես նոր եմ սկսում հասկանալ, որ ինձ իշու տեղ էիք դնում:

Ֆորդ—Այո, և ոչ միայն իշու, այլև գոմշի տեղ, ապացույցներն այստեղ են:

Ֆայլսթաֆ—Եվ այդ ոգիները իսկական ոգիներ չէին: Երեք-չորս անգամ մտքիցս անցավ, որ ոգիները իսկական չեն, բայց մեղաճանաչու-

թյունս, դատողութեանս հանկարծակի թուլանալը այդ ակներև խա-
րեութիւնը անգամ իրողութիւն դարձրեց և ես համատաքի, որ դո-
րանք ոգիներ են: Տես, թե ինչպես է թուլանում մարդու խելքը, երբ
արգելված ճանապարհներով է թափառում:

Իվենս—Սիրո Զովն Ֆայլաթաֆ, աստծուն ծառայի՝ ու քու շար մտքերեդ
ալ հրաժարվի, ետև ոգիներն ա քեզի չեն մըթխե ու կըղմթի:

Ֆորդ—Լավ ասացիր, Հուզ ոգի:

Իվենս—Դուն ա քու նախանձութանդ թարկը տու, աղաչեմ կը:

Ֆորդ—Էլ ես, մինչև քո մարտի անգլերեն խոսակց, կնոջս նեղացնելու չեմ:

Ֆայլսթաֆ—Այս ի՞նչ է. ուղեղս արեւին չորանալու էի դրել, որ այսպիսի
խաբեութեան դեմ կենալ չկարողացա: Այդ վախիսեցի աչծն էլ էր վե-
րաս հեծնելու ու իր խեղկատակի գդակը գլխիս էր անցընելու: Լավ
չէր, որ հացի քսած բոված պանիրով խեղդվի:

Իվենս—Պանիրը չի բավի. կարագ էլ է պետք. փորդ ա լիբը կարագ էլ:

Ֆայլսթաֆ—Փուերդ ա լիբը կարագ էլ: Այդ օրին էլ պիտի հասնեի, որ
մեր անգլերենը պանիր դարձնողն էլ ինձ ծաղրելու Մենակ այդ էլ էր
բախական, որ Անգլիայում առեանգելու ու անառակութեան արվեստը
ընկներ:

Տիկ. Փեն—Մի՞թե համատու մեր, սիրո Զովն, որ, եթե մենք նույնիսկ
ամեն առաքինութիւն ու ամոթ մոռացած դեպի դժոխքն ուղևոր-
վելինք, սատանան հենց մենակ ձեզ էր մեր սիրելին դարձնում:

Ֆորդ—Այդպես մի հարիսա, այդպես մի տկճոր:

Տիկ. Փեն—Այդպես մի փորը լցած խոճկոր:

Փեն—Պառաւ, պառաւ ու թռչնած և անտանելի փորով:

Ֆորդ—Սատանայի պես էլ խարերա և ուխտաղանց:

Փեն—Եվ Հորի պես աղբատ:

Ֆորդ—Եվ նորա կնոջը պես անաստված:

Իվենս—Ու աղպես գիտվելու, լիկու գերի ու սեքի դինի, գարեջրի ալ ես
ի՞նչ գիտեմ ինչդ բեֆի խումի ու սլիպլի համար մեռած:

Ֆայլսթաֆ—Դե հիմա կարդացեք, ես ձեր բնագիրն եմ, դուք երեսն եղաք,
ես տապալված եմ և ուժ չունեմ նաև այս վախիսեցի գղված բրդին
պատասխանը տալու: Հիմարութիւնն անգամ եկավ վերաս նստնց ու
ծանրացավ: Հիմա ինձ հետ ինչ կուզեք արեք:

Ֆորդ—Դե լավ. մենք ձեզ Վինձոր ենք տանելու պարոն Բրուկի մոտ, որի
քսակի գլխին նստել էիք և որին կավատի ծառայութիւն էիք անելու:
Բոլոր ձեր լսածների մեջ ամենակծու պատիժն անշուշտ այն է, որ
դուք ձեր ծախսած բոլոր փողերը հետ եք դարձնելու:

Փեճ.—Հա՛վ, թողենք այդ: Ասպետ, դու այս գիշեր իմ հյուրս ես և թանապուրի ժամանակ կարող ես կնոջս վերան ծիծաղել, ինչպես նա քեզ վերա ծիծաղեց, ասա նորան, որ Սլենդերը նրա աղջկանը հետ կարգվել է արդեն:

Տիկ. Փեճ.—(Մի կողմ)—Այդ բանի մասին գիտնականները դեռ կասկած են հայտնում: Թե Աննան իմ աղջիկն է, նա արդեն դուկտոր Կայուսի կինն է:

Մտնում է Սլենդեր:

Սլենդեր.—Հեյ, ո՞ւր ես, քեզ հետ եմ, հայրիկ Փեճ:

Փեճ.—Ի՞նչ կա, որդի, ի՞նչ կա, իմ սիրելի որդյակ: Վերջացրի՞ր գործդ:

Սլենդեր.—Վերջացրի՞: Գլուտոր նահանգի բոլոր ազնվականները ողջով թող իմանան, թե չէ՝ գրողն ինձ տանի:

Փեճ.—Ի՞նչն իմանան, իմ որդյակ:

Սլենդեր.—Գալիս եմ ի՞թոն, օրիորդ Աննայի հետ պսակվեմ, դուրս է գալիս ի՞նչ՝ միև մենծ տղա է նրա տեղը: Թե եկեղեցու մեջ չըլներ մինը ծնփելու էի: Թե ես չէի հավատացել, որ դա օրիորդ Աննա Փեճն է, իմ ոտներս էլ բռնվին, ձեռներս էլ, դուրս է գալիս, որ դա փոշտի տղա է:

Իվենս.—Տեր ամենակալ, ծո, պարոն Սլենդեր, ծո կո՞ւր ես, օր կերթաս մանչում հետ կարգվիս կը:

Փեճ.—Ախ, որքան անախորժ բան է. բայց ի՞նչ ես կարող անես, դրա հարը չկա:

Տիկ. Փեճ.—Սիրելի Գեորգ, մի նեղանալ: Ես քո դիտավորություններդ գիտեի, աղջկանս կանաչ շոր հագցրի: Հիմա նա՞ դուկտորին հետ երեցարանումն է ու արդեն կարգված:

Մտնում է Կայուս:

Կայուս.—Ո՞ւր է madame Փաժ: Իմ արև, զիս քաբեղ, ես կարգվեցա garcon-ի էտ, մանչի էտ: Un paysan, իմ արև, մանչ է: Նա Անն Փաժ շե, իմ արև, զիս քաբեղ:

Տիկ. Փեճ.—Ի՞նչ, մի՞թե կանաչ շորովը չէր ձեր տարածը:

Կայուս.—Qui, իմ արև, ու մանչ է անիկա, ես պիտոր tout Վինձոր alarmer բնեմ:

Յորդ—Ձարմա՛նք բան. ո՞վ է տարել ուրեմն իսկական Աննա Փենին:
Փեն—Սիրտս գուշակում է, Ահա՛ պարոն Ֆինտոնն էլ:

Մտնում են Ֆինտոն և Աննա Փեն:

Ուրեմն, պարոն Ֆինտոն:

Աննա—Թողություն, սիրելի հայրիկ, սիրելի մայրիկ, թողություն:

Փեն—Հիմա ասա՛ տեսնեմ, օրիորդ, ինչի՞ Սլենդերի հետ չես:

Տիկ. Փեն—Ասա տեսնեմ, աղջիկ, ինչի՞ զոկտորին հետ չես:

Ֆինտոն—Միք վախեցնիլ նորան աշգրկես, ես պատմեմ՝

Դուք խաշտառակ նրան կուզեիք պրստակել.

Այդ կապի մեջ ոչ հակում կար և ոչ սեր:

Այժմ իմացեք. մեկ խոսք էինք մենք վաղուց

Եվ մեր կապը հիմա ոչ որ չի խախտիլ:

Թե այդ մեղք էր օրհնյալ լինի աշգրկես մեղք,

Նա չէ կարող խաբեություն համարվել

Եվ ոչ պարտքի, խոնարհության եղծում է,

Որովհետեւ նա այժմեւն իսկ արգելեց

Հազար ուրիշ շար ասպագա մեղքերի,

Որ այդ բըռնի պրստակիցը պիտ ծագեր:

Յորդ—Միք ալլալվիլ, նույնն է, օգնել չեք կարող:

Սիրո գործերն աստված է միայն որոշում՝

Հողը փողն է, կինը բախտն է ձեռք բերում:

Ֆալլսթաֆ—Անշափ ուրախ եմ. չնայած որ ձեր բոլոր նետերը ինձ գեմ

էիք միայն ուղղած, դարձյալ մեկն էլ է մոտովս անցալ, չգիտալ:

Փեն—Լավ, ճար չկա. քեզ էլ, Ֆինտոն, օրհնեցի.

Ինչ որ փոխել չէ կարելի, թո՛ղ մնա:

Ֆալլսթաֆ—Մուռ է նետվում, երբ մութը տեղ մարդ որսա:

Տիկ. Փեն—Լավ, բարկանալ էլ չեմ ուզում, իմ Ֆինտոն,

Աստված ուրախ օրեր ձեզ տա շատ ու շատ:

Սիրելի մարդ, թող ամենքն էլ մեղ հետ գան՝

Կըծիծաղենք վառ հընոցի առաջին.

Սիրո Զովն Ֆալլսթաֆ և ամենքն էլ:

Փեն—Շատ բարի:

Դուք ձեր խոսքը կատարեցիք, ով ասպետ,

Տիկին Յորդը պառկելու է Բրուկին հետ:

Գնում են:

— Վ Ե Ր Զ —

1910.

Ս. Պետերբուրգ